

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI:
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Metinė įgyvendinimo ataskaita

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa

Metinė įgyvendinimo ataskaita	
Laikotarpis	01/01/2024 - 31/12/2024
Versija	2024.1
Statusas. Dabartinis mazgas	Priimta (EK) - European Commission
Nacionalinis numeris	
Stebėsenos komiteto patvirtinimo data	19/06/2025

Galiojanti programos versija	
CCI	2014LT06RDNP001
Programos rūšis	Kaimo plėtros programa
Šalis	Lietuva
Regionas	LT - National
Programavimo laikotarpis	2014 - 2022
Versija	17.1
Sprendimo numeris	C(2024)2638
Sprendimo data	17/04/2024
Vadovaujančioji institucija	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija

Turinys

1. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMOS IR JOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMĄ	4
1.a) Finansiniai duomenys	4
1.b) Bendrieji ir konkrečios programos rodikliai ir kiekybinės siektinos vertės	4
1.b1) Apžvalginė lentelė	4
1.c) Pagrindinė informacija apie KPP įgyvendinimą, remiantis a ir b punktuose pateiktais duomenimis, pagal tikslinę sritį	19
1.d) Pagrindinė informacija apie pažangą siekiant orientyrų, nustatytų veiklos rezultatų plane, pagal F lentelę.....	49
1.e) Kitas konkretus KPP elementas [neprivaloma]	50
1.f) Indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas, kai tinkama.	50
1.f1) ES Baltijos jūros regiono strategija (EUSBSR)	52
1.g) Konvertuojant naudotas valiutos kursas (MĪA) (euro zonai nepriklausančios šalys)	57
2. VERTINIMO PLANO ĮGYVENDINIMO PAŽANGA.	58
2.a) Per metus KKP padarytų vertinimo plano pakeitimų aprašymas ir jų pagrindimas	58
2.b) Per metus vykdytos vertinimo veiklos aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 3 skirsniu)	58
2.c) Veiklos, susijusios su duomenų pateikimu ir valdymu, aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 4 skirsniu).....	58
2.d) Atliktų vertinimų sąrašas su adresais, kuriais jie paskelbti internete	60
2.e) Atliktų vertinimų santrauka, daugiausia dėmesio skiriant vertinimo rezultatams	61
2.f) Komunikacinės veiklos, kurios vertinimo rezultatams viešinti, aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 6 skirsniu)	63
2.g) Tolesnių veiksmų, kurių nurodyta imtis pateikus vertinimo rezultatus, aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 6 skirsniu).....	64
3. PROBLEMOS, TURINČIOS ĮTAKOS PROGRAMOS VEIKSMINGUMUI, IR PRIEMONĖS, KURIŲ BUVO IMTASI.....	65
3.a) Veiksmų, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, aprašymas.....	65
3.b) Kokybė ir veiksmingo įgyvendinimo priemonės.....	69
4. VEIKSMAI, KURIŲ IMTASI VYKDANT TECHININĖS PARAMOS IR PROGRAMOS VIEŠINIMO REIKALAVIMUS	70
4.a) Veiksmai, kurių imtasi, taip pat NKT kūrimo ir jo veiksmų plano įgyvendinimo stadija.....	70
4.a1) Veiksmai, kurių imtasi, ir padėtis, susijusi su NKT kūrimu (valdymo struktūra ir tinklo paramos vienetas).....	70
4.a2) Veiksmai, kurių imtasi, ir padėtis, susijusi su veiksmų plano įgyvendinimu.....	71
4.b) Veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos viešinimą (Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014 13 straipsnis)	74
5. VEIKSMAI, KURIŲ IMTASI SIEKIANT ĮVYKDYTI EX ANTE SĄLYGAS	78
6. PAPROGRAMIŲ ĮGYVENDINIMO APRAŠYMAS.....	79

7. INFORMACIJOS IR PROGRAMOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO PAŽANGOS VERTINIMAS	80
8. VEIKSMŲ, KURIAIS SIEKIAMA ATSIŽVELGTI Į REGLAMENTO (ES) NR. 1303/2013 5, 7 IR 8 STRAIPSNIUOSE NUSTATYTUS PRINCIPUS, ĮGYVENDINIMAS.....	81
9. PASIEKTA PAŽANGA, SIEKiant užtikrinti, kad būtų taikomas integruotas požiūris įgyvendinant EŽŪFKP ir kitas Sąjungos finansines priemones	83
10. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA (REGLAMENTO (ES) NR. 1303/2013 46 STRAIPSNIS).....	84
11. BENDRŲJŲ IR KONKREČIOS PROGRAMOS RODIKLIŲ IR KIEKYBINIŲ SIEKTINŲ VERČIŲ KODAVIMO LENTELĖS.....	95
II priedas	96
Dokumentai.....	111

1. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMOS IR JOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMĄ

1.a) Finansiniai duomenys

Žr. pridedamus dokumentus

1.b) Bendrieji ir konkrečios programos rodikliai ir kiekybinės siektinos vertės

1.b1) Apžvalginė lentelė

1A tikslinė sritis						
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T1. Išlaidų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsnius procentinė dalis, palyginti su visomis KPP išlaidomis (1A tikslinė sritis)	2014-2024			1,59	67,89	2,34
	2014-2023			1,34	57,21	
	2014-2022			1,07	45,69	
	2014-2021			0,80	34,16	
	2014-2020			0,79	33,73	
	2014-2019			0,45	19,21	
	2014-2018			0,21	8,97	
	2014-2017			0,08	3,42	
	2014-2016			0,01	0,43	
	2014-2015					

1B tikslinė sritis						
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T2. Bendras bendradarbiavimo veiksmų, remiamų taikant bendradarbiavimo priemonę skaičius (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis) (grupės, klasteriai / tinklai, bandomieji projektai ir kt.) (1B tikslinė sritis)	2014-2024			250,00	96,15	260,00
	2014-2023			213,00	81,92	
	2014-2022			152,00	58,46	
	2014-2021			105,00	40,38	
	2014-2020			73,00	28,08	
	2014-2019			25,00	9,62	
	2014-2018			15,00	5,77	
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					

1C tikslinė sritis						
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T3. Bendras mokymų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnį dalyvių skaičius (1C tikslinė sritis)	2014-2024			66 254,00	44,20	149 900,00
	2014-2023			50 972,00	34,00	
	2014-2022			35 559,00	23,72	
	2014-2021			24 081,00	16,06	
	2014-2020			21 820,00	14,56	
	2014-2019			14 329,00	9,56	
	2014-2018			6 168,00	4,11	
	2014-2017			1 523,00	1,02	
	2014-2016					
	2014-2015					

2A tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T4. Žemės ūkio valdų, gaunančių KPP paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, procentinė dalis (2A tikslinė sritis)		2014-2024	2,43	84,34	2,43	84,34	2,88
		2014-2023	2,40	83,30	2,34	81,21	
		2014-2022	2,34	81,21	2,27	78,78	
		2014-2021	2,29	79,48	2,17	75,31	
		2014-2020	2,89	100,30	1,83	63,51	
		2014-2019	1,88	65,25	1,64	56,92	
		2014-2018	1,76	61,08	1,46	50,67	
		2014-2017	1,19	41,30	1,07	37,14	
		2014-2016	1,16	40,26	0,62	21,52	
		2014-2015	0,33	11,45			
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	8 763 751,90	104,76	7 530 841,72	90,02	8 365 731,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	2 400 388,06	92,32	2 400 388,06	92,32	2 599 983,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	814 933 963,30	96,07	645 175 011,48	76,06	848 254 914,65
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	140 046 888,95	104,38	108 855 314,09	81,13	134 172 155,65
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	25 796 942,86	108,84	20 864 648,64	88,03	23 702 765,54
M21	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	6 125 329,05	100,00	6 109 343,47	99,74	6 125 329,41
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	998 067 264,12	97,54	790 935 547,46	77,30	1 023 220 879,25

2B tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T5. Žemės ūkio valdų, parengusių KPP remiamą verslo plėtros planą / gavusių investicijų jaunesiems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)		2014-2024	1,30	104,75	1,05	84,61	1,24
		2014-2023	1,32	106,36	0,88	70,91	
		2014-2022	1,34	107,97	0,70	56,40	
		2014-2021	1,04	83,80	0,54	43,51	
		2014-2020	0,85	68,49	0,43	34,65	
		2014-2019	0,67	53,99	0,35	28,20	
		2014-2018	0,49	39,48	0,23	18,53	
		2014-2017	0,47	37,87	0,13	10,47	
		2014-2016	0,27	21,76	0,02	1,61	
		2014-2015	0,15	12,09			
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	256 211,13	110,89	174 126,80	75,36	231 053,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	315 932,18	47,64	315 932,18	47,64	663 235,29
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	102 731 815,77	100,94	83 826 967,08	82,36	101 776 663,35
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	103 303 959,08	100,62	84 317 026,06	82,12	102 670 951,64

2C+ tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus (vnt.)		2014-2024			351,00	189,73	185,00
		2014-2023			351,00	189,73	
		2014-2022			275,00	148,65	
		2014-2021			206,00	111,35	
		2014-2020			151,00	81,62	
		2014-2019			92,00	49,73	
		2014-2018			51,00	27,57	
		2014-2017			35,00	18,92	
		2014-2016			12,00	6,49	
		2014-2015					
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	506 616,52	105,04	491 557,93	101,92	482 301,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	463 698,00	96,96	463 698,00	96,96	478 235,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 777 469,00	116,02	1 532 045,36	100,00	1 532 045,88
M08	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	23 306 560,00	96,77	20 817 207,18	86,43	24 084 801,18
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	26 054 343,52	98,03	23 304 508,47	87,69	26 577 383,06

3A tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T6. Žemės ūkio valdų, gaunančių paramą už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse / organizacijose, procentinė dalis (3A tikslinė sritis)		2014-2024	0,22	88,85	0,19	76,73	0,25
		2014-2023	0,22	88,85	0,19	76,73	
		2014-2022	0,19	76,73	0,17	68,66	
		2014-2021	0,19	76,73	0,16	64,62	
		2014-2020	0,15	60,58	0,13	52,50	
		2014-2019	0,14	56,54	0,15	60,58	
		2014-2018	0,12	48,46	0,12	48,46	
		2014-2017	0,10	40,39	0,10	40,39	
		2014-2016	0,08	32,31	0,08	32,31	
		2014-2015	0,01	4,04			
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	2 691 193,44	104,85	2 516 481,15	98,04	2 566 702,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	5 384,41	2,53	5 384,41	2,53	213 235,30
M03	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 328 688,49	92,68	1 327 908,64	92,62	1 433 691,76
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	131 011 255,65	95,73	77 681 075,49	56,76	136 855 190,59
M09	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 500 000,00	107,14	1 183 108,07	84,51	1 400 000,00
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	7 835 131,76	50,82	3 558 328,54	23,08	15 418 227,17
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	144 371 653,75	91,44	86 272 286,30	54,64	157 887 046,82

3B tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T7. Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis (3B tikslinė sritis)		2014-2024			1,11	153,03	0,73
		2014-2023			1,10	151,66	
		2014-2022			0,94	129,60	
		2014-2021			0,73	100,64	
		2014-2020			0,56	77,21	
		2014-2019			0,41	56,53	
		2014-2018			0,29	39,98	
		2014-2017			0,20	27,57	
		2014-2016					
		2014-2015					
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M05	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	4 948 661,16	97,70	4 359 855,73	86,07	5 065 384,71
M17	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	22 512 259,19	97,95	22 098 837,94	96,15	22 984 331,76
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	27 460 920,35	97,90	26 458 693,67	94,33	28 049 716,47

P4 prioritetas						
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T13. Miško paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)	2014-2024					0,00
	2014-2023					
	2014-2022					
	2014-2021					
	2014-2020					
	2014-2019					
	2014-2018					
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					
T8. Miškų arba kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)	2014-2024			1,42	278,67	0,51
	2014-2023			1,26	247,27	
	2014-2022			1,10	215,87	
	2014-2021			0,96	188,40	
	2014-2020			0,82	160,92	
	2014-2019			0,70	137,37	
	2014-2018			0,67	131,49	
	2014-2017			0,49	96,16	
	2014-2016			0,33	64,76	
	2014-2015					
T12. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)	2014-2024			0,67	6,57	10,20
	2014-2023			9,81	96,16	
	2014-2022			9,43	92,43	
	2014-2021			6,73	65,97	

		2014-2020			8,94	87,63	
		2014-2019			8,88	87,04	
		2014-2018			8,63	84,59	
		2014-2017			7,56	74,10	
		2014-2016			7,58	74,30	
		2014-2015					
		2014-2024			0,20	30,47	
		2014-2023			0,27	41,14	
		2014-2022			0,27	41,14	
		2014-2021			0,26	39,61	
		2014-2020			0,38	57,90	
		2014-2019			0,31	47,23	
		2014-2018			0,31	47,23	
		2014-2017			0,12	18,28	
		2014-2016			0,12	18,28	
		2014-2015					
	T10. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)						0,66
		2014-2024			1,49	43,78	
		2014-2023			2,12	62,28	
		2014-2022			2,22	65,22	
		2014-2021			1,95	57,29	
		2014-2020			10,20	299,67	
		2014-2019			10,39	305,25	
		2014-2018			10,39	305,25	
		2014-2017			8,52	250,31	
		2014-2016			9,66	283,80	
		2014-2015					
	T9. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)						3,40
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.

M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	2 812 594,43	108,63	2 786 748,18	107,63	2 589 094,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 206 154,53	83,73	1 206 154,53	83,73	1 440 565,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 514 080,06	99,97	1 488 802,15	98,31	1 514 461,33
M08	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	13 154 512,70	78,90	11 731 319,55	70,36	16 673 036,47
M10	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	72 180 907,39	98,45	70 220 045,97	95,77	73 319 638,51
M11	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	304 040 180,89	103,12	304 001 620,81	103,10	294 851 824,00
M12	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	30 981 591,18	111,45	29 829 570,84	107,31	27 798 738,66
M13	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	490 168 856,85	100,31	484 722 756,09	99,20	488 645 697,33
M15	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 093 028,85	100,05	1 093 028,70	100,05	1 092 442,67
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	67 554,00	8,99	67 553,42	8,99	751 834,59
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	917 219 460,88	100,94	907 147 600,24	99,83	908 677 332,56

5C tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.	
T16. Bendros investicijos į atsinaujinančiosios energijos gamybą (EUR) (5C tikslinė sritis)	2014-2024	10 803 212,00	53,32	10 803 212,00	53,32	20 260 872,00	
	2014-2023	16 310 529,00	80,50	10 803 212,00	53,32		
	2014-2022	13 168 462,00	64,99	2 637 288,00	13,02		
	2014-2021	13 168 462,00	64,99	2 637 288,00	13,02		
	2014-2020	2 637 288,00	13,02	2 637 288,00	13,02		
	2014-2019	2 637 288,00	13,02	2 637 288,00	13,02		
	2014-2018						
	2014-2017						
	2014-2016						
	2014-2015						
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	19 641,10	85,74	19 641,10	85,74	22 907,00
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	6 382 373,00	52,50	6 378 479,19	52,47	12 156 523,53
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	6 402 014,10	52,56	6 398 120,29	52,53	12 179 430,53

5D tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T18. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)		2014-2024			0,66	25,86	2,55
		2014-2023			1,23	48,19	
		2014-2022			1,64	64,25	
		2014-2021			1,57	61,51	
		2014-2020			2,39	93,64	
		2014-2019			2,21	86,59	
		2014-2018			2,11	82,67	
		2014-2017			0,86	33,69	
		2014-2016			1,25	48,97	
		2014-2015					
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 059 150,00	102,93	881 249,34	85,64	1 029 010,47
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 171 385,41	105,77	1 171 385,41	105,77	1 107 460,00
M10	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	22 006 065,36	87,30	21 905 399,09	86,90	25 208 212,08
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	411 304,00	27,35	328 264,00	21,83	1 503 669,18
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	24 647 904,77	85,44	24 286 297,84	84,19	28 848 351,73

5E tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T19. Žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija ir išsaugojimu, procentinė dalis (5E tikslinė sritis)		2014-2024			0,82	192,16	0,43
		2014-2023			1,17	274,18	
		2014-2022			1,48	346,83	
		2014-2021			1,25	292,93	
		2014-2020			2,67	625,70	
		2014-2019			2,40	562,43	
		2014-2018			1,85	433,54	
		2014-2017			1,01	236,69	
		2014-2016			0,51	119,52	
		2014-2015					
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	10 317,06	100,00	10 317,06	100,00	10 317,00
M08	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	45 814 382,68	103,08	43 594 857,87	98,09	44 443 702,67
M10	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	30 628 805,07	95,83	30 293 962,78	94,78	31 961 686,75
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	76 453 504,81	100,05	73 899 137,71	96,71	76 415 706,42

6A tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas		Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T20. Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus (6A tikslinė sritis)		2014-2024			3 790,00	126,97	2 985,00
		2014-2023			3 626,00	121,47	
		2014-2022			2 976,00	99,70	
		2014-2021			1 730,00	57,96	
		2014-2020			726,00	24,32	
		2014-2019			273,00	9,15	
		2014-2018			53,00	1,78	
		2014-2017			7,00	0,23	
		2014-2016					
		2014-2015					
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	476 304,48	105,58	393 248,68	87,17	451 146,18
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	42 139,15	80,58	42 139,15	80,58	52 297,70
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	97 522 254,07	95,29	89 356 669,24	87,31	102 339 497,47
M21	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 391 685,67	101,57	1 335 625,78	97,47	1 370 235,29
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	99 432 383,37	95,41	91 127 682,85	87,44	104 213 176,64

6B tikslinė sritis						
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
T23. Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus (LEADER) (6B tikslinė sritis)	2014-2024			2 349,00	212,77	1 104,00
	2014-2023			1 895,00	171,65	
	2014-2022			1 369,00	124,00	
	2014-2021			848,00	76,81	
	2014-2020			463,00	41,94	
	2014-2019			164,00	14,86	
	2014-2018			6,00	0,54	
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					
T22. Kaimo gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis / infrastruktūra, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)	2014-2024			33,14	232,37	14,26
	2014-2023			33,14	232,37	
	2014-2022			33,13	232,30	
	2014-2021			29,02	203,48	
	2014-2020			27,31	191,49	
	2014-2019			25,62	179,64	
	2014-2018			11,28	79,09	
	2014-2017			6,56	46,00	
	2014-2016			0,25	1,75	
	2014-2015			0,01	0,07	
T21. Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)	2014-2024			102,28	102,28	100,00
	2014-2023			102,28	102,28	
	2014-2022			102,28	102,28	
	2014-2021			102,28	102,28	

		2014-2020			102,28	102,28	
		2014-2019			102,28	102,28	
		2014-2018			102,29	102,29	
		2014-2017			102,29	102,29	
		2014-2016			102,29	102,29	
		2014-2015					
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M07	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	78 191 544,47	106,71	73 066 083,45	99,72	73 272 617,65
M19	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	146 561 081,55	105,40	119 177 481,79	85,71	139 053 648,24
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	224 752 626,02	105,85	192 243 565,24	90,54	212 326 265,89

6C tikslinė sritis							
Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.	
T24. Kaimo gyventojų, kurie naudojami naujomis ar geresnėmis paslaugomis / infrastruktūra (IRT), procentinė dalis (6C tikslinė sritis)	2014-2024			4,09	215,08	1,90	
	2014-2023			4,09	215,08		
	2014-2022			4,09	215,08		
	2014-2021			4,09	215,08		
	2014-2020			4,09	215,08		
	2014-2019			4,09	215,08		
	2014-2018						
	2014-2017						
	2014-2016						
	2014-2015						
Priemonė	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
M07	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	4 431 200,00	100,16	4 424 049,20	100,00	4 424 049,41
Iš viso	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	4 431 200,00	100,16	4 424 049,20	100,00	4 424 049,41

1.c) Pagrindinė informacija apie KPP įgyvendinimą, remiantis a ir b punktuose pateiktais duomenimis, pagal tikslinę sritį

1. 1 prioritetas. Žinių perdavimo ir inovacijų žemės ūkio, miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse skatinimas

Programos **pirmasis prioritetas** (P1) yra skirtas **žinių perteikimui ir inovacijoms** žemės ūkio, miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse skatinti. Šį prioritetą sudaro trys tikslinės sritys (toliau – TS):

- **1A: inovacijų skatinimas**, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse;
- **1B: žemės ūkio, maisto produktų gamybos bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimas**, taip pat siekiant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosauginio veiksmingumo;
- **1C: mokymosi visą gyvenimą ir profesinio mokymo** žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose skatinimas.

Šis prioritetas yra įgyvendinamas per 2-6 prioritetus horizontaliai. P1 tikslinėms sritims skirtas finansavimas ir tikslo bei produkto rodiklių reikšmės yra lygios priemonių M01, M02 ir M16 pasiekimų, įgyvendinant vertikalius prioritetus (P2–P6), sumai.

Iki 2024 m. pabaigos buvo užbaigti [1 žr. išnašą] 37 projektai (dar 6 įgyvendinami), susiję su profesiniu mokymu. Šiuose projektuose iš viso dalyvavo 66 254 mokymų dalyviai. Taip pat buvo užbaigti 63 projektai (dar 8 įgyvendinami), kuriais prisidedama prie parodomųjų projektų ir informavimo veiklos. Pagal M02 priemonę teikiamomis konsultavimo paslaugomis pasinaudojo 10 601 paramos gavėjas, kurių didžioji dalis buvo konsultuojami agrarinės aplinkosaugos srities klausimais. 2014–2024 m. duomenimis, buvo įgyvendinami 52 projektai, kuriais remiamos Europos inovacijų partnerystės (toliau – EIP) veiklos grupės ir jų veikla, iš jų 34 projektai buvo užbaigti. Be to, 2014–2024 m. įgyvendinta 216 smulkių ūkių bendradarbiavimo ir trumpų tiekimo grandinių vystymo projektų pagal 16.3 ir 16.4 veiklos sritis.

[1 išnaša] Užbaigtais priemonės M01 projektais laikomi tie, pagal kuriuos buvo pateikti galutiniai mokėjimo prašymai ir pagal juos išmokėta parama.

1.1. Parama inovacijų skatinimui (1A tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 1A tikslinės srities įgyvendinimo turi prisidėti trys priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M16 „Bendradarbiavimas“ visos trys veiklos sritys – 16.1. „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“, 16.3. „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ ir 16.4. „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“.

2014–2024 m. patvirtinta parama siekė 57,7 mln. Eur ir sudarė 91 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos, o išmokėta parama siekė beveik 49,9 mln. Eur (78 % tikslinei sričiai skirtos paramos), EK deklaruota paramos suma – 47,1 mln. Eur (74 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos), o baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota – 39,4 mln. Eur (71 % tikslinei sričiai skirtos paramos).

2024 m. atliktu Programos pakeitimu priemonėms M01 ir M16 buvo sumažintas skirtas finansavimas, atitinkamai 1,14 mln. Eur ir 0,53 mln. Eur. Atsižvelgiant į tai, M01 yra patvirtinta visa skirta parama, o

baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota – 94 % visam laikotarpiui skirtos paramos. Pagal priemonę M02, skirtą ūkininkų, žemės ir miškų valdytojų bei MVĮ konsultavimui taip pat patvirtinta visa skirta parama. Būtina atkreipti dėmesį, kad visos sumos išskirti pagal tikslines sritis nėra galimybės tol, kol nėra pasirašomi mokėjimų prašymai ir paaiškėja, pagal kurią tikslinę sritį vyko konsultacijos, todėl pagal šią priemonę patvirtinta paramos suma pagal atskiras tikslines sritis siekė kiek daugiau nei 5,63 mln. Eur. Tiek pat buvo išmokėta bei deklaruota EK (86 % skirtos paramos). Pagal priemonę M16, skirtą bendradarbiavimui skatinti, patvirtinta 82 %, o išmokėta ir EK deklaruota 60 % visam laikotarpiui skirtos paramos. Lyginant su 2023 m., didžiausia pažanga (22 p. p.) pasiekta įgyvendinant priemonę M01, toliau sekė priemonė M16 (11 p. p. pažanga) ir M02 (9 p. p. pažanga).

Siekiant atspindėti inovacijų skatinimo, bendradarbiavimo ir žinių plėtros priemonių įgyvendinimą (1A TS), numatytas **tikslo rodiklis T1** „Išlaidų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsnius procentinė dalis, palyginti su visomis KPP išlaidomis“, kuris yra susietas su M01, M02 ir M16 priemonių rodikliu O.1 „Visos viešosios išlaidos“. 2014–2024 m. šių trijų priemonių visų viešųjų išlaidų suma siekė 45,2 mln. Eur. Visos planuojamos KPP viešosios išlaidos yra 2,85 mlrd. Eur. Taigi, iki 2024 m. pabaigos pasiekta tikslo rodiklio reikšmė buvo **1,59 %**. Lyginant su 2025 m. suplanuota reikšme, pasiekta 68 % suplanuoto tikslo. Per metus rodiklio pasiekimas padidėjo 20 % (arba 7,6 mln. Eur). Nepaisant to, įgyvendinimo pažanga pagal šią TS yra žemesnė, lyginant su kitomis TS. Didžiausia dalimi prie rodiklio T1 pasiekimo prisideda priemonė M16. Vertinant pagal patvirtintą paramą, tikslo rodiklio pasiekimo lygis turėtų išaugti. Pagal M01 ir M02 patvirtintos visos lėšos, o pagal M16 priemonę patvirtintos paramos suma siekia 82 % visų priemonei skirtų lėšų. Pagal 16.1 veiklos sritį patvirtinta visa skirta parama, pagal 16.3 veiklos sritį – 86 %, o pagal 16.4 veiklos sritį patvirtinta mažiausiai – 48 %.

Iki 2024 m. pabaigos pagal prie 1A TS prisidedančią M01 priemonę buvo įgyvendinamas 71 projektas, iš jų užbaigti 63 projektai, kuriais prisidedama prie parodomųjų projektų ir informavimo veiklos ir paremti 75 veiksmai (veiksmų skaičius yra didesnis, nes įgyvendinus vieną projektą pagal jį vykdytomis veiklomis prisidedama prie daugiau nei vienos TS), kuriems išmokėta beveik 9 mln. Eur. Daugiausiai veiksmų (40) prisidėjo prie 2A TS, skirtos ūkių modernizavimui ir ekonominės veiklos rezultatų gerinimui. Nemaža dalis veiksmų (13) prisidėjo prie 3A TS, skirtos pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimui, dar 11 – prie 4 prioriteto, skirto agrarinei aplinkosaugai. Jau nuo 2022 m. naujos paraiškos pagal šią veiklos sritį nerenkamos.

Prie 1A tikslinės srities įgyvendinimo taip pat prisidėjo priemonės M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ įgyvendinimas. Iki 2024 m. pabaigos projektams pagal šią priemonę buvo išmokėta ir EK deklaruota 5,6 mln. Eur (86 % visų skirtų lėšų). Iš viso konsultavimo paslaugomis pasinaudojo 10 601 paramos gavėjas (rodikliu skaičiuojami ne unikalūs paramos gavėjai) – ūkininkai, jaunieji ūkininkai ir kiti žemės valdytojai (557 daugiau nei iki 2023 m. pabaigos). Daugiausia (3 954) paramos gavėjų pasinaudojo konsultavimo paslaugomis agrarinės aplinkosaugos srities klausimais (konsultacijomis, prisidedančiomis prie 4 prioriteto įgyvendinimo). 3 302 paramos gavėjai konsultavosi 2A tikslinės srities „Visų ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas, visų pirma siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, taip pat žemės ūkio įvairinimą“ įgyvendinimo klausimais. Taip pat reikšmingas skaičius (2 104 paramos gavėjai) – 5D TS įgyvendinimo klausimais (dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimo). Konsultacijos vangiai vyko pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimo srityje (3A TS; 19 paramos gavėjų), atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimo bioekonomikos tikslais srityje (5C TS; 17 paramos gavėjų), anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos žemės ūkyje ir miškininkystėje skatinimo srityje (5E TS; 17 paramos gavėjų) bei veiklos įvairinimo kaimo vietovėse, mažų įmonių kūrimo ir

plėtojimo, taip pat darbo vietų kūrimo palengvinimo srityje (6A TS; 40 paramos gavėjų).

Pagal 1A tikslinę sritį numatyti du specialieji (konkretūs) Programos rodikliai, matuojantys suorganizuotų renginių ir dalyvių renginiuose skaičių. 2024 m. duomenimis, abiejų rodiklių siektinos reikšmės yra pasiektos. Pagal M01 veiklos sritį 1.2 buvo suorganizuoti 3 956 renginiai (iš jų 537 per 2024 m.), kuriuose dalyvavo 31 190 asmenų (iš jų 4 395 per 2024 m.). Rodiklio SO01.1 įgyvendinimo lygis 2014–2024 m. siekė 154 % (21 p. p. daugiau nei 2023 m.), o SO1.2 – 100 % (14 p. p. daugiau nei 2023 m.).

1.2. Parama ryšių stiprinimui (1B tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 1B tikslinės srities įgyvendinimo prisideda viena priemonė:

- M16 „Bendradarbiavimas“ – visos trys veiklos sritys: 16.1. „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“, 16.3. „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ ir 16.4. „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“.

Iki 2024 m. pabaigos pagal priemonę M16 pavirtinta parama siekė 34,1 mln. Eur ir sudarė 82 % tikslinei sričiai skirtos paramos, o išmokėta parama siekė 28,8 mln. Eur (70 % tikslinei sričiai skirtos paramos), EK deklaruota – 26,7 mln. Eur (65 % tikslinei sričiai skirtos paramos), baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota – 24,8 mln. Eur (60 % tikslinei sričiai skirtos paramos). Lyginant su 2014–2023 m., priemonės įgyvendinimo lygis padidėjo 11 p. p.

Siekiant skatinti žemės ūkio, maisto produktų gamybos bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimą (1B TS), numatytas **tikslo rodiklis T2** „Bendras bendradarbiavimo veiksmų, remiamų taikant bendradarbiavimo priemonę skaičius“, kuris yra susietas su priemonės M16 produkto rodikliais „Remtinų EIP veiklos grupių skaičius“ ir „Kitų bendradarbiavimo veiksmų skaičius“. 2024 m. pabaigoje bendradarbiavimo veiksmų skaičius siekė **250** ir buvo **pasiekta 96 % tikslo** (per metus bendradarbiavimo veiksmų skaičius padidėjo 37 veiksmiais, o tikslo pasiekimo lygis 14 p. p.).

Iki 2024 m. pabaigos įgyvendinant priemonę M16 buvo paremti 34 bendradarbiavimo veiksmai, kuriais paremta EIP veiklos grupių veikla bei įgyvendinta 216 kitų bendradarbiavimo veiksmų, iš kurių 194 pagal 16.3 veiklos sritį „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ ir 22 pagal 16.4 veiklos sritį „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“.

Iki 2024 m. pabaigos įgyvendinant priemonės M16 veiklos sritį 16.1 „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ buvo užbaigti 34 EIP veiklos grupių vykdomi projektai (dar 18 projektų įgyvendinama). Dauguma užbaigtų EIP veiklos grupių projektų (31) prisidėjo prie 2A TS, dar 3 projektai prie 3A TS. Remiantis Lietuvos kaimo tinklo (toliau – LKT) svetainėje pateiktais projektų aprašymais, daugiausiai projektų (apie 44 %) įgyvendinama gyvulininkystės sektoriuje (projektais siekiama didinti gyvulininkystės ūkių produktyvumą diegiant technologines naujoves, taikant inovatyvius sprendimus, susijusius su pašarų kokybės užtikrinimu, infekcinių ir parazitinių ligų pasireiškimo mažinimu, galvijų reprodukcija ir pan.). Maždaug penktadalis projektų įgyvendinami augalininkystės sektoriuje (projektais siekiama skatinti ūkius diegti naujoves, užtikrinančias efektyvią kenksmingų organizmų kontrolę, tarpinių pasėlių diversifikavimą, dirvos struktūros ir kokybės gerinimą, sukurti išmanią žemės ūkio technikos informacinę sistemą ir pan.). Apie penktadalis projektų nėra susiję su konkrečiu sektoriumi, o jų rezultatai gali būti pritaikomi įvairiuose ūkiuose. Pavyzdžiui, projektais siekiama skatinti trumpų tiekimo grandinių plėtrą, biodujų gamybos technologijų panaudojimą žemės ūkyje. Sukurti įvairias bendradarbiavimo, konsultacijų platformas. Po pora projektų įgyvendinama uogininkystės ir bitininkystės sektoriuose.

Įgyvendinant šią veiklos sritį siekiama plėtoti aktyvų bendradarbiavimą tarp žemės, miško ūkio, maisto

sektorius dalyvių ir mokslo įstaigų, konsultantų bei kitų suinteresuotų subjektų dalinantis žiniomis ir sprendimais, reikalingais prisitaikyti prie kintančios aplinkos, iššūkių ir galimybių, kuriant ir diegiant inovacijas. Atsižvelgiant į tai, priemone daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama ūkininkų arba miškininkų reikmėms, siekiant inovatyviais būdais spręsti būtent jiems kylančias problemas, tačiau dažniausiai iniciatyvą dėl projektų įgyvendinimo rodo mokslo/studijų įstaigos ir konsultantai. Tikėtina, kad ūkininkai labiau linkę projektuose dalyvauti kaip partneriai dėl gana ilgai trunkančio paraiškų administravimo laiko – EIP veiklos grupės iš pradžių teikia galimybių studijas, kurios yra vertinamos, priimami sprendimai dėl pritarimo/nepritarimo ir tik vėliau teikiamos paraiškos dėl projektų įgyvendinimo.

Įgyvendinant 16.3 veiklos sritį, skirtą smulkių ūkių subjektų bendradarbiavimui, iki 2024 m. pabaigos buvo užbaigti 194 bendradarbiavimo projektai (25 projektais daugiau nei iki 2023 m. pabaigos), iš kurių 170 prisideda prie 2A TS, 18 – prie 3A TS, 2 – prie 4 prioriteto ir 4 – prie 5D TS. Dar 37 projektai yra įgyvendinami (parama patvirtinta 231 projektui). Dauguma smulkių ūkių subjektų bendradarbiavimo projektų vykdomi įgyvendinant žemės ūkio veiklą. Įgyvendinant projektus dažniausiai įsigyjama žemės ūkio technika, kuria pareiškėjai dalinasi su partneriais. 2024 m. pagal šią priemonę vykusius du kvietimus teikti paraiškas, buvo gauta 40 paraiškų, o iki 2024 m. pabaigos buvo patvirtinta 21 paraiška.

Pagal 16.4 veiklos sritį „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ 2014–2024 m. buvo patvirtinta 30 projektų, iš kurių užbaigti 22 (4 projektais daugiau nei 2023 m.). Užbaigtuose projektuose dalyvavo 43 žemės ūkio valdos. 2024 m. paraiškos pagal šią priemonę buvo renkamos 2 kartus, buvo gautos 7 paraiškos 668 tūkst. Eur sumai, patvirtintos 2 paraiškos 193,6 tūkst. Eur sumai. Nuo 2022 metų buvo stebimas pareiškėjų susidomėjimo šia priemone mažėjimas (2023 m. buvo sulaukta 2 paraiškų, 2022 m. – 1 paraiška, kai 2021 m. buvo gauta 16), tačiau 2024 m. sulaukta didesnio paraiškų skaičiaus. Tai galėjo lemti ŽŪM dedamos pastangos viešinant priemonę ir jos naudą bei tai, kad 2024 m. kvietimai buvo vykdomi pagal supaprastintas priemonės įgyvendinimo taisykles. Nuo 2022 m. buvo sukurta darbo grupė, skirta trumpoms tiekimo grandinėms vystyti ir sklandžiam bendradarbiavimui su socialiniais partneriais užtikrinti. 2024 m. ir toliau vyko šios darbo grupės posėdžiai (per metus vyksta po 2-3 posėdžius). Priemonė viešinta per LKT veiklas [žr. 1 išnašą], buvo sukurtas ir viešinamas vaizdo įrašas pristatantis sėkmės istorijas bei skatinantis dalyvauti trumpose tiekimo grandinėse [žr. 2 išnašą]. 2024 m. antroje pusėje per nacionalinį transliuotoją LRT taip pat buvo rodyta socialinė reklama, skatinanti vartotojus naudotis trumpomis tiekimo grandinėmis ir pirkti žemės ūkio produktus tiesiai iš ūkininkų [žr. 3 išnašą]. Sukurta ir pristatyta internetinė svetainė (www.maistograndine.lt) kaip mokymų ir bendradarbiavimo platforma trumpoms tiekimo grandinėms plėtoti [žr. 4 išnašą]. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad 2024 m. jau buvo paskelbti du kvietimai teikti paraiškas pagal analogišką 2023–2027 m. Strateginio plano priemonę (jū metu gautos 5 paraiškos [žr. 5 išnašą]).

3-ojo prioriteto vertinimo [žr. 6 išnašą] metu atkreiptas dėmesys, kad trumpų tiekimo grandinių plėtra išlieka vienas iš svarbių žemės ūkio politikos prioritetų, todėl būtina skatinti ūkininkus aktyviau dalyvauti trumpose tiekimo grandinėse. Tai siūlyta padaryti stiprinant partnerystės ryšius tarp ūkininkų, vietos įmonių ir vartotojų (pavyzdžiui, per ūkininkų organizuojamas atvirų durų dienas, per įvairių degustacijų organizavimą). Taip pat įgyvendinant kitas priemones, galinčias paskatinti dalyvavimą trumpose tiekimo grandinėse, pavyzdžiui, vykdant rinkodaros mokymus (įtraukiant mentorystės programas), finansuojant bendras logistikos ir saugojimo sistemas, kurios sumažintų ūkininkų sąnaudas ir riziką. Siūloma skirti dėmesio ir paklausos trumpoms tiekimo grandinėms skatinimui vartotojų tarpe, todėl palankiai vertinama 2024 m. vykdyta socialinė reklama.

[1 išnaša] LKT informacija: <https://www.kaimotinklas.lt/lt/naujienos/rugsejo-5d-lkt-dirbtuvese-buvo-pristatomas-kpp-priemones-bendradarbiavimas-veiklos-srities-parama-trumpoms-tiekimo-grandines-ir-vietos-rinkoms-skatinti-vietos-lygmeniu-igyvendinimo-supaprastinta-tvarka-taisykliu-pakeitimas>

[2 išnaša] <https://www.youtube.com/watch?v=Xuqs2d0M6wQ>

[3 išnaša] Per LRT socialinė reklama transliuota 2024 rugsėjo – gruodžio mėn. Reklamos vaizdo klipas: https://www.youtube.com/watch?v=Syt_8_9s024. Nors reklaminiame klipe nurodyta, kad trumpų tiekimo grandinių vystymas remiamas pagal Strateginio plano priemonę, tačiau pagrindinė reklamos žinutė yra skirta ne tik potencialiems pareiškėjams, bet ir visuomenei skatinant juos naudotis trumpomis tiekimo grandinėmis.

[4 išnaša] ŽŪM naujienos: <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/sveikas-ir-kokybiskas-lietuvisko-maistas-vienoje-vietoje-internete-nauda-ir-ukininkams-ir-pirkejams/>

[5 išnaša] NMA skelbiama 2023–2027 m. Strateginio plano įgyvendinimo savaitinė statistika: <https://www.paramakaimui.lt/index.php/parama/lietuvos-zemes-ukio-ir-kaimo-pletros-20232027-metu-strateginis-planas/statistika/44705#res>

[6 išnaša] ESTEP (2025), „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių, skirtų skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje, efektyvumo ir veiksmingumo vertinimas“.

1.3. Parama mokymosi visą gyvenimą skatinimui (1C tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 1C tikslinės srities įgyvendinimo turi prisidėti dvi priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritis 1.1 „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžiams įgyti“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“.

Iki 2024 m. pabaigos pagal abi priemones M01 ir M02, skirtas žinių perdavimui, informavimui ir konsultavimui buvo patvirtinta visa skirta parama, o išmokėtos ir EK deklaruotos paramos suma sudarė 90 % visam laikotarpiui 1C TS skirtos paramos. Lyginant su 2023 m. 1C TS įgyvendinimo lygis padidėjo 19 p. p. (2023 m. jis siekė 71 %).

Siekiant skatinti mokymąsi visą gyvenimą (1C TS), numatytas **tikslo rodiklis T3** „Bendras mokymų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnį dalyvių skaičius“, kuris yra susietas su priemonės M01 produkto rodikliu „Mokymų dalyvių skaičius“. Iki 2024 m. pabaigos bendras mokymuose dalyvavusiųjų skaičius buvo **66 254**, o tai **sudarė 44 %** 2025 m. numatyto **tikslo**. Lyginant su 2023 m., mokymų dalyvių skaičius išaugo 15 282 (10 p. p.). Visgi, bendras įgyvendinimo lygis išlieka gana žemas. Pagrindinė priežastis, lėmusi mažesnį mokymų dalyvių skaičių buvo ta, kad ūkininkai dažnai rinkosi 2 ir daugiau dienų mokymus. Remiantis teminių vertinimų rezultatais, mažesni nei planuota mokymų dalyvių skaičių iš dalies galėjo lemti tai, kad mokymai ne visada atitiko esamus ūkininkų poreikius – mokymai buvo teoriniai, trūko praktinių užsiėmimų, po kurių ūkininkams būtų lengviau pritaikyti įgytas žinias savo ūkyje. Pastebima, kad mokymų temos buvo daugiau bendresnės, o ne konkrečios, susijusios su ūkininkams aktualiomis problemomis [žr. 1 išnašą].

Veiklos srities įgyvendinimo pažangą 2014–2024 m. atspindi ne tik išaugęs mokymų dalyvių skaičius, bet ir tai, kad buvo įgyvendinami 43 projektai, iš kurių užbaigti 37 projektai (per 2024 m. užbaigti 8 projektai) kuriais paremta 114 veiksmų (veiksmų skaičius yra didesnis, nes įgyvendinus vieną projektą pagal jį vykdytomis veiklomis prisidedama prie daugiau nei vienos TS). Taip pat, gana reikšmingai padidėjo mokymų dienų skaičius. 2014–2024 m. laikotarpiu mokymų dienų skaičius pagal šią veiklos sritį siekė

6 070 dienų (per 2024 m. buvo suorganizuota 1 410 mokymų dienų). Daugiausia mokymų dienų (2 881) buvo skirta ūkių veiklos rezultatų gerinimui, modernizavimui bei restruktūrizavimui (prisidedanti prie 2A tikslinės srities įgyvendinimo) bei 1 803 – agrarinės aplinkosaugos klausimams (prisidedanti prie 4 prioriteto įgyvendinimo). Visgi, vertinant pagal mokymų dalyvių skaičių, 1.1 veiklos srities įgyvendinimas yra gana žemas.

[1 išnaša] *Smart Continent (2021), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įtaka ekologiniam ūkininkavimui.*

2. 2 prioritetas. Žemės ūkio konkurencingumas ir tvarus miškų valdymas

Programos **antras prioritetas (P2)** yra skirtas ūkių perspektyvumui ir visų tipų **žemės ūkio veiklos konkurencingumui** visuose regionuose **didinti**, taip pat **inovacinėms ūkių technologijoms ir tvariam miškų valdymui skatinti**. Šį prioritetą sudaro trys tikslinės sritys:

- **2A:** visų ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų **ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui** sudarymas, visų pirma siekiant intensyvuoti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, taip pat žemės ūkio įvairinimą;
- **2B:** palankesnių sąlygų sudarymas reikiamos kvalifikacijos ūkininkams **pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje** ir visų pirma kartų kaitos palengvinimui;
- **2C:** **miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miško plotų plėtra.**

2014–2024 m. buvo paremta 4 850 žemės ūkio valdų, įgyvendinusių investicijų į ūkių restruktūrizavimą ir modernizavimą projektus. Taip pat buvo paremti 2 094 jaunųjų ūkininkų įsikūrimo projektai bei 9 395 smulkūs ūkiai, siekiant jiems sudaryti sąlygas aktyviau dalyvauti rinkoje. Be to, buvo vykdomos investicijos į su žemės ūkio ir miškininkystės plėtra, modernizavimu ar pritaikymu susijusią infrastruktūrą. Šioje srityje buvo įgyvendinti 436 projektai, susiję su žemės ūkiu, kuriems išmokėta ir EK deklaruota 122,1 mln. Eur. Taip pat buvo įgyvendinta 19 projektų, kurie skirti miškų infrastruktūrai gerinti, o jiems išmokėtos ir EK deklaruotos paramos suma siekė 1,5 mln. Eur. Pagal antrąjį prioritetą parama taip pat buvo skirta ir miško kirtimo, apvalios medienos ir medienos biokuro ruošos technologijų diegimui, jaunuolynų ir krūmynų pertvarkymui. Šioje srityje iki 2024 m. pabaigos buvo įgyvendinta 260 projektų, kuriems išmokėtų ir EK deklaruotų lėšų suma sudarė 20,8 mln. Eur.

2014–2024 m. pagal antrąjį prioritetą patvirtinta lėšų suma siekė 1,13 mlrd. Eur ir sudarė 98 % visam programavimo laikotarpiui šio prioriteto įgyvendinimui skirtos lėšų sumos (skirta 1 152 469 214 Eur). Iki 2024 m. pabaigos iš viso pagal antrąjį prioritetą išmokėtos paramos suma siekė 998,5 mln. Eur ir sudarė 87 % visos šiam prioritetui skirtos lėšų sumos. Išmokėtos ir EK deklaruotos paramos suma siekė 931,1 mln. Eur ir sudarė 81 % visos šiam prioritetui skirtos lėšų sumos. Baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota 895,4 mln. Eur (78 % prioritetui skirtos sumos).

2.1. Parama ūkių modernizavimui (2A tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 2A tikslinės srities, kuria siekiama gerinti ūkių ekonominės veiklos rezultatus ir sudaryti palankesnes sąlygas ūkių restruktūrizavimui bei modernizavimui (intensyvesniam dalyvavimui rinkoje bei žemės ūkio įvairinimui), įgyvendinimo turi prisidėti šešios priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;

- M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritys 4.1 „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ bei 4.2 „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ ir veiklos sritys 4.3 „Parama investicijoms į su žemės ūkio ir miškininkystės plėtra, modernizavimu ar pritaikymu susijusią infrastruktūrą“ veiklos 4.3.1. „Parama žemės konsolidacijai“ ir 4.3.2 „Parama žemės ūkio vandentvarkai“;
- M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritis 6.3 „Parama smulkiesiems ūkiams“;
- M16 „Bendradarbiavimas“;
- M21 „Išimtinė laikina parama ūkininkams ir MVĮ, kuriuos ypač paveikė COVID19 krizė“.

2014–2024 m. patvirtina parama siekė 997,7 mln. Eur ir sudarė 98 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos, išmokėta parama siekė 876 mln. Eur (86 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos), EK deklaruota parama – 830 mln. Eur (81 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos) o baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota – 787,8 mln. Eur ir sudarė 77 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos.

Didžiausias įgyvendinimo lygis pasiektas pagal priemones M21, M02 ir M01 (atitinkamai 100 %; 92 % ir 90 %), o pagal priemonę M04, kuriai skirtas didžiausias finansavimas, pasiektas įgyvendinimo lygis – 76 %. Lyginant su 2014–2023 m. pasiekta pažanga, per metus finansinė pažanga pasiekta pagal visas priemones ir jų veiklos sritis, prisidedančias prie 2A TS, išskyrus pabaigtą įgyvendinti M21 priemonę. Didžiausia metinė pažanga pasiekta pagal M16 ir M04. Tikslinės sritys įgyvendinimo pažangai įtakos turėjo Programos finansinio plano pakeitimai: M04 priemonei skirtas ES finansavimas buvo labai neženkliai sumažintas, o nacionalinis finansavimas padidintas, o priemonėms M01, M02 ir M06 – padidintas. Itin reikšmingai (beveik 17,4 mln. Eur) finansavimas padidintas M06 priemonei, todėl priemonės įgyvendinimo lygis per metus padidėjo tik 1 p. p.

Ūkių modernizavimo (2A TS) mastui atspindėti vadovaujamosi **tikslo rodikliu T4** „Žemės ūkio valdų, gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ir modernizavimą, procentinė dalis“, kuris susietas su priemone M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritys 4.1 „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ produkto rodikliu „Valdų, gaunančių žemės ūkio valdoms skirtą paramą investicijoms, skaičius“. 2014–2024 m. iš viso buvo modernizuota **4 850 žemės ūkio valdų**, t. y. šių valdų modernizavimo paramos projektai buvo baigti įgyvendinti (166 žemės ūkio valdomis daugiau nei 2023 m.). Remiantis Programoje nurodyta su kontekstu susijusio rodiklio reikšme, iš viso Lietuvoje buvo užregistruotos 199 910 žemės ūkio valdos, todėl iki 2024 m. pabaigos paramą gavusių valdų procentinė dalis **sudarė 2,43 %** visų Lietuvoje registruotų žemės ūkio valdų ir buvo **pasiekta 84 %** suplanuotos rodiklio reikšmės. Lyginant su 2023 m., suplanuotos reikšmės pasiekimas padidėjo 3 p. p. Atsižvelgiant į tai, kad pagal 4.1 veiklos sritį parama patvirtinta 6 804 projektams (iš jų 6 550 jau užbaigti), prognozuotina, kad rodiklio tikslo reikšmė bus pasiekta.

2014–2024 m. laikotarpiu pagal priemonės M01 veiklos sritį 1.1 „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžių įgijimui“ buvo įgyvendinti 39 veiksmai/projektai, 1 daugiau lyginant su 2023 m. Įgyvendinant šiuos veiksmus buvo vedami mokymai, kuriems skirtų dienų skaičius išaugo nuo 2 538 (2023 m.) iki 2 881 (2024 m.). Mokymų dalyvių skaičius nuo 25 470 išaugo iki 31 853. Lyginant su Programoje numatytais tikslais, šios priemonės produkto rodiklio, susijusio su mokymų dalyvių skaičiumi, įgyvendinimo lygis yra gana ribotas – pasiekta 49 % tikslo (6 p. p. daugiau nei 2023 m.).

Tuo tarpu priemonės M02 produkto rodiklio tikslas buvo pasiektas ir viršytas jau 2018 m. Iki 2024 m. pabaigos pasinaudojusių konsultavimo paslaugomis skaičius išaugo iki 3 302 (per metus padidėjo 240 paramos gavėjų), o įgyvendinimo lygis siekė 184 %.

Didesni pasiekimai stebimi ir įgyvendinant priemones M04 ir M06.

Iki 2024 m. pabaigos pagal M04 priemonės veiklos sritį 4.1 projektus įgyvendino 4 850 žemės ūkio valdų ir buvo įgyvendinta 6 550 projektų (per 2024 m. užbaigti 334 projektai). 51 projektas įgyvendinamas EURI lėšomis, o iš jų 6 projektai jau užbaigti įgyvendinti. Projektais, įgyvendinamais pagal 4.1 veiklos sritį, modernizuotos žemės ūkio valdos remiant naujos žemės ūkio technikos ir naujos žemės ūkio įrangos, naujų technologinių įrengimų, skirtų specializuoto žemės ūkio sektoriaus pirminiams žemės ūkio produktams apdoroti ar perdirbti ir paruošti realizacijai, įsigijimą; taip pat remiant specializuotame žemės ūkio sektoriuje vykdyti būtinų pastatų ar statinių statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą ir kt. Didžiausia dalis (3 835) modernizavimo projektų buvo įgyvendinti gyvulininkystės bei (1 862) augalininkystės ūkiuose. Bendros viešosios išlaidos ūkių modernizavimo projektams sudarė 518,4 mln. Eur (įgyvendinimo lygis siekė 72 %). 2024 m. pagal veiklos sritį 4.1 taip pat buvo įgyvendinama finansinė priemonė. *Detaliau – 10 ataskaitos dalyje.*

Pagal priemonės M04 veiklos sritį 4.2 „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ buvo įgyvendinti 7 projektai, prisidedantys prie 2A TS. Jiems išmokėta kiek daugiau nei 1,5 mln. Eur.

Pagal priemonės M04 veiklos sritį 4.3 „Parama investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros plėtrą ir pritaikymą“ buvo įgyvendinti 436 projektai (117 projektų daugiau nei iki 2023 m. pabaigos). Didžioji dalis projektų (428) buvo skirti žemės ūkio vandentvarkos, likę (8) – žemės konsolidacijos gerinimui. Viešosios išlaidos (deklaruotos EK) investicijoms į šiuos infrastruktūros projektus sudarė 122,1 mln. Eur. Projektų, susijusių su žemės konsolidacijos gerinimu, įgyvendinimas ir paramos išmokėjimas buvo baigtas dar 2017 m. Parama žemės ūkio vandentvarkai (pavyzdžiui, lauko drenažo inžinerinės infrastruktūros atnaujinimui, lauko drenažo sistemų pritaikymui joms keliamiems aplinkosauginiams reikalavimams ir kt.) buvo viena populiariausių paramos priemonių ankstesniu finansiniu laikotarpiu ir tokia išliko ir 2014–2022 m. finansiniu laikotarpiu. Didelis paramos intensyvumas (80 %), skiriama paramos suma (300 tūkst. Eur ar 600 tūkst. Eur, kai rekonstruojami polderiai) ir galimybė ES lėšomis pagerinti dirbamos žemės agrarinę būklę priemonę daro patrauklia pareiškėjams. Šiuo metu įgyvendinami dar 22 projektai, skirti žemės ūkio vandentvarkai gerinti. Įgyvendinant M04 priemonės projektus, be viešosios paramos, taip pat buvo investuojamos ir privačios lėšos (pagal 4.1 ir pagal 4.2 veiklos sritis paramos intensyvumas negali viršyti 70 % tinkamų finansuoti išlaidų, pagal 4.3.2 veiklos sritį paramos intensyvumas yra 80 %), bendra investuotų lėšų suma 2024 m. pabaigoje siekė beveik 1,16 mlrd. Eur.

2014–2024 m. parama pagal priemonės M06 veiklos sritį 6.3 „Parama smulkiems ūkiams“ buvo suteikta 9 395 smulkiems ūkiams (977 ūkiais daugiau nei 2023 m.), o įgyvendinimo lygis siekė 89 %. Lyginant su 2023 m., įgyvendinimo lygis nepasikeitė, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad 2024 m. šiai veiklos sričiai buvo padidintas finansavimas ir nuo 9 431 iki 10 589 padidintas paramos gavėjų tikslas. Smulkių ūkių projektams išmokėtos viešosios išlaidos siekė beveik 108,9 mln. Eur paramos (įgyvendinimo lygis – 81 %), iš jų beveik 105,3 mln. Eur buvo skirta pagal 2014–2020 m. KPP paramą gavusiems smulkiems ūkiams, o 3,6 mln. Eur – tęstiniams 2007–2013 m. įsipareigojimams pagal priemonę „Pusiau natūrinis ūkininkavimas“ vykdyti. Bendra investicijų suma (tik 2014–2020 m. projektams) siekė 108,6 mln. Eur, o tai reiškia, kad nors parama smulkiems ūkiams teikiama kaip išmoka (15 tūkst. Eur), dalis paramos gavėjų prie projektų įgyvendinimo prisidėjo ir nuosavomis lėšomis (pvz., pareiškėjas verslo plane nurodo, kad visa jo projekto vertė yra 30 tūkst., todėl jam išmokama 15 tūkst., o likusią sumą sumoka jis pats). 2024 m., kaip ir ankstesniais, sulaukta didelio kiekio paraiškų. Buvo gautos 1 608 paraiškos, kuriose prašoma 24, 1 mln. Eur (2,6 mln. Eur pieninės galvijininkystės sektoriui ir 21,5 – kitiems sektoriams), o kvietimui buvo suplanuota 25 mln. Eur, iš kurių 6 mln. Eur pieninės galvijininkystės sektoriui ir 19 mln. Eur kitiems sektoriams.

Pagal M16 priemonę 2014–2024 m. buvo paremtas 31 EIP bendradarbiavimo projektas ir 172 smulkiųjų

ūkių bendradarbiavimo projektai (23 projektais daugiau nei 2023 m.) bei 2 trumpųjų tiekimo grandinių projektai (tiek pat kiek ir 2023 m.), kuriais prisidedama prie 2A TS įgyvendinimo. Jiems išmokėtų viešųjų lėšų suma sudarė 88 % suplanuotos skirti paramos.

Priemonės M21 įgyvendinimas pasibaigė 2021 m. pabaigoje, suplanuoti stebėsenos rodikliai buvo pasiekti. Detaliau – ankstesnėse metinėse ataskaitose.

Remiantis Programos specialiųjų (konkrečių) produkto rodiklių pasiekimais galima teigti, kad iki 2024 m. pabaigos jaunųjų ūkininkų, pasinaudojusių parama investicijoms į žemės ūkio valdas ir smulkių ūkių investicijoms verslui pradėti, dalis buvo didesnė nei planuota Programoje – sudarė 64,7 % ir 41,8 % šių veiklos sričių paramos gavėjų, o buvo planuota, kad jų dalis sieks mažiau nei pusę (40 %). Vertinant paramos gavėjų pasiskirstymą pagal sektorius, matyti, kad pagal 4.1 veiklos sritį mažesniu mastu nei planuota įgyvendinami augalininkystės ir sodininkystės sektoriaus investiciniai projektai, o pagal 6.3 veiklos sritį – augalininkystės ir sodininkystės ūkių investiciniai projektai (detalūs specialiųjų rodiklių pasiekimai pateikti 11 skyriuje).

2.2. Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui (2B tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 2B TS, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas reikiamos kvalifikacijos jauniems ūkininkams pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje ir palengvinti kartų kaitą, įgyvendinimo turi prisidėti trys priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritis 1.1 „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžiams įgyti“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritis 6.1 „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“.

Iki 2024 m. pabaigos pagal šią veiklos sritį buvo patvirtina visa suplanuota paramos suma (103,3 mln. Eur), o išmokėta – 99,1 mln. Eur (97 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos). EK deklaruota – 77,7 mln. Eur (76 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos), o baigtiems projektams išmokėta parama siekė 84,3 mln. Eur ir sudarė 82 % (EK nėra deklaruojamos papildomo nacionalinio finansavimo lėšos) visos tikslinei sričiai skirtos paramos.

Pagal priemonės M01 veiklos sritį, prisidedančią prie 2B tikslinės srities, buvo patvirtinta visa suplanuota parama, o išmokėta ir EK deklaruota – 75 %, pagal priemonę M02 patvirtinta ir išmokėta 48 % skirtos paramos. Didžiausia paramos suma (102,7 mln. Eur) buvo patvirtinta pagal priemonės M06 veiklos sritį 6.1 „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“. Šiai veiklos sričiai patvirtinta visa suplanuota skirti parama. Užbaigtiems projektams išmokėta parama siekė 83,8 mln. Eur ir sudarė 82 % visos priemonei skirtos sumos (EK deklaruota kiek mažesnė paramos suma – 77,2 mln. Eur, nes EK nėra deklaruojamos papildomo nacionalinio finansavimo lėšos). 2024 m. Programos keitimu šiai veiklos sričiai skirtas finansavimas buvo sumažintas beveik 5,5 mln. Eur. Finansavimas sumažintas atsižvelgiant į tai, kad lėšų likutis buvo nepakankamas naujam paraiškų priėmimui organizuoti, bei į tai, kad analogiška priemonė nuo 2023 m. yra įgyvendinama pagal Strateginį planą.

Siekiant atspindėti paramos jauniems ūkininkams įgyvendinimą, 2B tikslinei sričiai buvo numatytas **tikslo rodiklis T5** „Žemės ūkio valdų, parengusių pagal Programą remiamą verslo plėtros planą / gavusių investicijų jauniems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)“, susietas su priemonės M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities 6.1 „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ produkto rodikliu „Paramos gavėjų (valdų), gaunančių jauniems ūkininkams skirtą paramą verslui pradėti, skaičius“. 2014–2024 m. **jaunųjų**

ūkininkų, gavusių paramą verslui pradėti ir jau įgyvendinusių projektus, skaičius siekė **2 094** (332 daugiau nei 2023 m.). Remiantis Programoje nurodyta su kontekstu susijusio rodiklio reikšme, iš viso Lietuvoje buvo užregistruotos 199 910 žemės ūkio valdos. Taigi, 2024 m. pabaigoje žemės ūkio valdų, gavusių jauniems ūkininkams skirtų investicijų, procentinė dalis **sudarė 1,05 %** visų Lietuvoje registruotų žemės ūkio valdų. 2014–2024 m. buvo **pasiekta 85 %** suplanuotos rodiklio reikšmės (14 p. p. daugiau nei 2023 m.). Atsižvelgiant į nuosekliai kasmet didėjančią tikslo rodiklio reikšmę, priemonės populiarumą bei tai, kad 548 projektai dar įgyvendinami, tikėtina, kad 2025 m. siektina rodiklio reikšmė bus pasiekta.

2014–2024 m. M01 priemonės veiklos sričiai 1.1 buvo išmokėta ir EK deklaruota 174 tūkst. Eur parama ir paremti 6 veiksmai/projektai, skirti jaunųjų ūkininkų profesiniams mokymams (1 veiksmu/ projektu daugiau nei praėjusiais metais). 2014–2024 m. mokymų dalyvių skaičius siekė 2 704, o įgyvendinimo lygis 56 % (įgyvendinimo lygis per metus padidėjo 30 p. p., tačiau tai lėmė veiklos sričiai sumažinta skirtos paramos suma ir atitinkamai sumažinta siektina produkto rodiklio reikšmė). Pagal priemonei M02 išmokėtą paramą (kuri siekė 48 % tikslo) konsultavimo paslaugomis jau pasinaudojo 807 jaunieji ūkininkai, kas lėmė Programoje numatyto įgyvendinimo lygio tikslo pasiekimą ir viršijimą (179 %). Programoje užsibrėžtas 2025 m. tikslas (452 konsultavimo paslaugomis pasinaudoję paramos gavėjai) jau buvo pasiektas 2019 m.

Kaip minėta anksčiau, investicinę paramą verslui pradėti pagal priemonę M06 gavo 2 094 jaunieji ūkininkai. Visos viešosios išlaidos (deklaruotos EK) įgyvendintiems projektams siekė 72,2 mln. Eur, o bendrosios investicijos buvo beveik 13 % didesnės ir siekė beveik 94,4 mln. Eur. Didesnės bendrosios investicijos rodo, kad dalis jaunųjų ūkininkų prie projektų įgyvendinimo prisidėjo ir nuosavomis lėšomis, nepaisant to, kad jaunųjų ūkininkų įsikūrimo projektui įgyvendinti mokama vienodo dydžio išmoka (maksimali viešosios paramos suma vienam paramos gavėjui įsikurti yra 40 tūkst. Eur). Įgyvendinant projektus jaunieji ūkininkai investavo į žemės ūkio technikos (pvz. frontalinių krautuvų, kultivatorių, purkštuvų) įsigijimą, ūkinių gyvūnų (mėsinių galvijų, danielių, avių, telyčių) įsigijimą, daugiamečių augalų (braškių daigų, aviečių, šaltalankių sodinukų ir t.t.) įsigijimą, taip pat investuota į infrastruktūros kūrimą ir statybą (aptvarų įrengimą, angarų statybas ir t.t.). 6.1 veiklos sritis įgyvendinama sėkmingai ir sulaukė didelio jaunųjų ūkininkų susidomėjimo. 2024 m. kvietimai teikti paraiškas nebuvo organizuojami, buvo atliekami mokėjimai pagal ankstesniais metais patvirtintus ir įgyvendinamus projektus. Kvietimas teikti paraiškas buvo vykdytas pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą (toliau – Strateginis planas).

Pagal 2B tikslinę sritį numatyti penki specialieji (konkretūs) Programos rodikliai, matuojantys paramą pagal priemonės M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį 6.1 „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ gavusių ūkių skaičių pagal sektorius (augalininkystės, daržininkystės, gyvulininkystės, sodininkystės, uogininkystės). Vertinant pagal specialiesiems rodikliams numatytų tikslų įgyvendinimo lygį, geriausi pasiekimai stebimi daržininkystės ir uogininkystės bei sodininkystės ir gyvulininkystės sektoriuose (numatyta siektina reikšmė buvo pasiekta ir viršyta). Mažiausiu mastu rodiklis įgyvendintas paramą gavusių ūkių augalininkystės sektoriuje – paramą gavo 296 ūkiai (arba 30 % numatyto tikslo). Tikėtina, kad šio rodiklio tikslas nebus pasiektas, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Programoje augalininkystės sektorius nebuvo prioritetas vykdyti projektų atranką (detalūs specialių rodiklių pasiekimai pateikti 11 skyriuje).

2.3. Miškininkystės ekonominės vertės didinimas (2C+ tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 2C+ tikslinės srities, kuria siekiama didinti miškininkystės ekonominę vertę ir skatinti miško plotų plėtrą, įgyvendinimo prisideda keturios priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;

- M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities 4.3 „Parama investicijoms į su žemės ūkio ir miškininkystės plėtra, modernizavimu ar pritaikymu susijusią infrastruktūrą“ veikla 4.3.3 „Parama miškų infrastruktūrai gerinti“;
- M08 „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritis 8.6 „Investicijos į miškininkystės technologijas“.

Iki 2024 m. pabaigos patvirtina parama siekė 26,1 mln. Eur ir sudarė 98 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos. Baigtiems projektams išmokėtos paramos suma siekė 23,3 mln. Eur, t. y., 88 % visos TS skirtos paramos.

Pagal priemonės M01 veiklos sritį 1.1 „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžiams įgyti“ bei M04 priemonės veiklą 4.3.3 „Parama miškų infrastruktūrai gerinti“ buvo patvirtinta ir išmokėta visa Programoje numatyta skirti paramos suma. Priemonei M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo“ iki 2024 m. pabaigos patvirtintos ir išmokėtos paramos suma siekė 97 % Programoje skirtos paramos. Priemonės M08 veiklos sričiai 8.6 „Investicijos į miškininkystės technologijas“ patvirtintos paramos dalis nuo Programoje skirtos siekė 97 %, o išmokėtos – 86 %. Per 2024 m. visų priemonių veiklos sričių, išskyrus 4.3.3 veiklos, finansinis įgyvendinimas padidėjo. Reikšmingiausiai padidėjo (61 p. p.) pagal 1.1 veiklos sritį, tačiau tam daugiausiai įtakos turėjo veiklos sričiai sumažintas finansavimas.

2C+ tikslinei sričiai numatytas **tikslo rodiklis** „Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus“. Iki 2024 m. pabaigos buvo sukurta **411 naujų darbo vietų** (60 darbo vietų daugiau nei 2023 m.), tikslas viršytas daugiau nei du kartus. Rodiklio tikslas buvo pasiektas jau 2021 m. Visos šios darbo vietos buvo sukurtos įgyvendinus miško kirtimo, apvaliosios medienos ir medienos biokuro technologijų diegimui skirtus projektus pagal 8.6 veiklos sritį. Aukštą rodiklio pasiekimą lėmė tai, kad pareiškėjams už papildomų darbo vietų sukūrimą skiriami atrankos balai (20 balų jei sukuriama daugiau nei 3 darbo vietos arba 10 balų jei sukuriama iki 3 darbo vietų), taip pat tai, kad 2018 m. buvo padidinta didžiausia galima paramos suma nuo 50 iki 100 tūkst., dėl ko buvo galima įgyvendinti didesnio masto investicijas bei sukurti daugiau darbo vietų.

2014–2024 m. laikotarpiu pagal priemonės M01 veiklos sritį 1.1 buvo įgyvendinti 2 mokymų veiksmai/projektai, kuriems skirta 92,8 tūkst. Eur parama (98 % tikslo). Mokymų dalyvių skaičius siekė 638 ir sudarė 37 % siekiamo tikslo. Pagal 1.2 veiklos sritį taip pat įgyvendinti 3 veiksmai/ projektai, kuriems skirta 398,8 tūkst. Eur parama.

Pagal priemonės M02 2.1 veiklos sritį konsultavimo paslaugomis jau pasinaudojo 341 miško valdytojas (21 miško valdytoju daugiau nei 2023 m.). Tai siekė 108 % konsultuojamų paramos gavėjų skaičiaus rodiklio tikslo.

Priemonės M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ veikla 4.3.3 užbaigta įgyvendinti ir jos stebėsenai numatytu rodiklių reikšmės pasiektos 2022 m.

Daugiausia 2C+ tikslinės srities viešosios paramos – 20,8 mln. Eur – išmokėta M08 priemonės 8.6 veiklos srities projektams. Panaudojant šias lėšas per 2014–2024 m. buvo pabaigta įgyvendinti 260 projektų (per 2024 m. užbaigta 20 projektų), kuriuose diegtos miškininkystės technologijos ir kuriais prisidėta prie miškų ūkio modernizavimo bei ekonominės vertės didinimo, jaunuolynų ir krūmynų pertvarkymo, biokuro gamybos, panaudojant miško kirtimo atliekas. Bendra projektams įgyvendintų investicijų suma siekė 61,9 mln. Eur ir yra beveik 3 kartus didesnė nei viešosios išlaidos. Priemonė įgyvendinama sėkmingai ir nuosekliai. Per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį pagal 8.6 veiklos sritį buvo gautos 472 paraiškos, iš kurių patvirtintos 302 paraiškos. 2024 m. vykusiam kvietimui skirta kiek daugiau nei 4,5 mln. Eur paramos lėšų. Pateiktos 29 paraiškos, prašoma paramos suma sudarė beveik 2,6 mln. Eur. Įvertinus paraiškas buvo

pasirašytos 24 projektų įgyvendinimo sutartys 2,2 mln. Eur sumai. Paraiškų kvietimas sulaukė gana didelio pareiškėjų susidomėjimo, tikėtina dėl to, kad 2023–2027 m. Strateginiame plane nėra numatytas šios priemonės rėmimas.

Specialiųjų Programos rodiklių pagal šią tikslinę sritį nebuvo numatyta.

2.4. Trumpa paramos investicijoms į žemės ūkio sektorius apžvalga

Šiame skyriuje pateikta trumpa paramos į žemės ūkio sektorius apžvalga pagal veiklos sritis:

- 4.1 „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“,
- 4.2 „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“,
- 6.1 „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“,
- 6.3 „Parama smukliesiems ūkiams“,
- 16.3 „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“,
- 16.4 „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“.

Iš viso 2014–2024 m. laikotarpiu pagal 6 analizuotas veiklos sritis patvirtinta parama siekė 1 071,6 mln. Eur. Didžiausia dalis paramos – 587 mln. Eur arba 55 % buvo patvirtinta investicijų projektams gyvulininkystės sektoriuje. Investicijų projektams augalininkystės sektoriuje patvirtinta paramos suma siekė 215,3 mln. Eur ir sudarė 20 % visos investicinės paramos. Daržininkystės sektoriuje – 169 mln. Eur ir sudarė 16 % visos investicinės paramos. Parama investicijoms į kitus sektorius sudaro mažesnę dalį – mišriai žemės ūkio veiklai patvirtinta 44,3 mln. Eur ir parama sudarė 4 %, uogininkystės sektoriui patvirtinta parama siekė 24,2 mln. Eur ir sudarė 2 % visos investicinės paramos. Sodininkystei patvirtinta 1 % investicinės paramos. Kategorijai „kita veikla“ patvirtinta 21,9 mln. Eur parama (2 %). Šiai kategorijai priskirta dalis 6.1 veiklos srities projektų, 16.3 veiklos sričių projektai, kurie priskiriami alternatyviajai veiklai, taip pat 16.4 veiklos srities projektai, kadangi jie nėra skirstomi į detalesnius sektorius bei 4.2 veiklos srities projektai, pagal kuriuos investicijos įgyvendinamos į kitų Sutarties dėl ES veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimą ir (ar) rinkodarą.

Patvirtintos investicinės paramos pagal 4.1, 4.2, 6.1, 6.3, 16.3 ir 16.4 veiklos sritis pasiskirstymas pagal žemės ūkio sektorius 2014–2024 m., mln. Eur pateiktas 1 paveikslėlyje.

2014–2024 m. laikotarpiu pagal 6 analizuotas veiklos sritis išmokėta parama siekė 900,6 mln. Eur. Didžiausia dalis paramos – 488,6 mln. Eur arba 54 % buvo išmokėta investicijų projektams gyvulininkystės sektoriuje. Antroje vietoje augalininkystės sektorius, kuriam išmokėta 20 % visos pagal analizuotas veiklos sritis išmokėtos paramos sumos, o trečioje vietoje – daržininkystės sektorius (15 %).

Daugiau apie paramą pagal sektorius – UAB „ESTEP Vilnius“ atliktame Programos 2014–2024 m. pažangos įvertinime.

3. 3 prioritetas. Maisto tiekimo grandinių organizavimo skatinimas

Programos **trečias prioritetas (P3)** yra skirtas **maisto grandinės organizavimo skatinimui**, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje. Šį prioritetą sudaro dvi tikslinės sritys:

- **3A:** pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas geriau juos integruojant į **žemės ūkio maisto produktų grandinę taikant kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų**

pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant **trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes** ir tarpšakines organizacijas;

- **3B: ūkių rizikos prevencijos** ir valdymo rėmimas.

2014–2024 m. įgyvendinant 3A tikslinę sritį baigtiems projektams buvo išmokėta ir EK deklaruota 86,3 mln. Eur. Įgyvendinti 165 projektai, kuriems skirta parama investicijoms žemės ūkio valdose bei investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą. Paramos lėšos taip pat buvo išmokėtos 395 žemės ūkio valdoms už dalyvavimą kokybės sistemose, trumposiose tiekimo grandinėse ir gamintojų organizacijose: pagal priemonę M03 parama išmokėta 162 ūkio valdoms pagal tęstinius 2007–2013 m. KPP įsipareigojimus ir 102 valdoms pagal naujas 2014–2020 m. KPP paraiškas, 43 ūkio valdoms pagal užbaigtus projektus, prisidedančius prie 16.4 veiklos srities ir 88 valdoms, dalyvaujančioms remiamose gamintojų grupėse (M09). Įgyvendinant 3B tikslinę sritį, skirtą paskatinti žemės ūkio valdų dalyvavimą rizikos valdymo sistemose, pagal priemonę M17 išmokėta ir EK deklaruota 22,1 mln. Eur paramos, kurią gavo 2 155 ūkiai, o pagal priemonę M05 – beveik 4,4 mln. Eur, kurią gavo 64 ūkio valdos.

2014–2024 m. pagal trečiąjį prioritetą visų patvirtintų lėšų suma siekė beveik 171,8 mln. Eur ir sudarė 92 % šio prioriteto įgyvendinimui skirtos lėšų sumos (skirta 185 936 763 Eur). Išmokėtos paramos suma siekė 119,9 mln. Eur (65 % šiam prioritetui skirtos lėšų sumos), EK deklaruotos paramos suma siekė 119,3 mln. Eur (64 % šiam prioritetui skirtos lėšų sumos). Baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota 112,7 mln. Eur (61 % prioritetui skirtos sumos).

3.1. Žemės ūkio produktų perdirbimas, kokybės sistemos, trumpos maisto tiekimo grandinės, gamintojų grupės (3A tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 3A TS, kuria siekiama didinti pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumą geriau juos integruojant į žemės ūkio maisto produktų grandinę (taikant kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir tarpšakines organizacijas), įgyvendinimo prisideda šešios priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M03 „Žemės ūkio produktų ir maisto produktų kokybės sistemos“;
- M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritys 4.1 „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ ir 4.2 „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“;
- M09 „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“;
- M16 „Bendradarbiavimas“.

Iki 2024 m. pabaigos patvirtinta parama siekė 144,4 mln. Eur ir sudarė 91 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos, o išmokėta 93 mln. Eur, (59 % tikslinei sričiai skirtos paramos), EK deklaruota – 92,7 mln. Eur (59 % tikslinei sričiai skirtos paramos). Baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota – 86,3 mln. Eur (55 % tikslinei sričiai skirtos paramos).

Kaip ir ankstesniais metais, mažiausia paramos suma (5 384 Eur) buvo patvirtinta pagal priemonę M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“. Priemonei M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ patvirtinta parama siekė 2,7 mln. Eur. Priemonei M03 „Žemės ūkio produktų ir maisto produktų kokybės sistemos“ patvirtinta parama siekė 1,3 mln. Eur. Priemonės M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ 4.1 ir 4.2 veiklos sritims buvo patvirtinta 131 mln. Eur. Pagal priemonę M09 „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“ 2014–2024 m. patvirtinta parama siekė 1,5 mln. Eur.

Pagal visas priemones M16 „Bendradarbiavimas“ veiklos sritis (16.1, 16.3 ir 16.4) patvirtinta 7,8 mln. Eur parama.

Vertinant pagal išmokėtą ir EK deklaruotą paramą, mažiausiu mastu įgyvendinama „minkštoji priemonė“ M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ – šiai priemonei išmokėtų lėšų suma sudarė 3 % nuo skirtos paramos. Didžiausia suma išmokėta investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir plėtrą, t. y., priemonei M04. Pagal priemonę užbaigtiems projektams buvo išmokėti 77,7 mln. Eur, o įgyvendinimo lygis siekė 57 %. Atkreiptinas dėmesys, kad šios priemonės 4.2 veiklos sričiai 2024 m. Programos keitimu papildomai skirta beveik 2 mln. Eur. Pagal priemonę M01 buvo išmokėta 2,5 mln. Eur (98 %), pagal priemonę M03 išmokėta kiek daugiau nei 1,3 mln. Eur (93 %), o pagal priemonę M09 iki 2024 m. pabaigos buvo išmokėta beveik 1,2 mln. Eur (84 % skirtos paramos). Pagal priemonę M16 išmokėta 2,6 mln. Eur (23 % skirtos paramos). Per metus didžiausia išmokėjimo pažanga pasiekta pagal M01, M03 ir M09 priemones, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad M01 ir M03 priemonėms buvo sumažintas skirtas finansavimas.

Siekiant skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą (3A TS), numatytas **tikslo rodiklis T6** „Žemės ūkio valdų, gaunančių paramą už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse / organizacijose, procentinė dalis“, kuris yra susietas su priemone M03 „Žemės ūkio produktų ir maisto produktų kokybės sistemos“ produkto rodikliu „Remiamų ūkių skaičius“, priemone M09 „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“ produkto rodikliu „Valdų, dalyvaujančių remiamose gamintojų grupėse, skaičius“ bei priemone M16 „Bendradarbiavimas“ produkto rodikliu „Žemės valdų, dalyvaujančių teikimo grandinės dalyvių bendradarbiavimo/vietos veiklos skatinimo programose, skaičius“. 2024 m. buvo **paremtos 395 žemės ūkio valdos** (32 valdomis daugiau nei 2023 m.), dalyvaujančios kokybės sistemose, trumposeiosiose tiekimo grandinėse ir gamintojų organizacijose, o tai **sudarė 0,2 %** visų Lietuvoje registruotų žemės ūkio valdų skaičiaus (remiantis Programoje nurodyta su kontekstu susijusio rodiklio reikšme). 2024 m. **pasiekta 80 %** šio **tikslo** rodiklio.

Pagal M01 priemonę „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ visos viešosios išlaidos, skirtos mokymui / įgūdžių įgijimui siekė beveik 679 tūkst. Eur (įgyvendinimo lygis 93 %), mokymuose dalyvavo 7 970 dalyviai, 2 889 daugiau nei iki 2023 m. pabaigos (2025 metams suplanuota pasiekti rodiklio tikslinė reikšmė buvo įgyvendinta 51 %).

Pagal priemonę M02 konsultacijas gavo 19 paramos gavėjų (4 daugiau nei iki 2023 m. pabaigos).

2024 m. pagal M03 priemonę parama buvo išmokėta 264 ūkiams, iš kurių 102 ūkiams pagal 3.1 veiklos sritį „Parama pirmą kartą dalyvaujantiems kokybės sistemose“ ir 162 ūkiams pagal 3.2 veiklos sritį „Tęstiniai KPP 2007–2013 įsipareigojimai“. 2025 metams suplanuota pasiekti rodiklio reikšmė buvo įgyvendinta 94 %. Dalyvavimo kokybės sistemose skatinimui skirtos viešosios išlaidos deklaruotos EK 2024 m. siekė kiek daugiau nei 1,3 mln. Eur. Įgyvendinant M03 priemonę buvo susidurta su iššūkiais, todėl priemonė įgyvendinta mažesniu mastu nei buvo planuota. Detaliau iššūkiai aptarti ankstesnėse metinėse stebėsenos ataskaitose ir 3-ojo prioriteto vertinime [žr. išnašą].

Pagal priemonę M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ 2014–2024 m. buvo užbaigti 165 projektai, 20 projektų daugiau nei iki 2023 m. pabaigos (įgyvendinimo lygis siekė 113 %). 53 projektai buvo skirti investicijoms į žemės ūkio valdas pagal veiklos sritį 4.1 „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“. 112 projektų skirti investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą pagal priemonės veiklos sritį 4.2 „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“. Visos viešosios išlaidos projektams siekė kiek daugiau nei 77,7 mln. Eur, iš kurių didžioji dalis (beveik 73,3 mln. Eur) buvo skirtos žemės ūkio produktų perdirbimui, rinkodarai ir plėtrai. Bendra investicijų suma (viešųjų ir privačiųjų) siekė 271,5 mln. Eur. 3-ojo prioriteto vertinimo [žr. išnašą] rezultatai rodo, kad tiek pagal 4.2

veiklos sritį projektus vykdžiusių įmonių veiklos priežiūros rodiklių (pardavimo pajamos, grynasis pelnas, naujų produktų gamybos pardavimo pajamos) dinamiką, tiek remiantis pačių paramos gavėjų nuomone, įgyvendinti projektai turėjo teigiamos įtakos įmonių konkurencingumo didėjimui, veiklos ekonominių rodiklių gerėjimui bei gaminamos produkcijos kiekio, kokybės ir įvairovės didėjimui. Šiuos rezultatus patvirtino atlikta kontrafaktinio poveikio vertinimo analizė, kuri parodė, kad dėka KPP paramos augalininkystės įmonių pajamos buvo 2,0 mln. Eur, mėsos produktų perdirbimo – 4,9 mln. Eur, vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimo veiklą vykdančių įmonių – 8,2 mln. Eur didesnės, lyginat su situacija, jei įmonės nebūtų įgyvendinusios KPP finansuotų investicijų.

Pagal M09 priemonę atlikti mokėjimai siekia beveik 1,2 mln. Eur. Mokėjimai buvo atlikti trijų gamintojų organizacijų (UAB „Pieno partneriai“, Žemės ūkio kooperatyvas „Radviliškio aruodas“, Žemės ūkio kooperatinė bendrovė „BIO LEUA“) projektams. Šiose gamintojų grupėse dalyvaujančių valdų skaičius siekė 88 (293 % 2025 m. siekiamos reikšmės). Atliktas 3-ojo prioriteto vertinimas rodo, kad gamintojų organizacijų, gavusių KPP paramą, veikla yra efektyvi ir turi reikšmingą teigiamą poveikį jų ekonominiam gyvybingumui bei vietos rinkų plėtrai [žr. išnašą].

Pagal priemonės M16 veiklos sritį 16.1 buvo užbaigti 3 EIP projektai, 18 smulkiųjų ūkių bendradarbiavimo projektų buvo užbaigti pagal 16.3 veiklos sritį (2 projektais daugiau nei 2023 m.), ir 20 trumpųjų tiekimo grandinių projektų buvo užbaigta pagal 16.4 veiklos sritį (4 projektais daugiau nei 2023 m.), kuriuose dalyvavo 43 žemės ūkio valdos. Pagal priemonę M16 įgyvendintiems projektams išmokėta beveik 3,6 mln. Eur (23 % skirtos paramos), iš kurių 0,55 mln. Eur – 16.1 veiklos sričiai, 1,4 mln. Eur – 16.3 veiklos sričiai ir 1,6 mln. Eur – 16.4 veiklos sričiai.

Specialiųjų Programos rodiklių pagal šią tikslinę sritį nebuvo numatyta.

[išnaša] *ESTEP (2025), „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių, skirtų skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje, efektyvumo ir veiksmingumo vertinimas“.*

3.2. Ūkių rizikos prevencija ir valdymas (3B tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Prie 3B tikslinės srities, kuria siekiama remti ūkių rizikos prevenciją ir valdymą, įgyvendinimo prisideda dvi priemonės – M05 „Gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimas ir atitinkamos prevencinės veiklos vykdymas“ ir M17 „Rizikos valdymas“.

Iki 2024 m. patvirtinta parama siekė beveik 27,5 mln. Eur ir sudarė 98 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos, o išmokėta parama siekė beveik 27 mln. Eur (96 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos), baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota parama siekė beveik 26,5 mln. Eur (95 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos).

Iki 2024 m. pabaigos priemonei M05 patvirtinta parama siekė kiek beveik 5 mln. Eur, o išmokėta ir EK deklaruota 4,4 mln. Eur. Bendras priemonės M05 finansinio įgyvendinimo lygis siekė 86 % (37 p. p. daugiau nei 2023 m., tačiau atkreiptinas dėmesys, kad priemonei buvo reikšmingai sumažintas skirtas finansavimas). Pagal priemonę M17 „Rizikos valdymas“ buvo išmokėta ir EK deklaruota 22 mln. Eur, o priemonės finansinio įgyvendinimo lygis siekė 97 % (1 p. p. daugiau nei 2023 m. tačiau atkreiptinas dėmesys, kad priemonei 2024 m. buvo skirtos papildomos lėšos).

Siekiant užtikrinti ūkių rizikos prevenciją ir valdymą (3B TS), numatytas **tikslo rodiklis T7** „Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis“, kuris yra susietas su priemonei M17 „Rizikos

valdymas“ produkto rodikliu „Ūkio valdų, kurioms teikiama parama draudimo įmokoms susimokėti, skaičius“ bei priemonės M05 „Gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimas ir atitinkamos prevencinės veiklos vykdymas“ rodikliu „Paramos prevencinei veiklai gavėjų skaičius (5.1 punktą). Ūkio valdos“. Iki 2024 m. pabaigos paramą draudimo įmokoms gavo **2 155 ūkio valdos** (17 valdų daugiau nei 2023 m.) **ir 64 valdos** pagal priemonę M05, o bendras valdų skaičius, remiantis Programoje pateikta su kontekstu susijusio rodiklio reikšme, siekė 199 910. Vadinasi, iki 2024 m. pabaigos tikslo rodiklis siekė **1,11 %**, o tai rodo, kad trečius metus iš eilės buvo pasiektas ir viršytas 2025 m. tikslas (0,73 %).

Iki 2024 m. pabaigos pagal M05 priemonę buvo paremtos 64 ūkio valdos (89 % tikslo), per metus paremtos 5 unikalios ūkio valdos, kurios gavo paramą ūkių biologinei saugai (pvz., dezinfekciniams purkštuvams, valymo, dezinfekavimo įrangai įsigyti, investicijoms į aptvarus, ir kt.). Šiose valdose įgyvendintas 131 projektas, o per metus įgyvendinti 26 projektai (įgyvendintų projektų skaičius didesnis nei paremtų valdų skaičius, nes pagal šią priemonę vienas pareiškėjas gali įgyvendinti daugiau nei vieną projektą).

Iki 2024 m. pabaigos pagal M17 priemonę 2 155 ūkio valdoms buvo suteikta parama draudimo įmokoms susimokėti (įgyvendinimo lygis 149 %). 2 008 žemės ūkio valdos gavo paramą pasėlių draudimo įmokoms kompensuoti, o 147 – gyvūnų.

2022 m. priemonė M17 buvo papildyta 17.3 veiklos sritimi „Pajamų stabilizavimo priemonės (žemės ūkio rizikos valdymo fondai)“. Pagal šią visų sektorių ūkiams skirtą priemonę finansiniai įnašai įnešami į žemės ūkio rizikos valdymo fondą, iš kurio skiriamos kompensacijos ūkininkams dėl didelio jų pajamų sumažėjimo. 2024 m. vykusio kvietimo teikti paraiškas metu, nebuvo pateikta nei viena paraiška. Kaip rodo 3-ojo prioriteto vertinimo rezultatai, ūkininkų atsargumą ir tai, kad Lietuvoje nėra steigiami rizikos valdymo fondai, lemia keletas ekonominių, administracinių ir praktinių priežasčių. Nors ŽŪM vykdo aktyvius viešinimo veiklas, tačiau vertinimo metu atliktos apklausos duomenys rodo, kad dalis ūkininkų dar nežino apie rizikos valdymo fondų galimybes ir naudas. Nors fondai gali padėti sumažinti riziką ir suteikti papildomą finansinę pagalbą, dalis ūkininkų nėra pakankamai gerai informuoti apie tai, kaip šie fondai veikia, kokios yra jų sąlygos ir kokią pagalbą jie gali gauti. Kartu pastebėta ir tai, kad dalis ūkininkų rizikos valdymo fondų steigimu nesidomi arba nelaiko šio rizikos valdymo būdo aktuali ar patraukliu bei naudingą. Pastebėta, kad šios priemonės patrauklumą bent iš dalies sumažina tai, kad ūkininkai pajamas stabilizuoja gaudami tiesiogines išmokas, o taip pat pasinaudodami kitomis nacionalinėmis kompensacinėmis priemonėmis. Ūkininkams taip pat trūksta pasitikėjimo dėl to, ar rizikos valdymo fondai iš tiesų suteikia naudos, nes fondų kompensacijos gali būti mažesnės už patirtus nuostolius, arba pačios fondų taisyklės gali būti sudėtingos ir neaiškios. Ūkininkai nerimauja, kad draudimo ar kompensacijos išmokos nepadengs realių nuostolių, arba kad, prireikus, pagalbos fondai veiks per lėtai arba nebus pajėgūs užtikrinti efektyvios paramos. Svarbus ir rizikos fondų kaštų aspektas. Ūkininkams, ypač smulkesniems, gali atrodyti, kad ūkio rizikos valdymo fondų steigimas ir dalyvavimas jiems yra per brangus. Nepaisant to, kad šie fondai padeda apsaugoti nuo gamtos stichijų, ligų ir kitų nepalankių veiksnių, privalomos įmokos ir administracinės išlaidos gali būti didelės, todėl kai kurie ūkininkai nusprendžia, kad jie gali susidoroti su rizikomis patys, be papildomų finansinių įsipareigojimų arba taikant kitas rizikos valdymo priemones (pavyzdžiui draudimą ar pasirenkant tinkamas technologijas).

Pagal 3B tikslinę sritį numatyti trys specialieji (konkretūs) Programos rodikliai, susieti su priemone M17 ir matuojantys paremtą apdraustą pasėlių plotą, apdraustų ūkinių gyvūnų skaičių (gyvulius ir paukščius) per metus. Lyginant su 2023 m., apdraustų pasėlių plotas sumažėjo 1,8 tūkst. ha, tačiau paremtų apdraustų pasėlių plotas viršijo siektiną 2025 m. reikšmę daugiau nei du kartus. Vertinant apdraustų pasėlių dalį šalies mastu, 2024 m. buvo apdrausta kiek daugiau nei 8 % žemės ūkio paskirties ploto (skaičiuojant nuo viso žemės ūkio paskirties ploto – konteksto rodiklio C.18 „Žemės ūkio paskirties plotas - Iš viso NŽP“).

Apdraustų pasėlių plotas pagal KPP mažėjo, nes nuo 2023 m. pradėta įgyvendinti analogiška Strateginio plano priemonė. Tačiau pažanga pagal paremtus apdraustus ūkinius gyvūnus yra ribota – apdraustų ūkinių gyvūnų skaičius ženkliai mažesnis, nei buvo planuota. Pasiiekti 7 % apdraustų gyvulių tikslo (skaičiuojant SG vienetais) ir 12 % apdraustų paukščių tikslo (skaičiuojant SG vienetais). Lyginant su 2023 m., apdraustų gyvulių sumažėjo (10,8 tūkst. SG), o apdraustų paukščių – padidėjo (kiek daugiau nei 1,1 tūkst. SG). Detalūs specialiųjų rodiklių pasiekimai pateikti 11 skyriuje.

4. 4 prioritetas. Aplinkosauga – biologinė įvairovė, vandens ir dirvožemio gerinimas

Programos **ketvirtas prioritetas** (P4) yra skirtas su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusių ekosistemų atkūrimui, išsaugojimui ir pagerinimui. Šį prioritetą sudaro trys tikslinės sritys:

- **4A: biologinės įvairovės atkūrimas**, išsaugojimas ir didinimas, taip pat „Natura 2000“ teritorijose ir teritorijose, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių ar užsiimama didelės gamtinės vertės ūkininkavimu, taip pat Europos **kraštovaizdžių būklės atkūrimas**, išsaugojimas ir gerinimas;
- **4B: vandentvarkos gerinimas**, įskaitant trąšų ir pesticidų valdymo gerinimą;
- **4C: dirvožemio erozijos prevencija** ir dirvožemio valdymo gerinimas.

Programoje numatyta, kad priemonės, prisidedančios prie aplinkosaugos tikslų pasiekimo, prisideda prie visų ketvirtojo prioriteto tikslinių sričių įgyvendinimo, kadangi sudėtinga įvertinti atskirų aplinkosauginių priemonių indėlį, siekiant atskirų atskiroms tikslinėms sritims numatytų tikslų. Programoje išskirtos šios priemonės / veiklos sritys, prisidedančios prie 4 prioriteto ir jo tikslinių sričių:

- M01 „Žinių perdavimo ir informavimo veikla“ abi veiklos sritys;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritis 4.4 „Parama pelno nesiekiančioms investicijoms“;
- M08 „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritys 8.3–8.4 „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“ ir 8.5 „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“;
- M10 „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ visos veiklos (išskyrus veiklas 10.1.02 „Specifinių pievų tvarkymas“, 10.1.03 „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, 10.1.13 „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ ir 10.1.14 „Ražienų laukai per žiemą“);
- M11 „Ekologinis ūkininkavimas“;
- M12 „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“;
- M13 „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“;
- M15 „Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas“;
- M16 „Bendradarbiavimas“ veiklos sritis 16.3 „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“.

2014–2024 m. pagal visas prie 4 prioriteto įgyvendinimo prisidedančias priemones patvirtinta parama siekė kiek daugiau nei 917,2 mln. Eur ir sudarė 101 % visos prioritetui skirtos paramos, o išmokėta – 902,2 mln. Eur (99 % visos prioritetui skirtos paramos), EK deklaruota – 827,7 mln. Eur (91 % visos prioritetui skirtos paramos). Pagal M16 priemonę – patvirtintos ir išmokėtos paramos dydis nesikeitė nuo 2018 m.

Finansinė pažanga pagal atskiras priemones yra gana skirtinga. Per 2024 m. pažanga padaryta pagal 8 iš 10 priemonių. Visos Programoje suplanuotos lėšos išmokėtos pagal 5 priemones: M01 „Žinių perdavimo ir informavimo veikla“ (110 %); M13 „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ (100 %), M11 „Ekologinis ūkininkavimas“ (100 %), M12 „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ (109 %), M15 „Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų

išsaugojimas“ (100 %). Pagal 3 priemones išmokėtos beveik visos suplanuotos lėšos: pagal priemonę M10 „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ pasiektas įgyvendinimo lygis – 97 %, priemonę M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ – 84 %, o priemonę M04 „Investicijos į materialųjį turtą“ – 98 %. Priemonės M08 „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ įgyvendinimo lygis – 65 %. Žemiausias įgyvendinimo lygis pasiektas pagal M16 priemonę „Bendradarbiavimas“ – 9 %. 2024 m. 4 priemonėms (M01; M04; M11 ir M15) skirtas finansavimas buvo sumažintas beveik 13 mln. Eur. M02, M10 ir M12 priemonėms skirtas finansavimas buvo padidintas kiek daugiau nei 3 mln. Eur. Bendrai visam prioritetui skirtos paramos suma sumažėjo kiek daugiau nei 6,4 mln. Eur.

Siekiant įvertinti Programos indėlį įgyvendinant 4 prioritetą, yra numatyti **keturi tikslo rodikliai** – du rodikliai 4A tikslinei sričiai (žemės ūkio bei miškų plotams) bei po vieną 4B ir 4C tikslinėms sritims.

Siekiant biologinės įvairovės atkūrimo, išsaugojimo ir didinimo (4A TS), numatytas **tikslo rodiklis T9** „Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis“. 2024 m. buvo paremtas **40 897 ha** žemės ūkio paskirties žemės plotas (17 tūkst. ha mažiau nei 2023 m.), kuriame buvo vykdomos su biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga susijusios valdymo sutartys. Nustatant tikslo rodiklių reikšmę naudota konteksto rodiklio C.18 „Žemės ūkio paskirties plotas“ (ariama žemė, pievos ir kt.) 2010 m. reikšmė, kuri siekė 2 742 560 ha. Vadinasi, pagal Programą paremtas plotas, kuriame vykdytos biologinės įvairovės išsaugojimo ir kraštovaizdžio apsaugos veiklos, **sudarė 1,49 %** viso Lietuvoje esančio žemės ūkio paskirties žemės. Lyginant 2025 m. suplanuotą tikslo rodiklio reikšmę su pasiekta, pastebėtina, kad 2024 m. buvo **pasiekta 44 %** suplanuotos rodiklio reikšmės (18 p. p. mažiau nei 2023 m.). Kadangi tikslo rodiklis yra metinis, jo reikšmė mažėja, nes baigiasi dalies prisiimtų įsipareigojimų laikas. 2024 m. paramos paraiškos buvo priimamos tik pagal ankstesniais metais prisiimtus įsipareigojimus, nes pradėtos įgyvendinti analogiškos Strateginio plano priemonės. Didžiausia rodiklio reikšmė (94 % tikslo) buvo pasiekta 2018, tačiau nuo 2021 m. keitėsi rodiklio apskaičiavimo metodika ir į rodiklio reikšmę nebeįskaičiuojami plotai pagal netiesiogiai prisidedančias priemones, todėl sumažėjo rodiklio siektinas tikslas. Po rodiklio skaičiavimo pakeitimų, didžiausia rodiklio reikšmė buvo pasiekta 2022 m. – 65 % tikslo.

4A tikslinei sričiai taip pat numatytas **tikslo rodiklis T8** „Miškų arba kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis“. 2024 m. buvo paremtas **31 936 ha** miško paskirties žemės plotas[(į šį plotą įskaičiuoti miško plotai paremti pagal M12 priemonės veiklos sritį 12.2 (8 298 ha), plotas paremtas pagal M08 priemonės veiklą bei 8.5 (23 638 ha)) (3,5 tūkst. ha daugiau nei 2023 m.), kuriame vykdytos su biologinės įvairovės apsauga susijusios valdymo sutartys. Remiantis Programoje numatyta konteksto rodiklio C.29 reikšme, 2015 m. miškų ar kitų miškingų vietovių plotas Lietuvoje siekė 2 249 000 ha, todėl pagal Programą paremto ploto procentinė dalis **sudarė 1,42 %** viso Lietuvoje esančio miškingo ploto (lyginant su 2023 m. pasiekta reikšme, padidėjimas siekia 0,16 p. p.). Lyginant 2025 m. suplanuotą rodiklio reikšmę su faktine, pastebėtina, kad jau septintus metus suplanuotas **tikslas buvo viršytas**. Daugiausia prie šio rodiklio viršijimo prisidėjo veiklos srities 8.5 įgyvendinimo rezultatai – pagal šią veiklos sritį investicijos, kuriomis didinamas miško ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, atiliktos 3 kartus didesniuose plotuose nei planuota.

Siekiant vandentvarkos gerinimo (4B TS), numatytas **tikslo rodiklis T10** „Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis“. 2024 m. buvo paremtas **5 556 ha** plotas, kuriame vykdytos su vandentvarkos gerinimu susijusios sutartys. Paremtas plotas **sudarė 0,20 %** viso Lietuvoje registruoto žemės ūkio paskirties žemės ploto. Lyginant 2025 m. suplanuotą tikslo rodiklio reikšmę su pasiekta, 2024 m. pabaigoje buvo **pasiekta 31 %** planuotos reikšmės, t. y. tikslo pasiekimas yra gana ribotas. 2023 m. buvo pasiekta didžiausia rodiklio reikšmė per visą

Programos įgyvendinimo laikotarpį. Prie T10 tikslo rodiklio tiesiogiai prisideda tik dvi 10.1 veiklos srities veiklos: 10.1.7. „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje“ ir 10.1.9. „Rizikos vandens telkinių būklės gerinimas“. Pagal veiklą 10.1.7 „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje“ paremtas labai mažas plotas (2024 m. paremtas plotas yra 6,22 ha, 2023 m. buvo – 17,42 ha, 2022 m. – 19,05 ha, o 2021 m. – 21,6 ha, kai kasmet pagal veiklą buvo siekiama paremti 10 tūkst.), kas lėmė gana žemą T10 rodiklio pasiekimo procentą. Atliktas M10 priemonės vertinimas [žr. 1 išnašą] parodė, kad mažą pareiškėjų aktyvumą lėmė praktinis veiklos įgyvendinimo sudėtingumas, o ūkininkai šios veiklos reikšmės neįvertino, nors aplinkosauginiu požiūriu ji labai didelė, nes nuo jos įgyvendinimo priklauso vandens ir dirvožemio kokybė.

Siekiant dirvožemio erozijos prevencijos ir dirvožemio valdymo gerinimo (4C TS), suplanuotas **tikslo rodiklis T12** „Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis“. 2024 m. buvo paremtas **18 258 ha** žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos veiklos, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir dirvožemio erozijos prevencija. Paremtas plotas **sudarė 0,67 %** viso Lietuvoje registruoto žemės ūkio paskirties žemės ploto (konteksto rodiklio C.18 2010 m. reikšmė), o tai sudarė **7 %** 2025 m. **siektinos reikšmės** (89 p. p. mažiau nei 2023 m.). Prie šio tikslo rodiklio pasiekimo prisideda M10 priemonės veiklos 10.1.10 „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ ir 10.1.11 „Dirvožemio apsauga“ bei M11 priemonė „Ekologinis ūkininkavimas“. Kadangi tikslo rodiklis yra metinis, jo reikšmė mažėja, nes baigiasi dalies prisiimtų įsipareigojimų laikas. Pagal M10 veiklas 2024 m. paramos paraiškos buvo priimamos tik pagal ankstesniais metais prisiimtus įsipareigojimus, o pagal M11 paraiškos nebuvo rinktos, nes pradėtos įgyvendinti analogiškos Strateginio plano priemonės. Rodiklio tikslo reikšmė buvo pasiekta ir viršyta 2018–2020 m., tačiau nuo 2021 m. pasikeitus rodiklio apskaičiavimo metodikai, didžiausia rodiklio reikšmė (96 %) ir buvo pasiekta 2023 m.

Siekiant 4 prioriteto tikslų, yra įgyvendinamos 3 horizontalaus pobūdžio priemonės (M01, M02 ir M16), 2 investicinės (M04 ir M08) bei 5 kompensacinio pobūdžio plotinės priemonės (M10, M11, M12, M13 ir M15).

Įgyvendinant priemonės M01 veiklos sritį 1.1. „Parama profesiniam mokymui ir įgūdžiams įgyti“ 2024 m. buvo paremti 33 veiksmai/projektai (tiek pat kiek iki 2023 m. pab.), kuriuos įgyvendinant vykdyti mokymai ūkininkams bei kitiems žemės valdytojams biologinės įvairovės išsaugojimo srityje. Šių mokymų dalyvių skaičius siekė 18 155 (55 % tikslo), o jiems skirta viešųjų išlaidų suma – šiek tiek daugiau nei 1,7 mln. Eur (113 % tikslo). Ataskaitiniu laikotarpiu buvo paremta 11 veikslių/projektų pagal veiklos sritį 1.2 „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ (pagal 1.1. ir 1.2 veiklos sritis, kurios prisideda prie atskirų TS yra skaičiuojami paremti veiksmai, kadangi vienas pagal šias veiklos sritis įgyvendinamas projektas prisideda prie kelių TS).

Pagal priemonei M02 išmokėtą ir EK deklaruotą paramą (kuri siekė 84 % tikslo) konsultavimo paslaugomis pasinaudojo 3 954 ūkininkai ar kiti žemės bei miško valdytojai (151 per 2024 m.).

2014–2024 m. pagal prie ketvirtojo prioriteto prisidedančią M04 priemonės veiklos sritį 4.4 „Parama pelno nesiekiančioms investicijoms“ buvo užbaigti 247 projektai (14 projektų užbaigti per 2024 m.). 16 projektų buvo skirti labiausiai nykstančių rūšių buveinių ir EB svarbos natūralių buveinių išsaugojimui (4.4.1. veikla), 231 projektas skirtas prevencinių priemonių taikymui prieš plėšrūnų ūkininkams gyvūnams daromą žalą (4.4.2 veikla). Šiems projektams įgyvendinti išmokėta ir EK deklaruota beveik 1,5 mln. Eur, iš kurių 482 tūkst. Eur pagal 4.4.1 veiklą ir 1 mln. Eur pagal 4.4.2 veiklą.

Prie biologinės įvairovės išsaugojimo taip pat prisidedama, teikiant paramą pagal M08 priemonės 8.3–4 veiklos sritį „Miškų gaisrų, stichinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos prevencija ir atlyginimas“. Iki

2024 m. pab. paramą gavo 137 unikalūs paramos gavėjai, iš kurių 4 buvo skirta parama prevencinei veiklai nuo miško gaisrų, stichinių nelaimių ir katastrofų, o 133 skirta parama miškams padarytai žalai atlyginti. Paremtas plotas, kuriam 2014–2024 m. buvo skirta parama miškams padarytai žalai atlyginti (pagal 8.4 veiklos sritį), siekė 952 ha (162 ha daugiau lyginant su 2014–2023 m. laikotarpiu paremtu plotu), o investicijoms skirta viešųjų lėšų suma sudarė beveik 1,7 mln. Eur. Pareiškėjų aktyvumas pagal 8.3-4 veiklos sritį išlieka nedidelis, ir lyginant su 2023 m. beveik nepakito (2023 m. buvo gautos 25 paraiškos, o 2024 m. – 26). Tai priklauso nuo Lietuvoje įvykusių stichinių nelaimių masto, per kurias paveikiami miško plotai. Valstybinės miškų tarnybos duomenimis, didėja vabzdžių, ligų sukėlėjų, žvėrių, abiotinių ir kitų veiksnių pažeidimų miškuose. Prognozuojama, kad pažeistų miškų plotas toliau didės, ypač dėl žievėgraužio tipografo populiacijos augimo [žr. 3 išnašą]. Pagal veiklos sritį 8.5 „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ buvo paremtas 23 638 ha plotas (beveik 3,5 tūkst. daugiau nei 2023 m.), o šiai sričiai išmokėta paramos suma siekė beveik 9,2 mln. Eur. 2024 m. pareiškėjų aktyvumas lyginat su 2023 m. buvo aukštesnis (2023 m. iš viso patvirtinta 281 paraiška, o 2024 m. – 376, kurioms patvirtintas finansavimas siekė kiek daugiau nei 1,5 mln. Eur). Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad kaip ir ankstesniais metais, finansinių ir fizinių rodiklių pasiekimai yra netolygūs (pvz., pagal 8.5 veiklos sritį paremtas plotas jau 3,5 karto viršija numatytą tikslą, o viešųjų išlaidų rodiklio pasiekimas yra 68 %). Tokią situaciją galima paaiškinti tuo, kad veiklos sritis susideda iš kelių veiklų, tačiau populiariausia veikla yra jaunuolynų ugdymas, kurios projektų vertės nėra didelės. Kitoms veikloms paramos beveik neprašoma.

Apibendrinant galima pastebėti, kad pagal priemonės M10 „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įsipareigojimus 2014–2024 m. iš viso baigtoms administruoti paraiškoms buvo išmokėta kiek daugiau nei 70,8 mln. Eur parama siekianti 97 % tikslo. Pagal priemonės veiklas, prisidedančias prie 4 prioriteto įgyvendinimo, 2024 m. paremtas plotas siekė 21 607 ha (lyginant su 2023 m. sumažėjo 19 tūkst. ha ir sudarė 15 % tikslo). Iš jų 12 356 ha prisidėjo prie biologinės įvairovės atkūrimo tikslų (4A TS ir T9 rodiklio pasiekimo), 5 556 ha prisidėjo prie vandentvarkos gerinimo (4B TS ir T10 rodiklio pasiekimo), o 3 699 ha prie dirvožemio erozijos prevencijos ir dirvožemio valdymo gerinimo (4C TS ir T12 rodiklio pasiekimo). Atkreiptinas dėmesys, kad 2024 m. pagal M10 priemonės veiklas buvo priimtos paraiškos tik pagal ankstesniais metais prisiimtus įsipareigojimus. Kadangi dalies pareiškėjų įsipareigojimai pagal atskiras priemonės veiklas baigėsi, todėl sumažėjo paremti plotai.

Įgyvendinant priemonę M11 „Ekologinis ūkininkavimas“ siekiama skatinti atkurti ir išsaugoti biologinę įvairovę bei prisidėti prie dirvožemio erozijos mažinimo ir taikyti dirvožemio tausojimą užtikrinančius ūkininkavimo būdus. Pagal šią priemonę buvo remiamos dvi veiklos sritys 11.1 „Parama perėjimui prie ekologinio ūkininkavimo“ ir 11.2 „Parama ekologiniam ūkininkavimui“. Pagal 11.1 veiklos sritį parama teikiama 2 arba 3 metus, priklausomai nuo auginamos kultūros, kol ūkis tampa ekologišku ir tuomet parama teikiama pagal 11.2 veiklos sritį „Parama ekologiniam ūkininkavimui“. 2023 m. duomenimis [žr. 2 išnašą] pagal 11.1 veiklos sritį „Parama perėjimui prie ekologinio ūkininkavimo“ buvo paremtas 12 446 ha plotas, kuris sudarė 21 % tikslo, o pagal 11.2 veiklos sritį „Parama ekologiniam ūkininkavimui“ 2 114 ha plotas, kuris sudarė 1 % tikslo. 2023 m. buvo paskutiniai metai kuomet buvo priimamos paraiškos pagal M11 priemonę, tačiau tik pagal 2021–2022 m. prisiimtus įsipareigojimus. Dėl šios priežasties taip reikšmingai sumažėjo pagal priemonę paremtas plotas. Didžiausias paremtas plotas buvo 2022 m. ir siekė 263 tūkst. ha. Tuomet ir buvo pasiektos bei viršytos paremto ploto rodiklių tikslinės reikšmės. Viešosios išlaidos, išmokėtos ekologiniam ūkininkavimui (11.1 veiklai ir 11.2 veiklai bendrai sudėjus) 2014–2024 m. siekė 293,9 mln. Eur (100 % skirto finansavimo), iš jų kiek daugiau nei 47 mln. Eur sudarė EURI lėšos. Nuo 2023 m. analogiška priemonė yra įgyvendinama pagal 2023–2027 m. Strateginį planą.

Siekiant išsaugoti biologinę įvairovę „Natura 2000“ teritorijose 2023 m. [žr. 2 išnašą] buvo paremtos 4 755 unikalios valdos (251 valda daugiau nei 2022 m.). Kaip ir praėjusiais metais, daugiausiai buvo remiamas žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuris siekė 28 541 ha (110 % tikslo). 2023 m. paremtas „Natura 2000“

miško paskirties žemės plotas sudarė 8 298 ha (119 % tikslo). Paremtų žemės ūkio paskirties žemės ir miško plotų rodikliai viršijo siektinas 2025 m. reikšmes. Viešųjų išlaidų rodikliai, susiję žemės ūkio paskirties žemės plotu, per visą 2014–2024 m. laikotarpį įgyvendinti 108 %, o su miško paskirties plotu – 109 %. Išankstiniais NMA duomenimis, 2024 m. pagal M12 priemonę buvo paremtos 4 747 valdos ir 27 204 ha žemės ūkio paskirties plotas (105 % tikslo) bei 9 603 ha miško paskirties žemės plotas (116 % tikslo) [žr. 4 išnašą].

Pagal M13 priemonę „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ 2023 m. [žr. 2 išnašą] paramą gavo 33 913 unikalių valdų (1,1 tūkst. mažiau nei 2022 m., pastebėtina, kad nuo 2018 m. paremtų valdų skaičius nuolat mažėja), esančios didelių gamtinių ar kitų specifinių kliūčių turinčiose vietovėse. Iš viso pagal priemonę paremtas plotas siekė 730 077 ha. Vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių, paremtas plotas siekė 652 722 ha (lyginant su 2022 m. padidėjo 3,3 tūkst. ha) ir sudarė 84 % tikslo, o vietovėse, kuriose esama specifinių kliūčių, paremtas plotas siekė 77 354 ha (lyginant su 2022 m. padidėjo 872 ha) ir sudarė 97 % tikslo. Didžiausias paremtas plotas pagal abi veiklos sritis buvo pasiektas 2020 m. – 1 293 127 ha. 2014–2024 m. laikotarpiu pagal šią priemonę iš viso išmokėta beveik 487,6 mln. Eur ir pasiekta 100 % tikslo. 2024 m. paraiškos pagal šią priemonę renkamos nebuvo, analogiška priemonė pradėta įgyvendinti pagal 2023–2027 m. Strateginį planą.

2021 m. buvo užbaigtas priemonės M15 „Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas“ įgyvendinimas. Įgyvendinat šią priemonę mokėtos miškų aplinkosaugos išmokos tiems miškų savininkams, kurie pagal ankstesniu programiniu laikotarpiu (2007–2013 m.) prisiimtus įsipareigojimus laikėsi ekonominės veiklos apribojimų ir prisidėjo prie su miškininkyste susijusių ekosistemų išsaugojimo bei atkūrimo. 2014–2024 m. visos viešosios išlaidos šiai priemonei sudarė beveik 1,1 mln. Eur (100 % skirtos paramos).

Pagal trečiosios horizontalaus pobūdžio priemonės M16 veiklos sritį 16.3 „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ 2024 m. naujų projektų, prisidedančių prie 4P bei užbaigtų projektų ir papildomai išmokėtų lėšų nebuvo. Per visą 2014–2024 laikotarpį buvo paremti 2 bendradarbiavimo projektai, kurie buvo pabaigti įgyvendinti 2018 m.

Specialiųjų Programos rodiklių pagal ketvirtąjį prioritetą nebuvo numatyta.

[1 išnaša] EKVI, „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos M10 priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ efektyvumo vertinimas“, 2022.

[2 išnaša] NMA stebėsenos duomenų atskaitą (kurios pagrindu rengiama ši ataskaita) parengė 2025 m. vasario mėn., kai dar nebuvo suadministruotos visos 2024 m. paraiškos, todėl stebėsenos ataskaitoje pateikti 2023 m. paremti plotai.

[3 išnaša] https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/2366207/del-zievegrauzio-tipografo-pazeistu-eglynu-rokiskio-rajone-skelbiama-stichine-nelaimesrsltid=AfmBOootQRVik_rULOiWTwyZPuITJ5XK80eT6U4LL3Z65FSyHxPHNgek ; <https://amvmt.lrv.lt/lt/naujienos/zievegrauzio-tipografo-daromos-zalos-ir-populiacijos-kitimo-prognoze-2024-metams/> ; <https://amvmt.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/misko-sanitarine-apsauga/zievegrauzio-tipografo-monitoringas/>

[4 išnaša] Ataskaita papildyta išankstiniais NMA duomenimis, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis EK nustatyta tvarka, galutiniai duomenys už praėjusius metus būna birželio mėn. pabaigoje, todėl stebėsenos lentelėse ir ataskaitoje plotinių priemonių duomenys yra už N-2 metus.

5. 5 prioritetas. Efektyvus išteklių naudojimas

Programos **penktasis prioritetas (P5)** skirtas **efektyvaus išteklių naudojimo skatinimui** ir perėjimo prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose rėmimui. Programoje numatyta įgyvendinti tris tikslines sritis:

- **5C: atsinaujinančiųjų energijos išteklių**, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų **tiekimu ir naudojimo palengvinimas** bioekonomikos tikslais;
- **5D: žemės ūkio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų** ir amoniako kiekio **mažinimas**;
- **5E: anglies dioksido išlaikymo** ir sekvestracijos žemės ūkyje ir miškininkystėje **skatinimas**.

2024 m. buvo pabaigti įgyvendinti 4 projektai, prisidedantys prie 5C tikslinės srities „Parama biodujų gamybai“ tikslo. Taip pat 2024 m. parama buvo išmokėta pagal 2 597 paraiškas, pagal kurias įgyvendinti veiksmai, prisidedantys prie žemės ūkio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) ir amoniako kiekio mažinimo. Be to, 852 valdos gavo paramą miško įveisimui, taip siekiant prisidėti prie anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos miškininkystėje. Žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimu susijusios valdymo sutartys, siekė 18 137 ha, o žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos su anglies sekvestracija ir išsaugojimu susijusios valdymo sutartys, siekė 41 040 ha.

2014–2024 m. pagal penktąjį prioritetą patvirtinta lėšų suma siekė 107,5 mln. Eur ir sudarė 92 % šio prioriteto įgyvendinimui skirto finansavimo (skirta suma siekia 117 443 489 Eur). Iki 2024 m. pabaigos pagal penktąjį prioritetą išmokėtos ir EK deklaruotos paramos suma siekė beveik 98,1 mln. Eur ir sudarė 84 % visos šiam prioritetui skirtos lėšų sumos.

5.1. Parama biodujų gamybai (5C tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 5C tikslinės srities, kuria siekiama palengvinti atsinaujinančių energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimą ir naudojimą, įgyvendinimo prisideda dvi priemonės / veiklos sritys:

- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities 6.4 „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti“ veikla 6.4.2 „Parama biodujų gamybai iš žemės ūkio ir kitų atliekų“.

Įgyvendinant 5C tikslinę sritį patvirtinta ir išmokėta parama siekė 6,4 mln. Eur (52 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos).

Pagal M02 priemonę konsultavimo paslaugomis pasinaudojo 17 paramos gavėjų (tiek pat kiek ir iki 2023 m. pabaigos), o šioms konsultacijoms patvirtinta ir išmokėta 19,6 tūkst. Eur (86 % skirtos paramos, 46 p. p. daugiau nei iki 2023 m. pab.). Priemonės įgyvendinimo lygis 2024 m. stipriai išaugo, tačiau tai lėmė tikslinei sričiai skirtų lėšų perskirstymas kitoms tikslinėms sritims.

Patvirtinta ir išmokėta parama pagal M06 veiklą 6.4.2 „Parama biodujų gamybai iš žemės ūkio ir kitų atliekų“ siekė beveik 6,4 mln. Eur. Patvirtintos paramos suma sumažėjo, o išmokėtos paramos suma per 2024 m. nepasikeitė, nes buvo nutrauktos sutartys dėl 4 projektų įgyvendinimo. Pagrindinė priežastis, kodėl priemonė įgyvendinta mažesniu mastu nei planuota yra tai, kad parama gali pasinaudoti tik labai mažos ir mažos įmonės bei ūkininkai atitinkantys labai mažos ir mažos įmonės apibrėžtį. Tačiau mažiems ūkio subjektams trūksta žinių bei gerųjų pavyzdžių dėl sėkmingos biodujų gamybos iš žemės ūkio ir kitų atliekų.

Taip pat svarbus ir finansų klausimas. Biodujų gamyba yra galimai nepakankamai ekonomiškai efektyvi veikla, ūkiams taip pat nuolat reikia finansų ūkių plėtrai, naujai technikai įsigyti. Klimato kaitos įtaka vis dažniau lemia įvairius nuostolius, todėl susilaikoma nuo tokio tipo investicijų. Abejones dėl tokių investicijų lemia ir Lietuvoje stebima gyvulininkystės ūkių mažėjimo tendencija [žr. 1 išnaša]. Įgyvendinant šią priemonę 2014–2022 m. laikotarpiu iš viso buvo gautos 28 paraiškos, iš kurių 8 buvo atmestos (įvertintos kaip netinkamos), 16 paraiškų buvo išregistruota, t. y. projektai buvo nutraukti. Atkreiptinas dėmesys, kad beveik 60 % projektų buvo nutraukti.

Siekiant skatinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą (5C TS), numatytas **tikslo rodiklis T16** „Bendros investicijos į atsinaujinančios energijos gamybą“, kuris susiejamas su priemonės M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ produkto rodikliu „Bendra investicijų suma“. Iki 2024 m. pab. buvo įgyvendinti 4 projektai, todėl 5C tikslinės srities tikslo rodiklis siekė 10 803 212 Eur ir sudarė 53 % siektino tikslo. Atsižvelgiant į tai, kad 4 projektai buvo nutraukti, 2025 m. atliktu Programos keitimu T16 rodiklio siektina reikšmė sumažinta iki 10 640 000 mln. Eur, todėl rodiklio reikšmė bus pasiekta.

Pagal 5C tikslinę sritį buvo numatytas vienas specialusis (konkretus) Programos rodiklis, matuojantis paremtų projektų, kurie skirti biodujų gamybai iš atsinaujinančių energijos šaltinių, skaičių ir sutampanytis su M06 priemonės produkto rodikliu O3. Paremtų veiksmų skaičius.

[1 išnaša] *Interviu su VDU Žemės ūkio akademijos Biodujų laboratorijos vadovu profesoriumi Kęstučiu Navicku: <https://manoukis.lt/mano-ukis-zurnalas/2023/10/bioduju-gamybos-pletra-mazuose-ukiuose-labai-pradziugintu/>*

5.2. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimas (5D tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 5D tikslinės srities, kuria siekiama mažinti žemės ūkio išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekį, įgyvendinimo tiesiogiai prisideda keturios priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritis 1.2 „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M10 „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklos 10.1.02 „Specifinių pievų tvarkymas“ ir 10.1.14 „Ražienų laukai per žiemą“;
- M16 „Bendradarbiavimas“ veiklos sritis 16.3 „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“.

Iki 2024 m. pabaigos 5D tikslinės srities patvirtintos paramos suma siekė 24,6 mln. Eur ir sudarė 85 % šiai tikslinei sričiai skirtos paramos, o išmokėtos ir EK deklaruotos paramos suma siekė 23,9 mln. Eur ir sudarė 83 % šiai tikslinei sričiai skirtos paramos.

Pagal M01 priemonės 1.2 veiklos sritį patvirtinta beveik 1,1 mln. Eur parama, o išmokėta 881,2 tūkst. Eur parama arba 86 % nuo visos skirtos paramos. Didžiausia metinė pažanga (+25 p. p.) ir buvo pasiekta pagal šią priemonę. Didžiausias įgyvendinimo lygis pasiektas pagal M02 priemonę – 106 % (patvirtinta bei išmokėta kiek beveik 1,1 mln. Eur). M10 priemonei patvirtintų lėšų suma siekė 22 mln. Eur, išmokėtų lėšų suma – beveik 21,5 mln. Eur, o įgyvendinimo lygis siekė 85 %. Pagal priemonės M16 veiklos sritį 16.3 buvo patvirtinta 411,3 tūkst. Eur, o užbaigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota 328,3 tūkst. Eur (įgyvendinimo lygis siekė 22 % ir, lyginant su praėjusiais metais, išliko nepakitęs). Atkreiptinas dėmesys, kad M01 ir M02 priemonėms pagal šią TS buvo sumažintas skirtas finansavimas.

Siekiant mažinti žemės ūkio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekį (5D TS), numatytas **tikslo rodiklis T18** „Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis“. 2024 m. buvo paremtas **18 137 ha** žemės ūkio paskirties žemės plotas (15,5 tūkst. ha mažiau nei 2023 m.), kuriame vykdytos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu. Remiantis Programoje nurodyta su kontekstu susijusio rodiklio reikšme, žemės ūkio paskirties žemės plotas Lietuvoje 2010 m. siekė 2 742 560 ha. Pagal šią kontekstinio rodiklio reikšmę apskaičiuotas T18 tikslo rodiklis, kuris nurodo, jog 2024 m. paremto žemės ploto, kuriame mažinamas žemės ūkyje išmetamas ŠESD ir amoniako kiekis, procentinė dalis **sudarė 0,66 %** viso Lietuvoje registruoto žemės ūkio paskirties žemės ploto. Lyginant su praėjusiais metais, pasiekta rodiklio reikšmė yra 0,57 p. p. mažesnė. Lyginant 2025 m. suplanuotą rodiklio reikšmę su pasiekta, 2024 m. buvo **pasiekta 26 %** suplanuotos rodiklio reikšmės. Atsižvelgiant į 2021 m. pakeistą rodiklio skaičiavimo metodiką ir perskaičiuotą bei sumažintą tikslą, didžiausia rodiklio reikšmė buvo pasiekta 2022 m. (64 % tikslo). Kadangi tikslo rodiklis yra metinis, jo reikšmė mažėja, nes baigiasi prisiimtų įsipareigojimų laikas pagal M10 priemonės veiklas. Mažesnę nei planuota tikslo rodiklio pasiekimą lėmė pagal M10 priemonės veiklą „Specifinių pievų tvarkymas“ paremtas plotas. Pagal šią veiklą buvo planuojama kasmet paremti 12 tūkst. ha plotą, tačiau didžiausias paremtas plotas buvo 2021 m ir siekė 2 272 ha plotą (19 %). M10 priemonės vertinimo [žr. išnašą] metu nustatyta, kad mažesnę susidomėjimą veikia „Specifinių pievų tvarkymas“ lėmė per maža kompensacinė išmoka (kuri buvo per maža atsižvelgiant į veiklos įgyvendinimo eigoje pakitusius reikalavimus) ir tai, kad dar viena pievoms skirta veikla „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ buvo patrauklesnė dėl didesnės kompensacinės išmokos, nors dalyvavimo joje reikalavimai buvo sudėtingesni. Atkreiptinas dėmesys, kad 16-uju Programos keitimu kompensacinė išmoka padidinta nuo 69 iki 297 Eur/ha, tačiau 2023 ir 2024 m. paramos paraiškos buvo priimanamos tik pagal ankstesniais metais prisiimtus įsipareigojimus.

2014–2024 m. pagal „minkštųjų veiklų“ priemonę M01 užbaigti 8 parodomieji bandymai/projektai (tiek pat kiek ir 2023 m.), o pagal priemonę M02 konsultavimo paslaugomis jau pasinaudojo 2 104 ūkininkai ar kiti žemės valdytojai (119 daugiau nei 2023 m. pab.), o tai daugiau nei 2,5 karto viršijo 2025 m. tikslą.

2024 m. buvo patvirtintos 2 597 paraiškos (689 mažiau nei 2023 m., tačiau atkreiptinas dėmesys, kad pagal M10 veiklas naujos paraiškos nėra renkamos, tik tęsiamas mokėjimas už jau prisiimtus įsipareigojimus, kurie kasmet mažėja), skirtos įsipareigojimams pagal M10 priemonės 10.1.2 veiklą „Specifinių pievų tvarkymas“ ir 10.1.14 veiklą „Ražienų laukai per žiemą“ vykdyti. Pagal 10.1.2 ir 10.1.14 veiklų paraiškas paremtas plotas siekė 18 137 ha, o įgyvendinimo lygis – 25 %.

Pagal trečiosios horizontalaus pobūdžio priemonės M16 veiklos sritį 16.3 „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ iki 2024 m. pabaigos buvo užbaigti 4 projektai.

Specialiųjų Programos rodiklių pagal šią tikslinę sritį nebuvo numatyta.

[išnaša] EKVI, „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos M10 priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ efektyvumo vertinimas“, 2022.

5.3. Anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos skatinimas (5E tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 5E tikslinės srities, kuria siekiama skatinti anglies dioksido išlaikymą ir sekvestraciją žemės ūkyje ir miškininkystėje, įgyvendinimo tiesiogiai prisideda trys priemonės / veiklos sritys:

- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;

- M08 „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritis 8.1 „Miško veisimas“;
- M10 „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklos 10.1.03 „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ ir 10.1.13 „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“.

2014–2024 m. patvirtina parama siekė 76,4 mln. Eur ir sudarė 100 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos, o išmokėta ir EK deklaruota – beveik 67,8 mln. Eur ir sudarė 89 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos.

Pagal M02 priemonę patvirtinta 10,3 tūkst. Eur – 100 % Programoje suplanuotų lėšų. M08 priemonės 8.1 veiklos sričiai patvirtinta 45,8 mln. Eur, o išmokėta beveik 38 mln. Eur ir įgyvendinimo lygis siekia 85 %. Pagal priemonę M10 patvirtinta 30,6 mln. Eur, o išmokėta 29,8 mln. Eur, o tai sudaro 93 % Programoje suplanuotų lėšų.

Siekiant skatinti anglies dioksido išlaikymą ir sekvestraciją žemės ūkyje ir miškininkystėje (5E TS), numatytas **tikslo rodiklis T19** „Žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija ir išsaugojimu, procentinė dalis“, susijęs su priemonės M08 „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ produkto rodikliu „Mišku apželdintos žemės plotas (ha)“ bei priemonės M10 veiklą 10.1.03 „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, 10.1.13 „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“ produkto rodikliu „Plotas (ha), susijęs su agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities anglies dioksido sekvestracijos priemonėmis“. 2024 m. pagal šias priemones buvo paremtas **41 040 ha** žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės plotas (17 tūkst. ha mažiau nei 2023 m.), kuriame tiesiogiai buvo prisidedama prie anglies dioksido sekvestracijos ir išsaugojimo. Remiantis Programoje pateiktais su kontekstu susijusiais rodikliais, žemės ūkio paskirties žemės plotas Lietuvoje siekia 2 742 560 ha, o miško ir kitos miškingos žemės plotas – 2 249 000 ha., todėl plotas, kuriame prisidedama prie anglies dioksido sekvestracijos ir išlaikymo, **sudarė 0,82 %** viso Lietuvoje registruoto žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės ploto. Nors lyginant su 2023 m. rodiklio reikšmė sumažėjo 0,35 p. p. (kadangi tikslo rodiklis yra metinis, jo reikšmė mažėja, nes baigiasi dalies prisiimtų įsipareigojimų laikas. 2024 m. pagal M10 priemonės veiklas paramos paraiškos buvo priimanamos tik pagal ankstesniais metais prisiimtus įsipareigojimus), tačiau pasiekta rodiklio reikšmė **viršija 2025 m. siektiną tikslo reikšmę**. Atsižvelgiant į 2021 m. pakeistą rodiklio skaičiavimo metodiką ir perskaičiuotą bei sumažintą tikslą, didžiausia rodiklio reikšmė buvo pasiekta 2022 m. (tikslas viršytas daugiau nei 3 kartus).

2014–2024 m. pagal M02 priemonę, skirtą konsultavimui, buvo paremta 17 veiksmų/miško valdytojų. Po 2024 m. atlikto Programos keitimo, priemonei išmokėta visa Programoje numatyta skirti paramos suma.

2014–2024 m. paramą miško įveisimui gavo 852 valdos (38 valdomis daugiau nei iki 2023 m. pab.), o **naujai mišku apželdintos žemės plotas sudarė 4 369 ha** (324 ha daugiau nei iki 2023 m. pab.). Jiems išmokėta beveik 11 mln. Eur paramos. Paramos gavėjų, kuriems mokamos išmokos už jau anksčiau įveistą mišką, skaičius siekė 1 185 valdas (įskaitant ir tęstinius įsipareigojimus pagal 2007–2013 m. KPP). Pagal 2007–2013 m. KPP įsipareigojimus mišku apželdintos žemės plotas siekė 26,8 tūkst. ha. Vertinant naujai mišku apželdintą žemės plotą tik pagal 2014–2020 m. KPP paraiškas, pasiekta 82 % tikslo (4 369 ha). Veiklos sritis nesulaukė tokio pareiškėjų aktyvumo kaip buvo planuota Programos rengimo metu. Pagrindinėmis to priežastimis laikoma tai, kad 1) iš potencialių pareiškėjų buvo išbrauktos miškų urėdijos (reglamento nuostata); 2) nuo 2004 m. buvo pradėtas miško įveisimo finansavimas ES lėšomis, todėl dauguma norinčių veisti mišką jau pasinaudojo galimybe; 3) žemės plotas, kuriame galima veisti mišką, yra baigtinis ir konkuruoja su žemės ūkiui veiklai naudojamais plotais ir 4) pastaraisiais metais susiduriama su miško dauginamosios medžiagos trūkumu. 2024 m. buvo surengti du paraiškų rinkimo etapai. I kvietimui buvo skirta 9 296 944 Eur, II kvietimui skirta 8 987 137 Eur. Abiejų kvietimų metu pateiktoje 41 paraiškoje prašoma paramos suma – 915 708 Eur, patvirtinta paramos suma 2024 m. – 707 878 Eur pagal 32 paraiškas.

Priemonė sulaukė mažesnio pareiškėjų aktyvumo nei 2023 m., kuomet buvo gautos 63 paraiškos.

Prie anglies dioksido išlaikymo žemės ūkyje taip pat prisidėjo veiksmai pagal M10 priemonės veiklas 10.1.03 „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ ir 10.1.13 „Tarpinių pasėlių auginimas ariamojoje žemėje“, pagal šias veiklas 2024 m. parama buvo skirta 1 681 paramos gavėjui (528 mažiau nei 2023 m.) ir paremtas 9 878 ha plotas (18 tūkst. ha mažiau nei 2023 m.). Vertinant paremtą plotą 2025 m. tikslas buvo pasiektas ir viršytas 2019–2023 m. laikotarpiu. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal M10 veiklos sritis naujos paraiškos nėra renkamos, tik tęsiamas mokėjimas už jau prisiimtus išpareigojimus, kurie kasmet mažėja.

Specialiųjų Programos rodiklių pagal šią tikslinę sritį nebuvo numatyta.

6. 6 prioritetas. Ekonominės plėtros ir socialinės įtraukties skatinimas

Programos **šeštasis prioritetas (P6)** skirtas **socialinės įtraukties skatinimui**, skurdo mažinimui ir ekonominės plėtros kaimo vietovėse skatinimui. Šį prioritetą sudaro trys tikslinės sritys:

- **6A:** veiklos įvairinimo, **mažų įmonių kūrimo ir plėtojimo**, taip pat **darbo vietų kūrimo** palengvinimas;
- **6B:** **vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas**;
- **6C:** **prieigos prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT) didinimas**, jų naudojimo skatinimas ir kokybės gerinimas kaimo vietovėse.

2014–2024 m. buvo įgyvendinti 2 152 projektai, skirti ne žemės ūkio veiklos verslo plėtojimui kaime. Taip pat toliau buvo remiami veiksmai, kuriais gerinamos paslaugos ir infrastruktūra (įskaitant ir kultūrinį bei gamtinį paveldą) kaimo vietovėse – įgyvendinti 8 296 projektai. 2024 m. pabaigoje gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius siekė 348 531 asmenį (arba 33 % visų kaimo gyventojų).

Pagal 6B TS įgyvendinamos 49 vietos plėtros strategijos (46 kaimo vietovių ir 3 dvisektorės, finansuojamos iš EŽŪFKP ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (toliau – EJRŽF)). Gyventojų skaičius, tenkantis VVG, siekia 1 075 726 asmenis ir apima visus Lietuvos kaimo vietovėse gyvenančius žmones.

2014–2024 m. pagal 6 prioritetą buvo patvirtinta visa skirta paramos suma (328,2 mln. Eur) Iki 2024 m. pabaigos pagal šeštąjį prioritetą išmokėtos paramos suma siekė 306,7 mln. Eur (96 % prioritetui skirto finansavimo). EK deklaruota – 277,3 mln. Eur, kurie sudarė 86 % prioritetui skirto finansavimo. Baigtiems projektams, įskaitant ir papildomą nacionalinį finansavimą, išmokėta 287,6 mln. Eur (90 % prioritetui skirto finansavimo).

6.1. Mažų įmonių kūrimas ir plėtojimas, darbo vietų kūrimo palengvinimas (6A tikslinės sritys įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 6A tikslinės sritys, kuria siekiama palengvinti sąlygas veiklos įvairinimui, mažųjų įmonių kūrimui ir plėtojimui, taip pat darbo vietų kūrimui kaime, įgyvendinimo turi prisidėti keturios priemonės / veiklos sritys:

- M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“;
- M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“;
- M06 „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritis 6.2 „Parama ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse“ ir veiklos sritys 6.4 „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti“ veikla 6.4.1 „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“;

- M21 „Išimtinė laikina parama ūkininkams ir MVĮ, kuriuos ypač paveikė COVID19 krizė“.

2014–2024 m. patvirtinta parama siekė beveik 99,4 mln. Eur ir sudarė 95 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos, išmokėta parama siekė beveik 97,8 mln. Eur (94 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos), EK deklaruota – 78,9 mln. Eur (76 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos). Baigtiems projektams, įskaitant ir papildomą nacionalinį finansavimą, išmokėtos paramos suma siekė 91,1 mln. Eur ir sudarė 87 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos.

Pagal priemonę M01 „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ patvirtintiems projektams patvirtinta 476 tūkst. Eur, o išmokėta 393 tūkst. Eur. Pagal priemonę M02 konsultacijoms verslo kūrimo ir plėtojimo kaime klausimais buvo patvirtinta ir išmokėta bei EK deklaruota 42 tūkst. Eur parama. Pagal priemonę M06 alternatyviems žemės ūkio veiklai projektams patvirtinta parama siekė 97,5 mln. Eur (95 % skirtos paramos), o išmokėta – 89,4 mln. Eur (87 % skirtos paramos), tačiau EK deklaruota – 77,1 mln. (74 % skirtos paramos), nes likusios lėšos yra išmokėtos kaip avansas ir nėra deklaruojamos EK, kol projektai nėra užbaigti, o taip pat EK nėra deklaruojamos papildomos nacionalinio finansavimo lėšos. 2024 m. 6A TS įgyvendinimui skirta parama sumažinta beveik 8,7 mln. Eur, iš jų daugiausiai M06 priemonei, atsižvelgiant nepanaudotas šių veiklos sričių lėšas ir sutaupymus baigtuose įgyvendinti projektuose.

Siekiant skatinti veiklos įvairinimą, mažųjų įmonių kūrimą ir plėtrą, taip pat darbo vietų kūrimą kaimo vietovėse (6A TS), buvo numatytas **tikslo rodiklis T20** „Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus“. 2014–2024 m. laikotarpiu įgyvendintose projektuose buvo sukurta **3 790 darbo vietų** (164 daugiau nei 2023 m.) ir buvo **pasiekta 127 %** siektino tikslo (6 p. p. daugiau nei 2023 m.).

Įgyvendinant priemonės M01 veiklos sritį 1.1, skirtą mokymams, buvo paremta 17 veiksmų/projektų (1 daugiau nei 2023 m. pab.). Jų įgyvendinimui išmokėta ir EK deklaruota 393,2 tūkst. Eur parama. Buvo suorganizuotos 537 mokymų dienos (157 daugiau nei 2023 m. pab.), kuriose dalyvavo 4 934 asmenys, 2 069 asmenimis daugiau nei 2023 m., ir pasiekta 52 % siektinos reikšmės. Organizuoti mokymai susiję su buhalterine apskaita ir mokesčiais, finansinės veiklos organizavimu, kaimo verslais, saulės, vėjo ir geoterminės energijos sistemų panaudojimu, verslumo ugdymu [žr. *išnašą*]. Pagal konsultavimo priemonę M02 buvo konsultuota 40 paramos gavėjų (81 % tikslo, įgyvendinimo lygio padidėjimą lėmė rodiklio tikslo sumažinimas atsižvelgiant į priemonę sumažintą finansavimą). Už šias konsultacijas buvo išmokėta 42 tūkst. Eur.

2014–2024 m. pagal priemonę M06 buvo įgyvendinti 2 152 projektai, pagal kuriuos paramą gavo 2 137 unikalūs paramos gavėjai (pasiekta 111 % tikslo). Verslo kaime pradžios projektų įgyvendinimui pagal 6.2 veiklos sritį paramą gavo ir projektus užbaigė 1 869 unikalūs paramos gavėjai (jiems išmokėta 48,3 mln. Eur). Pagal 6.4.1 veiklą, skirtą verslo plėtrai, paramą gavo 268 projektus užbaigė unikalūs paramos gavėjai (jiems išmokėta beveik 41,1 mln. Eur). Pagal verslo kaime pradžia skirtą 6.2 veiklos sritį 2024 m. projektus įgyvendino 14 paramos gavėjų, pagal 6.4 veiklą, skirtą investicijoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai, 33 paramos gavėjai. Pagal 6.2 veiklos sritį daugiausia (beveik 71 %) projektų buvo įgyvendinta paslaugų srityje, pavyzdžiui, buvo kuriamos paslaugos statybos sektoriuje, administravimo ir aptarnavimo, transporto, turizmo ir kt. srityse. 25 % projektų buvo įgyvendinta pramonėje (pvz., gaminių ir dirbinių iš medienos, kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba, baldų gamyba, kepyklos ir miltinių produktų gamyba). Pagal 6.4.1 daugiausia projektų (apie 67 %) taip pat buvo įgyvendinta paslaugų srityje, pavyzdžiui, apgyvendinimo ir maitinimo sektoriuje (poilsiautojų ir kitos trumpalaikės apgyvendinimo veiklos paslaugos, pagaminto valgio tiekimas), statybų sektoriuje (pvz., statinių nugriovimas ir statybviėtės paruošimas, statybos baigimas ir apdaila) bei meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo srityje. Kiek mažiau nei trečdalis projektų (28 %) įgyvendinti pramonės srityje (pvz., baldų gamyba, medienos apdirbimas, medienos gaminių gamyba, metalo apdirbimas, metalo gaminių gamyba, plastikinių gaminių

gamyba).

Baigtiems projektams pagal abi veiklos sritis skirtos viešosios išlaidos sudarė 89,4 mln. Eur. Bendra įgyvendintų projektų investicijų suma siekė beveik 151,3 mln. Eur. Pagal 6.4.1 veiklą numatytas paramos intensyvumas yra 50 % tinkamų finansuoti išlaidų, o didžiausia galima viešosios paramos suma vienam projektui – 200 tūkst. Eur. Projektus įgyvendinantys pareiškėjai prie projekto įgyvendinimo privalo prisidėti nuosavomis ar skolintomis lėšomis.

Priemonės M21 įgyvendinimas pasibaigė 2021 m. pabaigoje, suplanuoti stebėsenos rodikliai iš esmės pasiekti. Detaliau priemonės įgyvendinimas analizuojamas ankstesnėse metinėse ataskaitose.

Pagal 6A tikslinę sritį buvo numatyti aštuoni specialieji (konkretūs) Programos rodikliai, matuojantys paramos gavėjų skaičių pagal projektų veiklos sritis (paslaugas, pramonę, prekybą ir kitas). Pažanga, lyginant su 2023 m., pagal užbaigtų projektų skaičių buvo padaryta pagal 4 rodiklius iš 8 (SO10.3; SO10.1; SO11.3; SO11.1). Kitų rodiklių reikšmė per metus nepakito. Rodiklių SO10.3 ir SO10.1 ir SO11.3. siektinos reikšmės buvo pasiektos ir viršytos. Atkreiptinas dėmesys, kad projektai prekybos ir kitose srityse įgyvendinami mažesniu mastu nei planuota, kaip ir buvo minėta, daugiausiai projektai įgyvendinami paslaugų ir pramonės srityse. Detalūs specialiųjų rodiklių pasiekimai pateikti ataskaitos 11 skyriuje (stebėsenos lentelėse).

[išnaša] Smart Continent (2021), „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įtaka socialinės įtraukties skatinimui, skurdo mažinimui ir ekonominei plėtrai kaimo vietovėse“. Galutinė ataskaita.

6.2. Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas (6B tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 6B tikslinės srities, kuria siekiama skatinti vietos plėtrą kaimo vietovėse, įgyvendinimo turi prisidėti dvi priemonės / veiklos sritys:

- M07 „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sritys 7.2 „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ (parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą – regioninis planavimas; parama asbestinių stogų dangos keitimui; parama vietiniams keliams) ir 7.6 „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį (parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį – regioninis projektų planavimas; tradicinių amatų centrų plėtra);
- M19 „LEADER programa“.

Iki 2024 m. pabaigos buvo patvirtinta visa TS skirta parama, kuri siekė beveik 224,4 mln. Eur. Patvirtinta paramos suma yra kiek didesnė nei suplanuota skirti paramos suma, nes priemonėms yra numatytas *virškontraktavimas* (leidimas, prisiimant išipareigojimus, viršyti priemonei skirtą lėšų sumą). Istoriskai visuomet būna *sutaupymų* (kai realiai pagal projektą išmokama mažesnė suma nei buvo patvirtinta) ir tai yra būdas užtikrinti, kad išmokėta paramos suma siektų maksimalią priemonei skirtą paramos sumą. TS išmokėta parama siekė 204,5 mln. Eur (96 % tikslinei sričiai skirtos paramos), EK deklaruota – 194,1 mln. Eur (91 % tikslinei sričiai skirtos paramos). Baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota – 192,2 mln. Eur (91 % visos tikslinei sričiai skirtos paramos).

2014–2024 m. pagal priemonę M07 patvirtinta beveik 78,2 mln. Eur, o išmokėta 73,1 mln. Eur – beveik visa skirtos paramos suma. Pagal priemonę M19 „LEADER programa“ patvirtinta parama siekė beveik 146 mln. Eur (105 % skirtos paramos), iš kurių 14,4 mln. Eur EURI lėšos, o baigtiems projektams išmokėta 119,2 mln. Eur – 91 % skirtos paramos. Iš jų EURI lėšos sudarė 7,6 mln. Eur. LEADER priemonės atveju

virškontraktavimas svarbus valdyti rizikas, t. y., siekiant užtikrinti, kad dėl įvairių priežasčių pareiškėjams neužbaigus įgyvendinti vietos projektų arba atsisakius paramos, 5 proc. lėšų riba, numatyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 str. 5 punkte, būtų išlaikyta.

Siekiant skatinti vietos plėtrą kaimo vietovėse (6B TS), numatyti trys **tikslo rodikliai**.

Tikslo rodiklis T21 „Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis“ yra susietas su priemonės M19 „LEADER programa“ produkto rodikliu „Gyventojų skaičius, tenkantis VVG“. Iki 2016 m. pabaigos gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, skaičius Lietuvoje siekė 1 075 026 žmones ir apėmė visus Lietuvos kaimo vietovių bei kelių mažų miestelių gyventojus. Nuo 2016 m. rodiklis viršija 100 % ir jo pasiekimas lygus **102,3 %**. Atkreiptinas dėmesys, kad šio rodiklio tikslas Programoje bei jo pasiekimas, nustatytas patvirtinus VPS, neperskaiciuojamas atsižvelgiant į kasmet faktiškai mažėjantį gyventojų skaičių.

Tikslo rodiklis T22 „Kaimo gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis / infrastruktūra, procentinė dalis“ yra susietas su priemonės M07 „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ produkto rodikliu „Gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis / infrastruktūra, skaičius“. 2014–2024 m. dėl įgyvendintų projektų geresnėmis paslaugomis ir infrastruktūra naudojami **348 531 gyventojai** (tiek pat kiek ir 2023 m.), kurie sudarė 33 % bendro Lietuvos kaimo gyventojų skaičiaus, todėl T22 rodiklio siekiama **reikšmė** buvo pasiekta ir **viršyta daugiau negu du kartus**.

Tikslo rodiklis T23 „Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus“ yra susietas su priemonės M19 „LEADER programa“ įgyvendinimu. Iki 2024 m. pabaigos baigtuose įgyvendinti vietos projektuose buvo sukurtos **2 349 naujos darbo vietos** (per 2024 sukurtos 454 darbo vietos) ir buvo pasiekta bei **du kartus viršyta siektina tikslo reikšmė**.

2014–2024 m. pagal priemonės M07 veiklos sritį 7.2 buvo užbaigti 8 262 projektai (per 2024 m. užbaigti 2 projektai), iš jų 320 pagal 7.2.1 veiklą „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“, kuria finansuojami regioninio planavimo projektai, skirti visuomenės paskirties pastatų rekonstravimui ar kapitaliniam remontui, inžinerinių statinių statybai, mažųjų architektūros elementų sukūrimui ir atnaujinimui ir kt., 7 780 pagal 7.2.2 veiklą „Parama asbestinių stogų dangos keitimui“ ir 162 pagal 7.2.3 veiklą „Parama vietiniams keliams“.

Pagal priemonės M07 veiklos sritį 7.6 „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ buvo įgyvendinti 34 projektai. Didžioji dalis – 23 projektai – skirti tradicinių amatų centrų plėtrai. Likusieji 11 projektų buvo regioninio planavimo projektai, kuriais finansuoti istorinių želdynų, istorinę, etnokultūrinę, architektūrinę, memorialinę vertę turinčių nekilnojamojų kultūros paveldo objektų, gamtos paveldo objektų, kraštovaizdžio elementų tvarkybos darbai.

Pagal priemonę M07 įgyvendintų projektų naudą pajuto 348 531 kaimo gyventojas. Investicijos prisidėjo prie trūkstamos infrastruktūros sukūrimo ir atnaujinimo, gyvenamosios aplinkos bei gyvenimo kokybės gerinimo.

VPS parengimui pagal 19.1 veiklos sritį buvo išmokėta 1,3 mln. Eur – 94 % tam Programoje skirtos paramos. Vietos plėtros projektams įgyvendinti VPS numatyta parama pagal 19.2 veiklos sritį siekia beveik 107,8 mln. Eur ir sudaro didžiausią dalį visai priemonei M19 skirtų lėšų. Pagal šią sritį 2 701 užbaigtam įgyvendinti projektui išmokėta suma 2014–2024 m. siekė 89,5 mln. Eur. Daugiau nei pusė (54 %) projektų prisideda prie 6B TS, kuria siekiama vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimo. Kiek daugiau nei trečdalis projektų (34 %) prisideda prie 6A TS, kuria kaimo vietovėse siekiama veiklos įvairinimo, mažųjų ūmonių kūrimo ir plėtojimo bei naujų darbo vietų kūrimo. Prie kitų 1A, 1C, 3A, 4A ir 5C prisideda likusieji 12 %

projektų. EURI lėšomis yra įgyvendinti 124 projektai, jiems išmokėta beveik 5,5 mln. Eur. EURI lėšomis finansuotų projektų dauguma taip pat prisideda prie 6A ir 6B TS įgyvendinimo. Įgyvendinat 19.2 veiklos sritį 3,6 mln. Eur yra skirti sumaniųjų kaimų projektams įgyvendinti. 2022 m. buvo patvirtintos Sumanių kaimų projektų įgyvendinimo gairės ir VVG papildė VPS, kurias įgyvendinant VVG kviečia teikti paraiškas sumanių kaimų bandomiesiems projektams įgyvendinti. Bandomuosius projektus įgyvendina 15 Lietuvos VVG [žr. 1 išnašą]. Dauguma projektų yra ne pelno siekiantys, daugiausia orientuoti į infrastruktūros tvarkymą, aplinkos patrauklumo didinimą, skatinant turizmo ir paslaugų vietos gyventojams plėtrą. Tokius tikslus savo strategijose numatė didžioji dalis VVG, siekdamas stipresnio vietos socialinio gyvybingumo, draugiškumo aplinkai, didesnės socialinės įtraukties [žr. 2 išnašą].

Pagal 19.3 veiklos sritį, skirtą VVG bendradarbiavimo projektų rengimui ir įgyvendinimui, iki 2024 m. pabaigos 53 įgyvendinamiems projektams, iš kurių 39 buvo užbaigti, išmokėta beveik 2,4 mln. Eur. Apie pusę įgyvendinamų projektų (27) yra tarptautinio bendradarbiavimo projektai į kuriuos įsitraukę 117 unikalų VVG narių. Kita pusė (26) projektų yra teritorinio bendradarbiavimo projektai, į kuriuos įsitraukę 48 unikalūs VVG nariai. Pagal priemonės M19 veiklos sritį 19.4, kuri yra skirta VVG veiklos išlaidoms ir VVG teritorijos gyventojų, nevyriausybių organizacijų, verslo subjektų, kitų kaimo plėtros dalyvių aktyvumo skatinimui, buvo išmokėta 26 mln. Eur, iš jų kiek daugiau nei 2 mln. Eur yra EURI lėšos.

Priemonės įgyvendinimas vyksta sklandžiai, 2024 m. atliktu Programos keitimu 19.2 veiklos sričiai padidintas EURI lėšų finansavimas. Atlikus vietos veiklos grupių (toliau – VVG) apklausą, nustatyta, kad dauguma VVG turi EURI vietos projektų rezervą ir (arba) yra pasiruošę naujai organizuoti kvietimus pagal EURI priemones.

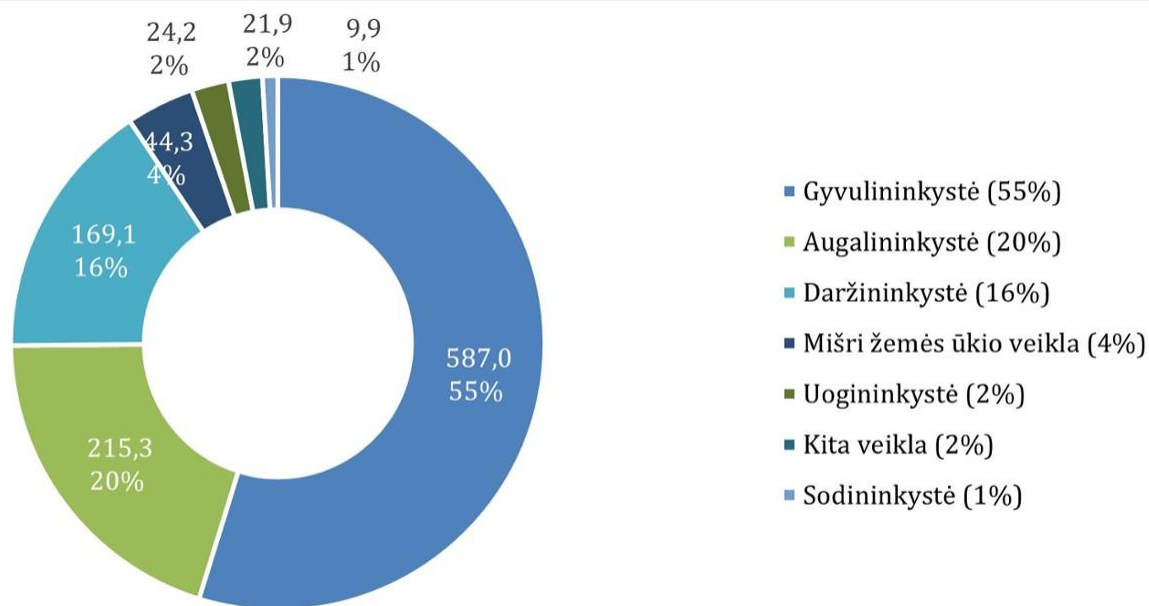
Pagal 6B tikslinę sritį buvo numatyti trys specialieji (konkretūs) Programos rodikliai, matuojantys pakeistų asbestinių dangų stogų skaičių, regioninio planavimo būdu įgyvendintų mažos apimties infrastruktūros projektų skaičių bei rekonstruotų kelių ilgį. Visų rodiklių siektinos reikšmės buvo pasiektos ir viršytos. Detali informacija apie specialiųjų rodiklių įgyvendinimą pateikta 11 skyriuje (stebėsenos lentelėse).

[1 išnaša] *Dzūkijos VVG, Joniškio VVG, Kaišiadorių VVG, Kupiškio VVG, Šilutės r. VVG, Molėtų VVG, Pakruojo VVG, Pasvalio r. VVG, Skuodo VVG, Šiaulių VVG, Šilalės VVG, Švenčionių VVG, VVG „Nemunas“, Pajūrio krašto VVG, Šiaurės Vakarų VVG.*

[2 išnaša] *NMA informacija, <https://www.nma.lt/index.php/naujienos/pirmieji-sumanaus-kaimo-projektai-jau-suplanuoti/44730>*

6.3. Plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtra (6C tikslinės srities įgyvendinimo analizė)

Programoje numatyta, kad prie 6C tikslinės srities, kuria siekiama didinti prieigą prie informacinių ir ryšių technologijų, skatinti jų naudojimą ir gerinti kokybę kaimo vietovėse, įgyvendinimo prisideda priemonės M07 „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sritis 7.3 „Parama plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai“. Jau iki 2019 m. pabaigos pagal 6C tikslinę sritį buvo patvirtinta ir išmokėta visa šios tikslinės srities įgyvendinimui skirta paramos dalis. Investicijos į plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą ir prieigą prie jos, įskaitant e-valdžios paslaugas, buvo vykdytos, įgyvendinant vieną projektą, kuriam ir patvirtinta bei išmokėta visa tikslinei sričiai numatyta paramos suma. Numatyti TS stebėsenos rodikliai pasiekti ir viršyti. Detaliau TS įgyvendinimo analizę žr. ankstesnėse metinėse stebėsenos ataskaitose.

Patvirtintos investicinės paramos pagal 4.1, 4.2, 6.1, 6.3, 16.3 ir 16.4 veiklos sritis pasiskirstymas pagal žemės ūkio sektorius 2014–2024 m., mln.

1.d) Pagrindinė informacija apie pažangą siekiant orientyrų, nustatytų veiklos rezultatų plane, pagal F lentelę

Šis skirsnis taikomas tik 2016, 2017, 2018 MĮA

1.e) Kitas konkretus KPP elementas [neprivaloma]

Programos specifiniai rodikliai

Specifinių Programos rodiklių įgyvendinimas aprašytas 1 c) dalyje.

Finansinė priemonė (papildoma informacija)

Programos finansinė priemonė (FP) įgyvendinama per vieną fondų fondą, kuris atrenka ir teikia paskolas ūkininkams per finansinius tarpininkus (FT).

2024 m. Programos FP finansiniai tarpininkai buvo šie:

- UAB "Medicinos bankas", sutartis pasirašyta 2021-10-15 (baigė galioti 2024 m.).
- UAB "URBO bankas" (buvęs Medicinos bankas), sutartis pasirašyta 2024-04-16.
- Jungtinė centrinė kredito unija (KREDA), sutartis pasirašyta 2024-05-13. Iki 2024 m. pabaigos nebuvo sudaryta paskolų sutarčių.
- Lietuvos centrinė kredito unija (LCKU), sutartis pasirašyta 2024-06-18. Iki 2024 m. pabaigos nebuvo sudaryta paskolų sutarčių.

1.f) Indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas, kai tinkama.

Kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnio "Programų turinys" 3 dalyje, 96 straipsnio "Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programų turinys, tvirtinimas ir keitimas" 3 dalies e punkte, 111 straipsnio "Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitos" 3 dalyje ir 4 dalies d punkte, I priedo 7.3 skirsnyje "Pagrindinių programų indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas", šia programa padedama įgyvendinti makroregioninę (-es) strategiją (-as) ir (arba) jūros baseino strategiją:

EŽŪFKP lėšomis buvo prisidedama įgyvendinant ES BJRS politinę sritį „Bioekonomika“. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (ŽŪM) koordinavo veiksmus, susijusius su bioekonomikos vystymu kaimo plėtros srityje įgyvendindami projektą „ES Baltijos jūros regiono strategijos politinė sritis Bioekonomika žemės ūkis, miškininkystė, žuvininkystė“. Atsižvelgiant į tai, kad šis projektas pabaigtas 2021 m. spalio 3 d., todėl 2022-2024 m. papildomų veiksmų atlikta nebuvo.

ES BJRS tikslų siekiama ir įgyvendinant LEADER priemones. EŽŪFKP lėšomis rengiamų VPS atrankos taisyklėse numatyta viena iš tinkamumo sąlygų – aprašyti ir pagrįsti VPS sąsają su ES BJRS. VVG tarptautinio bendradarbiavimo veiksmais tiesiogiai prisidedama prie ES BJRS tikslo „Sujungti regioną“ įgyvendinimo, taip pat jie turi teigiamos įtakos tikslų „Apsaugoti jūrą“ ir „Didinti regiono gerovę“ siekimui. Tarptautinio bendradarbiavimo projektų, įgyvendinamų kartu su projekto partneriu iš Baltijos jūros regiono šalies (Estijos, Danijos, Latvijos, Lenkijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos), kurioje įgyvendinama ES BJRS, paramos paraiškoje turi būti pagrįsta, kaip šis projektas prisideda prie ES BJRS tikslų įgyvendinimo.

2023-2024 m. nebuvo patvirtinta tarptautinių bendradarbiavimo projektų įgyvendinančių ES BJRS tikslus. Iš viso prie ES BJRS tikslų įgyvendinimo prisideda 17 tarptautinio bendradarbiavimo projektų: Molėtų r. VVG „Keisdamiesi kečiame“ bendradarbiaudama su Lenkija, taip pat VVG „Nemunas“ su Lenkija, Anykščių r. VVG bendradarbiaudama su Latvija, Ignalinos r. VVG su Latvija bei Suomija, Telšių r. VVG su Švedija, Šiaurės vakarų VVG su Latvija, Pasvalio r. VVG su Latvija ir Estija, Sūduvos VVG su Lenkija ir Utenos regiono VVG su Jungtine Karalyste (Anglija), Austrija ir Estija, Kalvarijos VVG su Lenkija, Joniškio r. partnerystės VVG su Lenkija, VVG „Pagėgių kraštas“ su Latvija, Kaišiadorių r. VVG su Švedija, Estija ir Suomija, Kauno r. VVG su Lenkija, Kelmės krašto partnerystės VVG su Lenkija, Jonavos r. sav. VVG su Lenkija, VVG „Radviliškio lyderis“ taip pat su Lenkija, VVG „Pajūrio kraštas“ su Suomija ir Švedija.

- ES Baltijos jūros regiono strategija (EUSBSR)
- ES strategija dėl Dunojaus regiono (EUSDR)
- ES strategija dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono (EUSAIR)
- ES strategija dėl Alpių regiono (EUSALP)
- Atlanto jūrų baseinų strategija (ATLSBS)

1.f1) ES Baltijos jūros regiono strategija (EUSBSR)

Tikslas (-ai), politikos sritis (-ys) ir horizontalus (-ūs) veiksmai (-ai), kuriuos programa padeda įgyvendinti:

	Tikslai
☒	1 - apsaugoti jūrą
☐	2 - tobulinti regiono infrastruktūrą
☐	3 - didinti gerovę
	Politikos sritys
☒	4.1 - Bioekonomika
☐	4.2 - "Culture"
☐	4.3 - "Education"
☐	4.4 - "Energy"
☐	4.5 - "Hazards"
☐	4.6 - "Health"
☐	4.7 - "Innovation"
☒	4.8 - NUTRI
☐	4.9 - SAFE
☐	4.10 - "Secure"
☐	4.11 - "Ship"
☐	4.12 - "Tourism"
☐	4.13 - "Transport"
	Horizontalieji veiksmai
☒	5.1 - "Capacity"
☐	5.2 - "Climate"
☒	5.3 - "Neighbours"

5.4 - "Spatial planning"

Veiksmai arba mechanizmai, taikomos siekiant geriau susieti programą su ES Baltijos jūros regiono strategija

A. Ar makroregioniniai koordinatoriai (visų pirma nacionaliniai koordinatoriai, politikos srities koordinatoriai, horizontalių veiksmų koordinatoriai arba iniciatyvinių komitetų / koordinavimo grupių nariai) dalyvauja programos stebėsenos komitete?

Taip Ne

B. Ar nustatant atrankos kriterijus numatyta skirti papildomų balų konkrečioms priemonėms, kuriomis remiama ES Baltijos jūros regiono strategija?

Taip Ne

C. Ar pagal programą investuota ES lėšų į ES Baltijos jūros regiono strategiją?

Taip Ne

D. Rezultatai, gauti įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją (netaikoma 2016 m.)

E. Ar programa padedama siekti tarpinių ES Baltijos jūros regiono strategijos tikslų (su atitinkamais konkrečiais tikslais ir rodikliais), kaip nurodyta ES Baltijos jūros regiono strategijos veiksmų plane? (Nurodykite tikslą ir rodiklį)

1.g) Konvertuojant naudotas valiutos kursas (MIA) (euro zonai nepriklausančios šalys)

--

2. VERTINIMO PLANO ĮGYVENDINIMO PAŽANGA.

2.a) Per metus KKP padarytų vertinimo plano pakeitimų aprašymas ir jų pagrindimas

Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), kaip vadovaujančioji institucija, atsakinga už vertinimo plano įgyvendinimą. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, atsakinga už Programos priemonių administravimą, lėšų mokėjimą, apskaitą ir kontrolę, stebėsenos duomenų surinkimą.

2023-03-08 ministro įsakymu Nr. 3D-135 patvirtintas detalusis vertinimo planas likusiems trims metams (2023–2025 m.) buvo peržiūrėtas ir patikslintas 2023-12-05 ministro įsakymu Nr. 3D-810. 2024 m. šio plano pakeitimų nebuvo. Daugiau apie patikslinimą – Programos 2023 m. ataskaitoje.

2.b) Per metus vykdytos vertinimo veiklos aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 3 skirsniu)

2024 m. pasirašytos sutartys dėl šių tyrimų, vertinimų atlikimo:

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2023, 2014–2024 ir 2014–2025 metais vertinimas; 2024-01-11 sutartis Nr. 8P-24-2 su UAB „ESTEP Vilnius“;
2. Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Agrarinio kraštovaizdžio paukščių populiacijų indikatorius“ kaitos 2024–2026 metais tyrimas; 2024-06-12 sutartis Nr. 8P-24-103 su asociacija „Lietuvos ornitologų draugija“;
3. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių, skirtų skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje, efektyvumo ir veiksmingumo vertinimas; 2024-07-09 sutartis Nr. 8P-24-114 su UAB „ESTEP Vilnius“;
4. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių, skirtų inovacijų, bendradarbiavimo ir žinių vystymui, efektyvumo vertinimas; 2024-10-28 sutartis Nr. 8P-24-160 su UAB „BGI Consulting“;
5. „Rekomendacijos dėl informavimo ir viešinimo (komunikacijos) apie Europos Sąjungos bendrosios žemės ūkio politikos paramą veiksnių įgyvendinimo“ – 43 užduotis pagal 2022-03-08 sutartį Nr. 8P-22-34 su pagal jungtinę veiklos sutartį veikiančia ūkio subjektų grupe, kurią sudaro UAB „Ernst & Young Baltic“ ir UAB „ESTEP Vilnius“.

2024 m. priimtose atliktų tyrimų, vertinimų (ar jų dalių) ataskaitos:

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2023 metais ataskaita.
2. Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Agrarinio kraštovaizdžio paukščių populiacijų indikatorius“ kaitos 2024–2026 metais tyrimo I tarpinė ataskaita (už 2024 m.), patikslinta 2025-01-08.

2.c) Veiklos, susijusios su duomenų pateikimu ir valdymu, aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 4 skirsniu)

Stebėsenos duomenys apie Programos įgyvendinimo pažangą pagal finansinio įnašo, produkto ir tikslo

rodiklius, Programos įgyvendinimo administracinius duomenis (pvz., paraiškų, projektų skaičių), papildomi vertinimo klausimams atsakyti reikalingi duomenys, taip pat duomenys, reikalingi tikslo rodikliams apskaičiuoti (pvz., pagrindiniai duomenys apie pareiškėjus – lytis, amžius, savivaldybė, ūkio dydis, ūkio sektorius) kaupiami Kaimo plėtros programos administravimo informacinėse sistemose (ŽŪMIS, KPPAIS, ŽMIKIS, kiti registrai). Jas administruoja ir duomenis kaupia Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Mokėjimo agentūra) ir VĮ Žemės ūkio duomenų centras (toliau – ŽŪDC). Mokėjimo agentūra informaciją apie surinktas paramos paraiškas, patvirtintas paraiškas ir išmokėtą paramą vadovaujančiai institucijai teikia kiekvieną savaitę. Informacija apie Programos įgyvendinimo pažangą pagal prioritetus, tikslines sritis, siekiant stebėti veiklos rezultatų plano įgyvendinimą, vadovaujančiai institucijai, jos pavedimu, teikiama pasibaigus kiekvienam kalendoriniam metų ketvirčiui. Taip pat, siekiant įsisavinti paramos lėšas, kas ketvirtį Mokėjimo agentūra Žemės ūkio ministerijai teikia informaciją apie Programos priemonių ir veiklos sričių įgyvendinimo situaciją – kvietimams numatytas lėšas, vertinamas paraiškas, lėšų likučius, pabaigtuose įgyvendinti projektuose sutaupytas (patvirtintas bet neišmokėtas) lėšas bei prognozuojamas sutaupyti lėšas ir prognozuojamus likučius Programos įgyvendinimo pabaigoje. Atsižvelgiant į esamą įgyvendinimo situaciją ir pateiktas prognozes, priimami sprendimai dėl Programos lėšų panaudojimo – planuojami papildomi kvietimai ir (arba) atliekamas Programos lėšų perskirstymas tarp priemonių ir (arba) veiklos sričių.

Individualaus lygio duomenų prieinamumas vertintojams išlikęs svarbiu iššūkiu, nepaisant to, kad siekiant išspręsti šią problemą Žemės ūkio ministerija ankstesniais metais organizavo susitikimus su duomenų tvarkytojais (Mokėjimo agentūra ir ŽŪDC). Be šių duomenų neįmanoma atlikti tikrojo kontrafaktinio poveikio vertinimo, kuris leistų tiksliau įvertinti paramos įtaką paramos gavėjams. Taip pat vienas iš svarbių papildomų informacijos šaltinių atliekant vertinimus yra paramos gavėjų apklausos, kurias (parengtas vertintojų) galėtų išsiųsti Mokėjimo agentūra ir būtų išvengta asmens kontaktinių duomenų platinimo. Dėl BDAR regl. apribojimų ir/ar jų interpretacijų, aiškinamasi dėl Mokėjimo agentūros galimybės siųsti apklausas paramos gavėjams ir tuo pačiu įgyvendinti regl. nuostatą (regl. Nr. 1305/2013 71 str.), jog paramos gavėjas turi teikti informaciją reikalingą vertinimams atlikti.

Paminėtina, kad Lietuvoje sukurta atliktų tyrimų, vertinimų (įskaitant ES ir nacionalinių programų vertinimus) duomenų bazė „Analitinės informacijos biblioteka“ (toliau – AIB), kurios valdytojo funkcijas atlieka Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, vadovaudamasi viešosios įstaigos Vyriausybės strateginės analizės centro rekomendacijomis dėl viešosios politikos sprendimų priėmimui reikalingų įrodymų kaupimo AIB (Analitinės informacijos biblioteka - Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka). Šioje duomenų bazėje pateikti tyrimai ir vertinimai gali būti dar vienu iš antrinių duomenų ir informacijos šaltinių atliekant vėlesnius Programos vertinimus. Sprendimus dėl ŽŪM užsakymu atliktų ES ir bendrojo finansavimo paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai programų tyrimų ar vertinimų ataskaitų teikimo (neteikimo) paskelbti AIB priims Žemės ūkio ministerija po galutinių ataskaitų priėmimo.

2.d) Atliktų vertinimų sąrašas su adresais, kuriais jie paskelbti internete

Leidėjas / redaktoriai	Žemės ūkio ministerija
Autorius (-iai)	Lietuvos ornitologų draugija
Pavadinimas	Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Agrarinio kraštovaizdžio paukščių populiacijų indikatorius“ kaitos 2024–2026 metais tyrimo I tarpinė ataskaita (už 2024 m.)
Santrauka	Tyrimo tikslas – įvertinti su žemės ūkiu susijusių 14 paukščių rūšių populiacijų būklę ir Programos įtaką šių populiacijų kaitai Lietuvoje 2014–2024 metais. Nustatytas 2024 m. kaimo paukščių populiacijų indeksas – 48,94, t. y. 3,7 punktais daugiau nei 2022 m. (45,24) (kai 2000 m. =100).
URL	https://zum.lrv.lt/public/canonical/1736409332/17227/%C4%AEPGS%20I%20tarpin%C4%97%20tyrimo%20ataskaita%202025-01-08.pdf

Leidėjas / redaktorius	Žemės ūkio ministerija
Autorius (-iai)	UAB „ESTEP Vilnius“
Pavadinimas	Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo 2014–2023 metais įvertinimas
Santrauka	Vertinimo tikslas – įvertinti Programos įgyvendinimo 2014–2023 metais pažangą, padarytą siekiant kiekvienai Programos tikslinei sričiai nustatytų tikslų, išanalizuoti tikslų įgyvendinimo pažangą bei veiklos rezultatų plano įgyvendinimo situaciją, nurodyti problemas, iškilusias įgyvendinant Programą, Ministerijos ir Stebėsenos komiteto veiksmus ir priemones, siekiant užtikrinti Programos įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, išanalizuoti Techninės pagalbos lėšų panaudojimą, įskaitant veiksmus, kurių imtasi užtikrinant Lietuvos kaimo tinklo veikimą ir jo veiklų įgyvendinimą, bei veiksmus, kurių imtasi siekiant užtikrinti Programos viešinimą ir kt. Vertinimo rezultatai panaudoti rengiant Programos įgyvendinimo 2023 metais ataskaitą.
URL	https://zum.lrv.lt/public/canonical/1725945040/16014/KPP_2014-2023_galutin%C4%97_ataskaita.pdf

2.e) Atliktų vertinimų santrauka, daugiausia dėmesio skiriant vertinimo rezultatams

Apibendrinkite 2020 m. užbaigtų vertinimų išvadas pagal BŽŪP tikslą (arba, kai tinkama, KPP prioritetą).

Nurodykite teigiamą arba neigiamą poveikį (įskaitant patvirtinamuosius įrodymus). Nepamirškite nurodyti išvadų šaltinio.

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2023 metais vertinimas.

1.1. Finansinis programos įgyvendinimas

Programos įgyvendinimui skirta beveik 2,85 mlrd. Eur. Iki 2023 m. pagal Programą patvirtintos paramos suma sudarė 93 proc. visų Programos įgyvendinimui skirtų lėšų, buvo išmokėta 84 proc. paramos, EK deklaruota 76 proc. Programai skirtų lėšų.

1.2. Programos prioritetų įgyvendinimas

1 prioritetas (Žinių perdavimo ir inovacijų žemės ūkio, miškininkystės sektoriuose ir kaimo vietovėse skatinimas). Patvirtinta lėšų suma siekė 55,1 mln. Eur (84 proc. prioritetui skirto finansavimo), išmokėta 67 proc., EK deklaruota 60 proc. prioritetui skirto finansavimo. Iki 2023 m. pabaigos buvo užbaigti 29 projektai, susijęs su profesiniu mokymu, mokymuose dalyvavo 50 972 asmenys. Užbaigti 54 parodomieji ir informavimo veiklos projektai. Teikiamomis konsultavimosi paslaugomis pasinaudojo 10 044 paramos gavėjai. Buvo įgyvendinami 52 Europos inovacijų partnerystės projektai, iš jų 26 projektų yra užbaigti. Įgyvendinti 187 kiti bendradarbiavimo projektai.

2 prioritetas (Žemės ūkio konkurencingumas ir tvarus miškų valdymas). Patvirtinta lėšų suma siekė 1 mlrd. Eur (88 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirto finansavimo), išmokėta 76 proc., EK deklaruota 67 proc. prioritetui skirtų lėšų. 4 684 žemės ūkio valdos įgyvendino investicijų į ūkių restruktūrizavimą ir modernizavimą projektus. Buvo paremtas 1 762 jaunųjų ūkininkų įsikūrimo projektas bei 8 418 smulkių ūkių, siekiant jiems sudaryti sąlygas aktyviau dalyvauti rinkoje. Buvo įgyvendinta 319 projektų, susijusių su investicijomis į žemės ūkio infrastruktūrą, 19 projektų, skirtų miškų infrastruktūrai gerinti. Pasirašytos 64 paskolų sutartys 6,065 mln. Eur sumai, iš jų 3,037 mln. Eur – KPP finansinės priemonės lėšos.

3 prioritetas (Maisto tiekimo grandinių organizavimo skatinimas, rizikų valdymas). Patvirtintų lėšų suma siekė 165,2 mln. Eur (89 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirto finansavimo), išmokėta 55 proc., EK deklaruota 52 proc. prioritetui skirto finansavimo. Įgyvendinti 175 projektai, kuriems skirta parama investicijoms į žemės ūkio valdas bei investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą. 363 žemės ūkio valdos dalyvavo kokybės sistemose, trumposiose tiekimo grandinėse ir gamintojų organizacijose. 43 ūkio valdos užbaigusios trumpų maisto tiekimo grandinių projektus ir 55 valdos dalyvauja remiamose gamintojų grupėse. 2 138 ūkiams buvo kompensuota dalis pasėlių ir augalų arba gyvūnų draudimo įmokų, o pagal priemonę M05 investicijas į prevencines priemones įgyvendino 59 ūkio valdos.

4 prioritetas (Aplinkosauga – biologinė įvairovė, vandens ir dirvožemio gerinimas). Patvirtinta lėšų suma siekė beveik 897 mln. Eur (98 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirto finansavimo), išmokėta 97 proc., EK deklaruota 88 proc. prioritetui skirtų lėšų. 2023 m. buvo paremtas 58 154 ha žemės ūkio paskirties plotas ir 28 379 ha miško paskirties plotas, kuriuose vykdomos su biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga susijusios valdymo sutartys. Siekiant vandentvarkos gerinimo, 2023 m. buvo paremtas 7 539 ha plotas. 2023 m. taip pat paremtas 269 095 ha žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos veiklos, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimo ir dirvožemio erozijos prevencija.

5 prioritetas (Efektyvus išteklių naudojimas). Patvirtinta lėšų suma siekė 103,6 mln. Eur (88 proc. šiam prioritetui skirto finansavimo), išmokėta ir EK deklaruota 75 proc. šiam prioritetui skirto finansavimo. Įgyvendinti 4 biodujų gamybos projektai. 814 valdų įveistas miškas bei atliekama priežiūra. Žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos su išmetamo ŠESD ir amoniako kiekio mažinimu susijusios valdymo sutartys, siekė 33 675 ha, o žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos su anglies sekvestracija ir išsaugojimu susijusios valdymo sutartys, siekė 58 407 ha.

6 prioritetas (Ekonominės plėtros ir socialinės įtraukties skatinimas). Patvirtinta lėšų suma siekė 322 mln. Eur (98 proc. šiam prioritetui skirto finansavimo), išmokėta 88 proc., baigtiems projektams išmokėta ir EK deklaruota 81 proc. prioritetui skirto finansavimo. Iki 2023 m. pabaigos buvo įgyvendinti 2 105 projektai, skirti ne žemės ūkio veiklos verslo plėtojimui kaime. Taip pat įgyvendinti 8 262 projektai, kuriais gerinamos paslaugos ir infrastruktūra (įskaitant ir kultūrinį bei gamtinį paveldą) kaimo vietovėse. 2023 m. pabaigoje gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius siekė 348 531 asmenis. 2023 m. buvo įgyvendinamos 49 vietos plėtros strategijos. Iki 2023 m. pabaigos buvo sukurta 5 521 darbo vieta.

1.3. Veiklos rezultatų plano (orientyrų pasiekimo) situacija. Veiklos rezultatų plano įgyvendino rodikliai rodo, kad 2, 4 ir 6 prioritetai įgyvendinami sėkmingai ir beveik nekyla grėsmių (išskyrus pagal ketvirtąjį prioritetą paremto ploto tikslą), kad šių prioritetų tikslai nebus pasiekti. 3 ir 5 prioritetą įgyvendinamas vidutiniškai sėkmingai ir yra rizika, kad dalis šių prioritetų tikslų gali būti neįgyvendinti.

1.4. Veiksmai, vykdanč techninės pagalbos ir programos viešinimo reikalavimus.

Iki 2023 m. pabaigos išmokėta 88,3 mln. Eur (94 proc. visų techninei pagalbai skirtų lėšų), o išmokėta ir EK deklaruota 63 proc. visų techninei pagalbai skirtų lėšų. Lėšos naudojamos siekiant užtikrinti sklandų Programos įgyvendinimą – institucijoms priskirtų funkcijų, susijusių su Programos įgyvendinimu, vykdymą; Programos viešinimu, pasitelkiant pagrindines žiniasklaidos priemones; organizuojant Lietuvos kaimo tinklo veiklą bei teikiant paramą LKT nariams: renginių komunikacijos priemonėms įgyvendinti ir elektroninėms komunikacijos priemonėms įgyvendinti.

2. Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „Paukščių populiacija žemės ūkio naudmenose“ 2020–2022 metais nustatymas ir biologinės įvairovės kaitos vertinimas

Pastaraisiais metais nyksta daugumos agrarinio kraštovaizdžio paukščių populiacijų indekso (KPPI) paukščių rūšių vietinės populiacijos. Ilguoju laikotarpiu (2000–2024 m.), t. y. vertinant pagal referencinius 2000 metus, šešių rūšių vietos populiacijų gausa mažėjo vidutiniu greičiu; keturių rūšių – buvo stabili, o apie kitų keturių rūšių populiacijų gausos pokyčius statistiniai duomenys daryti aiškių išvadų neleidžia.

Vidutinės trukmės laikotarpiu (2014–2024 m.) 10 rūšių vietos populiacijų gausos pokyčių vertės buvo statistiškai reikšmingos, todėl galima pagrįstai teigti, jog jų gausa statistiškai reikšmingai mažėja. Iš šio skaičiaus 6 rūšių populiacijos traukiasi vidutiniu greičiu, o 4 rūšių – labai sparčiai (griežlės, pievinio kalviuko, paprastosios medšarkės ir dagilio). Dar 4 rūšių populiacijos laikotarpiu nuo 2014 iki 2024 m. išliko stabilios. Analizuojamu ilguoju, 25-erių metų trukmės, laikotarpiu AKPPI metinės reikšmės atskirais metais kito nuo 100 (2000 m.) iki 48,94 (2024 m.) procentinių punktų. Todėl galima sakyti, kad analizuojamu laikotarpiu būtent 2000 m. šio rodiklio reikšmė buvo didžiausia, o 2022-aisiais metais, ji buvo mažiausia. Tuo tarpu pastaruosius dvejus metus konstatuojame labai mažą rodiklio reikšmių padidėjimą. Iš viso AKPPI reikšmė per visą laikotarpį buvo sumažėjusi net 54,76 proc. punktais. Per analizuojamą 25 m. laikotarpį iki 2024 vidutinis AKPPI rūšių populiacijų gausos mažėjimo greitis vidutiniškai siekė 2,04 proc. per metus.

2.f) Komunikacinės veiklos, kurios vertinimo rezultatams viešinti, aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 6 skirsniu)

Pateikti vertinimo plano nuorodą, aprašyti pasitaikiusius įgyvendinimo sunkumus ir nurodyti priimtus ar pasiūlytus sprendimus.

Data / laikotarpis	17/06/2024
Komunikacinės veiklos / renginio pavadinimas ir aptartų / išplatintų vertinimo išvadų tema	Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo 2014–2023 metais vertinimo ataskaitos pristatymas stebėsenos komiteto nariams ir kitiems stebėsenos komiteto posėdžio dalyviams.
Bendras veiklos / renginio organizatorius	Žemės ūkio ministerija
Naudoti informacijos kanalai / formatai	Pristatyta Programos stebėsenos komiteto nariams ir dalyviams posėdyje. Ataskaita paskelbta Ministerijos tinklalapyje.
Tikslinės auditorijos tipas	Stebėsenos komiteto nariai, kiti socialiniai partneriai, ekspertai, valstybės tarnautojai, EK atstovai ir kiti asmenys.
Apytikslis suinteresuotųjų subjektų, su kuriais susisiekti, skaičius	40
URL	https://zum.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/kaimo-pletra/lietuvos-kaimo-pletros-2014-2020-m-programa/stebesena-ir-vertinimas-1/stebesenos-komitetas-2/

2.g) Tolesnių veiksmų, kurių nurodyta imtis pateikus vertinimo rezultatus, aprašymas (kiek tai susiję su vertinimo plano 6 skirsniu)

Pateikti vertinimo plano nuorodą, aprašyti pasitaikiusius įgyvendinimo sunkumus ir nurodyti priimtus ar pasiūlytus sprendimus.

Su tolesniais veiksmais susiję vertinimo rezultatai (aprašykite rezultatus ir skliaustuose nurodykite šaltinį)	(Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo 2014–2023 m. vertinimo ataskaita) Pateiktos rekomendacijos - labiau viešinti galimybę pasinaudoti parama kuriant trumpas maisto tiekimo grandines, akcentuoti gerosios praktikos pavyzdžius; nustatyti aktualias, praktines ūkininkams mokymų ir konsultavimo temas; atliekant P3 vertinimą, didesnę dėmesį skirti 17.3 veiklos srities nepopuliarumo priežasčių analizei; M16 priemonėje perskirstyti lėšas tarp tikslinių sričių ir kt.
Tolesni veiksmai atlikti	Į dalį ataskaitoje pateiktų rekomendacijų pagal galimybes atsižvelgta planuojant/koreguojant Strateginio plano intervencinių priemonių įgyvendinimą; atliekant P3 vertinimą pagal galimybes identifikuotos 17.3 veiklos srities nepopuliarumo priežastys; atliktas Programos finansavimo plano pakeitimas, kuriame, be kita ko, M16 lėšos perskirstytos tarp tikslinių sričių ir kt.
Už tolesnius veiksmus atsakinga institucija	Vadovaujančioji institucija

3. PROBLEMOS, TURINČIOS ĮTAKOS PROGRAMOS VEIKSMINGUMUI, IR PRIEMONĖS, KURIŲ BUVO IMTASI

3.a) Veiksmų, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, aprašymas

Vadovaujančios institucijos veiksmų analizė

Siekiant efektyvaus ir kokybiško Programos įgyvendinimo, Vadovaujančioji institucija 2024 m. vykdė veiksmus, kuriuos galima suskirstyti į tris kategorijas. Pirmoji kategorija susijusi su Programos pakeitimais, antroji – su Programos administravimo taisyklių ir kitų nacionalinių teisės aktų pakeitimais, o trečioji – su priemonių įgyvendinimo taisyklių pakeitimais.

Programos pakeitimai

Iki 2024 m. buvo atlikta šešiolika Programos pakeitimų. 2024 m. buvo atliktas Programos keitimas, EK patvirtintas 2024 m. balandžio 17 d. sprendimu Nr. C(2024)2638.

Atsižvelgiant į KPP priemonių įgyvendinimo situaciją ir siekiant racionaliai panaudoti KPP lėšas, lėšos perskirstytos iš priemonių, veiklos sričių, kurias įgyvendinant suplanuoti rodikliai buvo pasiekti arba, atsižvelgiant į priemonės specifiką, yra rizika nepanaudoti visų joms skirtų lėšų arba lėšų likučiai, įskaitant baigtuose įgyvendinti projektuose nepanaudotas (sutaupytas) lėšas, yra per maži ir todėl 2024 m. kvietimai pagal jas neplanuojami. Lėšų perskirstymas pagal priemones pateiktas žemiau esančioje lentelėje, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad suplanuoti skirti finansavimo pokyčiai detaliau analizuojami ir vertinant kiekvieno prioriteto ir tikslinės srities pažangą (1.2 skyrius). 2024 m. atliktu keitimu daugiausiai lėšų perskirstyta 6.3 veiklos sričiai „Parama smulkiesiems ūkiams“, o taip pat vietos projektų įgyvendinimui (19.2 veiklos sritis) ir techninei pagalbai (M20). Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad M01 ir M02 priemonių atveju lėšos buvo perskirstytos tarp tikslinių sričių.

Programos administravimo taisyklių ir kitų nacionalinių teisės aktų pakeitimai

2024 m. buvo atlikti trys Programos administravimo taisyklių pakeitimai.

1. 2024 m. vasario 15 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-112 patvirtinti pakeitimai, susiję su paraiškų priėmimo tvarkaraščio paskelbimo ir trukmės nustatymo tvarka, paraiškų, mokėjimo prašymų ir pirkimų dokumentų atsiėmimo (atšaukimo) tvarka bei pareiškėjų dalyvavimo projektu atrankos komiteto posėdžiuose tvarka.
2. 2024 m. balandžio 22 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-320 patvirtinti pakeitimai, susiję su paramos paraiškų priėmimo etapui skiriamos lėšų sumos nustatymo tvarka.
3. 2024 m. spalio 14 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-723 patvirtinti pakeitimai, kuriais apibrėžta tvarka, kaip reikia elgtis kai tas pats pareiškėjas pateikia paraišką pagal KPP ir panašios remiamos veiklos 2023–2027 m. Strateginio plano priemonę bei patikslintos nuostatos dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų taikymo tvarkos. Pakeitimais taip pat nustatyta, kad užbaigto projekto metinė ataskaita turi būti įvertinta iki einamųjų metų gruodžio 31 d. (vietoj spalio 31 d.) bei patikslintos nuostatos dėl paramos sumos pagal tinkamų finansuoti išlaidų kategorijas perskirstymo tvarkos.

Priemonių įgyvendinimo taisyklių pakeitimai ir kiti veiksmai

2024 m. siekiant spręsti ir kontroliuoti priemonių įgyvendinimo metu iškilusias problemas, taip pat siekiant paramos gavimo procesą padaryti aiškesnį ir paprastesnį buvo atlikti priemonių įgyvendinimo taisyklių pakeitimai. Detaliau analizuojami tik tų priemonių, kurių kvietimai buvo vykdyti 2024 m., įgyvendinimo taisyklių pakeitimai, jei tokie buvo atlikti 2024 m.

2024 m. vyko 3 kvietimai teikti paraiškas pagal **M04 priemonės 4.1 veiklos sritį** „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“. Pirmasis kvietimas vyko pagal 2021 m. spalio 22 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-674 patvirtintas veiklos srities įgyvendinimo Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) lėšomis taisykles, kurios 2024 m. buvo pakeistos 2 kartus (2024 m. gegužės 29 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-434 ir 2024 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 3D-509). Pakeitimais atnaujinti fiksuotieji įkainiai bei ištaisytos kelios techninės klaidos.

Antrasis ir trečiasis kvietimai vyko pagal 2022 m. birželio 27 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-420 patvirtintas veiklos srities įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2022 m., kurios 2024 m. buvo pakeistos 3 kartus (2024 m. liepos 26 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-553; 2024 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. 3D-646; 2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 3D-661). Pakeitimais patikslintos fiksuotųjų įkainių reikšmės, didžiausios paramos sumos vienam paramos gavėjui, atrankos balų kriterijai, taip pat verslo plano reikalavimai bei tinkamos finansuoti išlaidos. Atkreiptinas dėmesys, kad trečiasis kvietimas vyko supaprastinta tvarka.

4.2 veiklos sričiai „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ taikoma 2019 m. birželio 11 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-356 patvirtinta įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 m., redakcija. 2024 m. šios taisyklės buvo keistos vasario 29 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-150. Keitimais buvo padidinta didžiausia galima paramos suma vienam juridiniam asmeniui iki 6 mln. Eur ir iki 10 mln. Eur, kai įgyvendinamos kolektyvinės investicijos. Taip patikslinti *de minimis* pagalbos reikalavimai ir projektų atrankos kriterijai.

M08 priemonės „Investicijos į miškų plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ **8.1 veiklos srities** „Miško veisimas“ įgyvendinimo taisyklės 2024 m. keistos du kartus. Pirmas įgyvendinimo taisyklių keitimas atliktas 2024 m. kovo 12 d., žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-192. Šiuo keitimu buvo patikslintos nuostatos dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų taikymo tvarkos, pakeisti terminai dėl želdinamų medžių rūšių miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikatų pateikimo NMA, patikslinti atrankos kriterijai, numatyti reikalavimai pareiškėjams ir NMA su suteikta parama susijusią informaciją ir dokumentus saugoti 10 metų nuo paramos suteikimo dienos bei atlikti kiti smulkūs pakeitimai. Antrasis keitimas atliktas 2024 m. birželio 20 d., žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-480. Šiuo keitimu patikslinta: paramos gavėjų įsipareigojimų laikotarpio apibrėžimas, pareiškėjų prisiimtų įsipareigojimų pabaigos terminai, želdinių kokybės vertinimo tvarka ir kiti smulkūs pakeitimai.

8.3-4 veiklos srities „Miškams padarytos žalos prevencija ir atlyginimas“ įgyvendinimo taisyklės 2024 m. keistos du kartus. Pirmas keitimas atliktas 2024 m. vasario 23 d., žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-142. Šiuo keitimu buvo patikslintos nuostatos dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų taikymo ir jos diskontavimo tvarkos bei numatyti reikalavimai pareiškėjams ir NMA su suteikta parama susijusią informaciją ir dokumentus saugoti 10 metų nuo paramos suteikimo dienos. Antras keitimas atliktas 2024 m. kovo 4 d., žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-160, keitimu ištaisyta paraiškos formos techninė klaida. **8.5 veiklos srities** „Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė“ įgyvendinimo taisyklės 2024 m. keistos du kartus. Pirmas keitimas atliktas 2024 m. vasario 15 d., žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-111. Antrasis keitimas atliktas 2024 m. kovo 4 d., žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-159. Šie keitimai iš esmės yra analogiški 8.3-4 veiklos srities įgyvendinimo taisyklių

pakeitimams. **8.6 veiklos srities** „Investicijos į miškininkystės technologijas“ įgyvendinimo taisyklių pakeitimas, patvirtintas žemės ūkio ministro 2024 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 3D-444. Keitimai iš esmės yra analogiški 8.3-4 bei 8.5 veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių pakeitimams.

2024 m. kovo 15 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-215 buvo pakeistos **M12 priemonės** „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos 2023 m. teikiams paraiškoms, ir išdėstyta nauja redakcija

M16 priemonės 16.3 veiklos srities „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“ įgyvendinimo taisyklės (patvirtintos 2019 m. liepos 9 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-414) 2024 m. buvo keistos tris kartus (2024 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 3D-235; 2024 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 3D-535 ir 2024 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. 3D-587). Pirmuoju pakeitimu buvo patikslintos nuostatos dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų taikymo ir jos diskontavimo tvarkos bei numatyti reikalavimai pareiškėjams ir NMA su suteikta parama susijusią informaciją ir dokumentus saugoti 10 metų nuo paramos suteikimo dienos. Taip pat numatyta, kad paramos sutartis nesudaroma, o pareiškėjas paramos gavėju tampa priėmus sprendimą skirti paramą. Antruoju keitimu panaikinta nuostata, kad didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui (pareiškėjui ir partneriams atskirai) 2014–2020 m. laikotarpiu negali viršyti 200 tūkst. Eur. Taisyklės taip pat papildytos nuostata, kad projekto įgyvendinimo trukmė negali būti ilgesnė kaip iki 2025-06-30. Trečiuoju keitimu atnaujinta jungtinės veiklos sutarties forma ir patikslinta paraiškos forma.

2024 m. kvietimams pagal **16.4 veiklos sritį** „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ buvo taikomos supaprastintosios įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos 2024 m. sausio 19 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-38. 2024 m. šios taisyklės buvo keistos du kartus. Pirmas keitimas, patvirtintas 2024 m. vasario 14 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-108. Antrasis – 2024 m. liepos 15 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-537. Pirmuoju keitimu patikslintas transporto priemonių kaip tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos aprašymas. Antruoju keitimu numatyta, kad projekto dalyviu nebelaikomas tarpininkas – numatomos vykdyti grandinės dalyviais nuo šiol laikomi pareiškėjas ir projekto partneris (-iai), o projekto partnerių skaičius nėra ribojamas. Taip pat patikslintos nuostatos susijusios su projekto partneriui – žemės ūkio kooperatyvui – taikomais reikalavimais. Taip pat panaikintas 3 priedas dėl vienos įmonės deklaracijos duomenų, o reikalingus duomenis prašoma pateikti paraiškos formoje.

M17 priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos“, susijusios su pasėlių ir augalų draudimo įmokų kompensavimu, įgyvendinimo taisyklės buvo patvirtintos 2016 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 3D-327, o 2024 m. jos buvo keistos vieną kartą (2024 m. liepos 30 d. įsakymas Nr. 3D-564). Keitimu numatyta, kad tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius rinkos įkainius atitinkančius didžiausius galimus draudimo įmokos įkainius 1 ha deklaruoto ploto pagal augalų rūšių grupes ir draudžiamas rizikas, vadovaujantis žemės ūkio ministro 2023 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 3D-570 „Dėl didžiausiųjų galimų draudimo įmokų įkainių nustatymo“. Taip pat patikslinti paraiškų teikimo terminai ir tvarka.

Įgyvendinant **M19 priemonės** „LEADER programa“ **19.2 ir 19.4 veiklos sritis** „Vietos plėtros strategijų atranka ir įgyvendinimas“ 2024 m. atlikti penki teisės aktų pakeitimai.

Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos 2016 m. sausio 8 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-8, 2024 buvo keistos du kartus (2024 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 3D-230 ir 2024 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 3D-491). Pirmuoju keitimu patikslinti tinkamų finansuoti VPS administravimo išlaidų aprašymai ir numatyta, kad VPS administravimo vadovui pareiginės algos koeficientas negali viršyti 1,5 algos bazinio dydžio, o VPS buhalterinės apskaitos specialistui ir (arba) finansininkui – 1,3 dydžio. Antruoju keitimu įgyvendinimo taisyklės papildytos galutinės VPS įgyvendinimo ataskaitos forma – 9 priedu ir susijusiais priedais.

Atsižvelgiant į pakeitimus patikslinti susiję taisyklių punktai.

Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos 2016 m. rugsėjo 21 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-544, 2024 m. buvo keistos 3 kartus (2024 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 3D-221, 2024 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-304 ir 2024 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3D-429). Pirmuoju keitimu buvo patikslintos nuostatos dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos reikalavimų taikymo ir jos diskontavimo tvarkos bei numatyti reikalavimai pareiškėjams ir NMA su suteikta parama susijusių informaciją ir dokumentus saugoti 10 metų nuo paramos suteikimo dienos. Antruoju keitimu atlikti daugiau redakciniai patikslinimai, susiję su pasikeitusiais įstaigų pavadinimais ir nuorodomis į teisės aktus. Trečiuoju pakeitimu numatyta, kad jei įgyvendinant vietos projektą investuojama valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas, turi būti gautas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas. Taip pat buvo panaikintas rezervinio vietos projektų sąrašo galiojimo laiko terminas numatant, kad jį nustato VPS vykdytoja.

Stebėsenos komiteto veiksmų analizė

Programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto funkcijos ir pareigos yra apibrėžtos Europos parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 1303/2013 ir Nr. 1305/2013, Europos Komisijos deleguotame reglamente (ES) Nr. 240/2014 dėl Europos struktūrinių ir investicinių fondų Europos partnerystės elgesio kodekso ir taip pat Programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507.

Svarbiausia Stebėsenos komiteto funkcija – tikrinti Programos pažangą, veiklos rezultatus ir įgyvendinimo veiksmingumą. Stebėsenos komitetas nagrinėja visus klausimus, turinčius poveikį Programos įgyvendinimui, taip pat mažiausiai vieną kartą per metus komitetas apžvelgia įgyvendinimo pažangą siekiant Programos tikslų, prieš pateikiant Europos Komisijai tvirtina metines Programos įgyvendinimo ataskaitas, įvertina Programos ir jos vertinimo plano įgyvendinimo pažangą.

2024 metais surengti trys Stebėsenos komiteto posėdžiai:

1. 2024 m. vasario 20 d. vykusio posėdžio metu buvo svarstyti klausimai ir priimti sprendimai dėl KPP finansavimo plano keitimo ir dėl sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai reglamento pakeitimo. KPP finansavimo plano keitimams buvo pritarta, o detalčiau jie aptarti 2.1.1 poskyryje. Atsižvelgiant į tai, kad 2023 m. gruodžio 31 d. nustojo galioti 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, o nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, buvo būtina atlikti KPP keitimus. Vienas iš svarbiausių pakeitimų – padidinama *de minimis* pagalbos suma – ji kiekvienoje valstybėje narėje neviršija 300 000 Eur per bet kurį trejų metų laikotarpį (anksčiau buvo 200 000 Eur).
2. 2024 m. birželio 17 d. posėdžio metu buvo pristatyta ir patvirtinta KPP įgyvendinimo 2014–2023 m. ataskaita. Taip pat buvo pritarta 16.4 veiklos srities „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ supaprastintos tvarkos atrankos kriterijų keitimui, kuris buvo inicijuotas siekiant paskatinti trumpųjų tiekimo grandinių kūrimąsi per 2024 m. rugsėjo mėn. kvietimą teikti paraiškas. Buvo atsisakyta atrankos kriterijaus „Projektas įgyvendinamas be tarpininkų“ už kurį suteikiami 5 balai, o kriterijaus „Projekto grandinės dalyviai yra žemės ūkio kooperatyvas arba tokio kooperatyvo narys“ svoris padidintas iki 10 balų.
3. 2024 m. gruodžio 10 d. vykusio posėdžio metu buvo svarstyti klausimai ir priimti sprendimai dėl

KPP finansavimo plano keitimo.

Visi stebėsenos komiteto protokolai yra patalpinti ŽŪM svetainėje: <https://zum.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/kaimo-pletra/lietuvos-kaimo-pletros-2014-2020-m-programa/stebesena-ir-vertinimas-1>

3.b) Kokybė ir veiksmingo įgyvendinimo priemonės

Supaprastintas išlaidų apmokėjimas ¹, netiesioginis rodiklis apskaičiuotas automatiškai

	Visas KPP finansinis asignavimas [EAFRD + NGEU]	[%] planuojamo supaprastinto išlaidų apmokėjimo palyginti su visu asignavimu KPP ²	[%] patirtų išlaidų pagal supaprastintą išlaidų apmokėjimą kaip viso asignavimo KPP dalis (suvestiniai duomenys) ³
Konkrečiam fondui taikomi metodai (BNR 67 straipsnio 5 dalies e punktas)	2 237 680 374,00	42,16	39,86

¹ Supaprastintas išlaidų apmokėjimas reiškia vieneto išlaidas / fiksuotąsias sumas / vienkartinę išmoką, nurodytas BNR 67 straipsnio 5 dalyje, įskaitant EŽŪFKP taikomus specialius metodus pagal to straipsnio e punktą, pvz., vienkartinę išmoką verslui pradėti, fiksuotųjų sumų mokėjimus gamintojų organizacijoms ir su plotu ir gyvūnais susijusias vieneto išlaidas.

² Automatiškai apskaičiuota remiantis programos versijoje nurodytomis 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ir 18 priemonėmis

³ Automatiškai apskaičiuota remiantis išlaidų deklaracijoje nurodytomis 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ir 18 priemonėmis

Supaprastintas išlaidų apmokėjimas, remiantis konkrečiais išsamiais VN duomenimis [neprivaloma]

	Visas KPP finansinis asignavimas [EAFRD + NGEU]	[%] planuojamo supaprastinto išlaidų apmokėjimo palyginti su visu asignavimu KPP	[%] patirtų išlaidų pagal supaprastintą išlaidų apmokėjimą kaip viso asignavimo KPP dalis (suvestiniai duomenys)
Iš viso (BNR 67 straipsnio 1 dalies b, c d punktai ir 5 dalies e punktas)	2 237 680 374,00		
Konkrečiam fondui taikomi metodai (BNR 67 straipsnio 5 dalies e punktas)	2 237 680 374,00		

Paramos gavėjų e. valdymas [neprivaloma]

	[%] EŽŪFKP + NGEU finansavimas	[%] susijusių veiksmų
Paramos paraiška		
Mokėjimo prašymai		
Kontrolė ir atitiktis		
Stebėseną ir ataskaitų teikimą vadovaujančiajai institucijai / mokėjimo agentūrai		

Vidutiniai terminai, per kuriuos paramos gavėjai turi gauti mokėjimus [neprivaloma]

[Dienos] Jei taikoma, VN terminas, per kurį paramos gavėjams turi būti atlikti mokėjimai	[Dienos] Vidutinis laikotarpis, per kurį paramos gavėjams atliekami mokėjimai	Pastabos
30	28	Tikslesnis vidutinis laikotarpis, per kurį paramos gavėjams atliekami mokėjimai yra 27,69 dienos.

4. VEIKSMAI, KURIŲ IMTASI VYKDANT TECHNINĖS PARAMOS IR PROGRAMOS VIEŠINIMO REIKALAVIMUS

4.a) Veiksmai, kurių imtasi, taip pat NKT kūrimo ir jo veiksmų plano įgyvendinimo stadija

4.a1) Veiksmai, kurių imtasi, ir padėtis, susijusi su NKT kūrimu (valdymo struktūra ir tinklo paramos vienetas)

Remiantis Programos nuostatomis, 2014–2022 m. laikotarpiu įgyvendinant ES Reglamento Nr. 1305/2013 54 straipsnį, Lietuvoje yra naudojama 2007–2013 m. finansiniu laikotarpiu sukurta Tinklo organizacinė struktūra, tęsiama Tinklo veikla, kaimo plėtros dalyvių ir kitų viešųjų juridinių asmenų narystė jame. Tinklo valdymo struktūrą sudaro: Tinklo nariai, Tinklo darbo grupės ir Sekretoriatas [žr. 1 išnaša]. 2023 m. lapkričio 21 d. buvo patvirtinta Lietuvos kaimo tinklo 2023–2027 m. veiksmų programa, kurioje kiek pakeista Tinklo organizacinė struktūra. Ją sudaro: Tinklo nariai, Tinklo sekretoriatas ir Tinklo patariamoji taryba [žr. 2 išnaša]. Šios veiksmų programos įgyvendinimas finansuojamas Strateginio plano lėšomis.

Tinklo nariai. Narystė Tinkle yra atvira, savanoriška ir neatlygintina, grindžiama horizontaliu ir vertikaliu bendradarbiavimu, narių lygybe, jų reprezentatyviu atstovavimu. 2025 m. kovo mėn. duomenimis, LKT vienija 300 narių.

Tinklo darbo grupės. Tinklo narių darbas vyksta teminėse darbo grupėse. Tinklo darbo grupės gali būti nuolatinės ir laikinosios. 2024 m. Tinkle veikė šios nuolatinės darbo grupės [žr. 3 išnaša]:

1. Narystės Lietuvos kaimo tinkle nagrinėjimo darbo grupė;
2. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano projektų gerųjų pavyzdžių atrankos darbo grupė (toliau – Projektų gerųjų pavyzdžių atrankos darbo grupė).

2024 m. vyko 2 Projektų gerųjų pavyzdžių atrankos darbo grupės posėdžiai (rugpjūčio 30 d. ir rugsėjo 9 d.). Projektų gerųjų pavyzdžių atrankos darbo grupės posėdžiuose dalyvavo ŽŪM ir NMA atstovai, kurie, susipažinę su visais pateiktais projektais ir vadovaudamiesi nominacijų kriterijais, išrinko geriausius ir, jų nuomone, labiausiai nusipelnčius projektus. Projektų gerųjų pavyzdžių atrankos darbo grupės posėdžių metu iš 50 konkursui pateiktų gerųjų pavyzdžių projektų buvo atrinkta 15 projektų (po tris projektus kiekvienoje iš penkių kategorijų), kurių vykdytojai lapkričio 28 d. buvo apdovanoti Lietuvos kaimo tinklo sekretoriato organizuotame renginyje – „Ateities kaimo kūrėjų apdovanojimai 2024“ (AKKA 2024).

Tinklo sekretoriatas. Tinklo sekretoriatas yra atsakingas už Tinklo veiksmų programos ir periodinių veiksmų planų rengimo ir įgyvendinimo koordinavimą, taip pat dalyvauja ir koordinuoja viešinimo veiklas, įskaitant ir viešinimą Tinklo internetinėje svetainėje. Tinklo sekretoriato funkcijas vykdo Vadovaujančios institucijos – Žemės ūkio ministerijos – Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Europos Sąjungos paramos programų stebėsenos ir vertinimo skyriaus paskirti konkretūs darbuotojai, atliekantys šią, padaliniui priskirtą, funkciją.

[1 išnaša] Iki 2022 m. į Tinklo valdymo struktūrą įėjo LKT veiklos koordinavimo grupė, tačiau 2022 m. kovo 25 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-220 LKT veiklos koordinavimo grupė buvo panaikinta.

[2 išnaša] Lietuvos kaimo tinklo 2023–2027 metų veiksmų programa: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/f490b22388ac11ee9ee3e4a7f62b7a26?jfwid=fhhu5mmk9>

[3 išnaša] Šios trys nuolatinės darbo grupės nurodytos LKT 2016-2020 m veiksmų programoje, 2023 m.

lapkričio 21 d. patvirtintoje LKT 2023-2027 m. veiksmų programoje numatytos dvi nuolatinės darbo grupės: 1. Narystės Lietuvos kaimo tinkle klausimų nagrinėjimo darbo grupė ir 2. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos gerųjų projektų pavyzdžių atrankos darbo grupė.

4.a2) Veiksmai, kurių imtasi, ir padėtis, susijusi su veiksmų plano įgyvendinimu

Lietuvos kaimo tinklo 2016–2020 m. veiksmų programa buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 3D-696. 2022 m. kovo 2 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-145 buvo atliktas programos pakeitimas, kuriuo pakeistos nuostatos, susijusios su tinklo nariais, panaikinta LKT veiklos koordinavimo grupė ir jos funkcijomis, partnerystės principo įgyvendinimu, Tinklo grupės sukūrimu ir kt.

Lietuvos kaimo tinklo 2016–2020 m. veiksmų programoje išskirtos devynios Tinklo veiklos:

1. Komunikacija apie kaimo plėtrą;
2. Projektų pavyzdžių pagal Programos prioritetus rinkimas;
3. VVG mokymas ir bendradarbiavimo tinkle organizavimas bei techninė pagalba teritoriniam ir tarptautiniam VVG bendradarbiavimui;
4. Informacijos apie kaimo plėtros procesus keitimosi ir sklaidos organizavimas;
5. Keitimasis Programos stebėsenos ir vertinimo rezultatais ir jų sklaida;
6. Parama inovacijoms ir EIP veiklos grupių organizavimui, informacijos apie EIP veiklą sklaidai;
7. Konsultantų bendradarbiavimo tinkle organizavimas;
8. Dalyvavimas įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategijos politinę sritį „Bioekonomika“;
9. Dalyvavimas Europos kaimo plėtros tinklo (toliau – EKPT) ir kitų ES šalių nacionalinių kaimo tinklų veikloje.

Veiksmų programai įgyvendinti skirta 4,63 mln. Eur.

Lietuvos kaimo tinklo 2024 m. veiksmų planas buvo patvirtintas 2024 m. balandžio 10 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr.3D-285. Jame numatytos konkrečios įgyvendinimo priemonės 3 iš 9 Veiksmų programoje įtvirtintų veiklų:

1. Komunikacija apie kaimo plėtrą;
2. Projektų pavyzdžių pagal Programos prioritetus rinkimas;
3. Parama inovacijoms ir EIP veiklos grupių organizavimui, informacijos apie EIP veiklą sklaidai.

2014–2024 m. pagal 20.3 veiklos sritį „Lietuvos kaimo tinklas“ patvirtinta parama siekė 4,8 mln. Eur, iš kurių kiek daugiau nei 0,7 mln. Eur patvirtinta Lietuvos kaimo tinklo sekretoriato įgyvendinamam projektui „Lietuvos kaimo tinklo veiksmų programos įgyvendinimas“, beveik 3,2 mln. Eur Lietuvos kaimo tinklo narių projektams, skirtiems renginių komunikacijos priemonėms įgyvendinti (parama iki 2024 m. pabaigos buvo patvirtinta 85 projektams) ir dar kiek daugiau nei 0,9 mln. Eur Lietuvos kaimo tinklo narių projektams, skirtiems elektroninės komunikacijos priemonėms įgyvendinti (parama iki 2024 m. pabaigos buvo patvirtinta 56 projektams). Išmokėta suma 2014–2024 m. siekė kiek daugiau nei 4,2 mln. Eur: 0,73 mln. Eur Lietuvos kaimo tinklo sekretoriato įgyvendinamam projektui, 2,63 mln. Eur 84 LKT narių įgyvendinamiems projektams, skirtiems renginių komunikacijos priemonėms įgyvendinti ir 0,89 mln. Eur 56 LKT narių įgyvendinamiems projektams, skirtiems elektroninės komunikacijos priemonėms įgyvendinti. Tačiau EK deklaruota paramos suma yra mažesnė už išmokėtą – ji pagal visą 20.3 veiklos sritį siekė 3,7 mln. Eur. Skirtumas tarp išmokėtos sumos ir EK deklaruotos sumos atsiranda dėl to, kad pagal projektus išmokami

avansai nėra deklaruojami EK.

Įgyvendinant veiksmų planą 2024 m. LKT Sekretoriatas suorganizavo arba prisidėjo organizuojant 22 renginius. 18 iš jų buvo teminiai „LKT dirbtuvių“ formato renginiai. „LKT dirbtuvės“ – tai virtualių renginių ciklas, kurių metu bendrai diskusijai ir nuomonių apsikėitimui suburiami kaimo plėtros dalyviai, skatinamas efektyvesnis bendradarbiavimas ir visų suinteresuotų šalių įsitraukimas į informacijos ir žinių sklaidos procesą. 2024 m. 13 „LKT dirbtuvių“ renginių buvo skirti Strateginio plano intervencinių priemonių taisyklių ir susijusių teisės aktų projektų aptarimui, 3 – EIP veiklos grupių projektų rezultatų pristatymui, 2 – kitoms aktualioms temoms aptarti. LKT sekretoriatas taip pat organizavo dar 4 renginius:

1. Balandžio 24–25 d. Vilniuje suorganizuotas keturių Baltijos šalių – Latvijos, Estijos, Lenkijos ir Lietuvos ministerijų atstovų susitikimas, skirtas aptarti pagrindines problemas ir iššūkius, su kuriais susidūrė visos Baltijos valstybės, pradėjusios įgyvendinti savo Strateginius planus.
2. Rugsėjo 25–26 d. Birštone buvo suorganizuotas 4-asis Nacionalinių kaimo tinklų susitikimas. Susitikime dalyvavo daugiau nei 70 Nacionalinių BŽŪP tinklų atstovų, BŽŪP įgyvendinimo kontaktų centro, Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato (angl. DG-AGRI) ir Europos Komisijos atstovai. Susitikimo metu buvo pristatyta nauja projektinių idėjų generavimo metodika – tinklų hakatonas.
3. Lapkričio 20–21 d. Birštone buvo suorganizuoti mokymai Vietos veiklos grupių (VVG) atstovams „LEADER pridėtinė vertė: kurk, atpažink, stebėk, parodyk“. Renginyje dalyvavo daugiau nei 120 dalyvių. Dviejų dienų mokymų metu dalyviai buvo supažindinti su LEADER pridėtinės vertės samprata ir vertinimo pagrindo elementais, kaip jie apibrėžti EK parengtose LEADER pridėtinės vertės vertinimo gairėse.
4. Lapkričio 28 d. Taujėnų dvare suorganizuoti iškilmingi, jau ketvirtus metus iš eilės organizuojami, „Ateities kaimo kūrėjų apdovanojimai 2024“. Atlikus gerųjų KPP ir Strateginio plano projektų atranką suorganizuotas renginys. Ateities kaimo kūrėjų apdovanojimuose, atsižvelgiant į skirtingas KPP ir Strateginio plano priemones, buvo išskirtos 5 nominacijos (t. y. „Pažangus ūkis“ – už inovacijų ir skaitmeninių technologijų diegimą žemės ūkio srityje; „Pažangus verslas“ – už inovacijų ir modernių technologijų diegimą ne žemės ūkio verslo srityje; „Drauge su gamta“ – už inovacijų ir modernių technologijų diegimą ne žemės ūkio verslo srityje; „Gerovės kūrėjai“ – už pažeidžiamų visuomenės grupių įtrauktį skatinančių paslaugų kūrimą ir plėtrą; „Jaunų asmenų ir (arba) moterų iniciatyvos“ – apdovanojimas už jaunų asmenų ir (arba) moterų iniciatyvumą ir jų aktyvumo skatinimą; ir paskelbti jų I-III vietų nugalėtojai. Renginys subūrė daugiau nei 120 vietos bendruomenių lyderių, inovatorių, entuziastų, kurie savo veikla kuria pokytį ir stiprina kaimo gyvenimą.

2024 m. toliau pildyta „Ateities kaimo kūrėjų apdovanojimus“ laimėjusių projektų informacinė bazė [žr. 1 išnašą] ir tokiu būdu sudaryta galimybė visuomenei susipažinti su geraisiais KPP ir Strateginio plano projektų pavyzdžiais.

2024 m. buvo išleista 10 periodinių naujienlaiškių „LKT žinios“, kuriuose pristatyta LKT nariams, taip pat potencialiems nariams ir kitoms suinteresuotoms šalims aktuali informacija, teisės aktų pakeitimai, ES lygmens tinklaveikos naujienos, informacija apie LKT paramos projektams skirtus paraiškų kvietimus ir kt. LKT svetainės naujienų skiltyje bei interaktyviame kalendoriuje paskelbta informacija apie daugiau nei 100 aktualių skirtingo lygmens ES institucijų, Lietuvos ir tarptautinių organizacijų bei suinteresuotų šalių renginių ir iniciatyvų, susijusių su kaimo plėtros procesais ir žemės ūkiu. Europos BŽŪP tinklui buvo pateikta išsami statistinė informacija apie LKT 2023 m. vykdytas veiklas, dalyvavimą įvairiose Europos BŽŪP tinklo organizuotose bei pasiektus rodiklius.

LKT Sekretoriato atstovai periodiškai dalyvavo Europos sąjungos BŽŪP tinklo (angl. *EU CAP Network*)

organizuotuose susitikimuose bei seminaruose bei Trečiojoje Europos BŽŪP tinklų Asamblėjoje. Susitikimuose ir seminaruose aptarti nacionaliniams BŽŪP tinklams keliami tikslai, jų veiklos sritys bei iššūkiai, su kuriais susiduria nacionaliniai BŽŪP visose ES šalyse. 2024 m. susitikimuose ir seminaruose daugiau dėmesio skirta gerajai mokymo ir konsultavimo paslaugų praktikai, mokymuisi visą gyvenimą, nacionalinių BŽŪP tinklų indėliui stiprinant ryšį tarp mokslininkų, mokymo paslaugų teikėjų bei kitų ŽŪŽIS subjektų bei LEADER metodo įgyvendinimui. Šiaurės Baltijos klasterio nacionalinių BŽŪP tinklų atstovams skirtuose mokymuose buvo sudaryta galimybė pagilinti žinias apie įvairius komunikacijos metodus bei į sprendimų priėmimą orientuoto mąstymo technikas (Kolbo mokymosi stiliai, Aiškios lyderystės bei GoMad metodai), taip pat dalyvauta atliekant individualias bei grupines praktines užduotis, susijusias su renginių (seminarų, konferencijų, dirbtuvių) planų rengimu, diskusijų moderavimu, komunikacijos tarp renginio ir/arba projekto dalyvių skatinimu pasitelkiant minėtas technikas ir metodus. Dar viename Šiaurės Baltijos klasterio nacionalinių BŽŪP tinklų atstovų susitikime pagrindinis dėmesys buvo skirtas efektyvios tinklaveikos galimybių paieškai – tinklo partnerių įsitraukimo į tinklo veiklas skatinimui bei bendradarbiavimo tarp skirtingų šalių nacionalinių BŽŪP tinklų galimybių paieškai.

LKT atstovai dalyvavo vykusioje „*Agricultural and Rural Inspiration Awards (ARIA) 2024*“ apdovanojimų ceremonijoje, kurioje buvo pasveikinti geriausi specialios ekspertų atrankos komisijos atrinkti ES finansuojami projektai, skatinantys aplinkosaugines iniciatyvas, socialinę įtrauktį, inovacijas žemės ūkyje bei tvarų vartojimą. Ypatingas dėmesys šių metų konkurse buvo skirtas jaunimo įtraukties bei lyčių lygybę skatinantiems visose ES šalyse įgyvendintiems projektams. LKT Sekretoriato atstovai dalyvavo ir *Nordic-Baltic* regione veikiančių kaimo tinklų sekretoriatų atstovų nuotoliniuose susitikimuose (2024 m. Sekretoriatas dalyvavo 10 tokių susitikimų), kurių metu pasidalinta idėjomis ir patirtimis su regione veikiančių nacionalinių kaimo tinklų sekretoriatų kolegomis.

LKT nariai įgyvendina dviejų tipų projektus: projektus, kurie skirti renginių komunikacijos priemonėms įgyvendinti ir projektus, kurie skirti elektroninės komunikacijos priemonėms įgyvendinti. Nuo 2023 m. renginių komunikacijos priemonių įgyvendinimo taisyklėse buvo integruoti du esminiai pakeitimai: 1) buvo sudaryta galimybė paramos paraiškas teikti ir paramos lėšomis komunikacijos projektus įgyvendinti ne tik nacionaliniu lygiu veikiančioms LKT nariams ir 2) buvo sudaryta galimybė potencialiems projektų vykdytojams įgyvendinti tiek renginių komunikacijos, tiek elektroninės komunikacijos priemones teikiant tik vieną paramos paraišką pagal vienas įgyvendinimo taisykles.

2024 m. vyko paskutinis kvietimas teikti paraiškas Lietuvos kaimo tinklo narių projektams, skirtiems renginių komunikacijos priemonėms įgyvendinti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės „Techninė pagalba“ veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ įgyvendinimo taisykles, skirtas renginių komunikacijos priemonėms. Šio kvietimo metu buvo gauta 13 paraiškų, iš kurių buvo patvirtintos 7. Lyginant su praėjusių metų duomenimis, 2024 m. pastebimas padidėjęs numatomų įgyvendinti renginių (+18 proc.) ir ženkliai sumažėjęs (-56 proc.) įgyvendinamų elektroninės komunikacijos priemonių skaičius. Tokios dinamikos priežastys galėtų būti galutinai pasibaigęs pandeminis laikotarpis, taip pat priemonės įgyvendinimo taisyklėse numatytas apribojimas, kad pareiškėjui, kuriam jau buvo skirta parama trims arba daugiau projektų pagal šias taisykles, didžiausia paramos suma per vieną paraiškų etapą negali viršyti 28 750 Eur, nepriklausomai nuo planuojamų įgyvendinti komunikacijos priemonių skaičiaus ir jų rūšių.

2024 m. buvo užbaigti įgyvendinti 54 (63 proc.) renginių komunikacijos priemonėms įgyvendinti ir 53 (95 proc.) elektroninėms komunikacijos priemonėms įgyvendinti skirti projektai. 2024 m. įgyvendinant LKT narių renginių ir elektroninės komunikacijos priemones buvo suorganizuoti 566 renginiai (teminiai renginiai, renginiai „Atviras ūkis“ ir pan.), parengtos 244 publikacijos (straipsniai, elektroniniai leidiniai ir kt.) bei panaudoti 1 793 kiti įrankiai (socialinės medijos, audiovizualinė produkcija, virtualūs turai ir kt.)

4.b) Veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos viešinimą (Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014 13 straipsnis)

Programos informavimo ir viešinimo veikla vykdoma vadovaujantis Programos viešinimo strategija, už strategijos įgyvendinimą atsakinga ŽŪM, kuri Programos informavimui ir viešinimui pasitelkia NMA ir LKT. Komunikacijos veiklas pastarasis vykdo remdamasis komunikacijos planu, kuris yra sudėtinė LKT veiksmų programos dalis. Tinklas taip pat papildė ŽŪM vykdomas informavimo ir viešinimo veiklas, numatytas Programos viešinimo strategijoje. Aktyvesnis LKT vaidmuo viešinant Programą yra viena iš svarbesnių 2014–2020 m. naujovių.

Programos viešinimo ir informavimo veiklomis siekiama skleisti informaciją apie kaimo plėtros procesus, paramos galimybes žemės ūkiui, miškų ūkiui ir kaimo plėtrai, kuo plačiau pristatant kaimo plėtros politikos strateginius sprendimus, paramos administravimo tvarką bei geruosius pavyzdžius. Taip pat siekiama informuoti plačiąją visuomenę apie Programos, finansuojamos EŽŪFKP ir nacionalinio biudžeto lėšomis, vaidmenį bei pasiekimus žemės ūkyje, miškų ūkyje ir kaimo plėtroje. Be to, įvairiomis viešinimo priemonėmis norima užtikrinti paramos administravimo veiklos ir jos panaudojimo skaidrumą.

Finansinis įgyvendinimas. Šiai veiklos sričiai skirtas finansavimas siekia kiek daugiau nei 10,1 mln. Eur. ŽŪM ir NMA, siekdamos užtikrinti efektyvų Programos viešinimą ir visuomenės informavimą apie paramą kaimo plėtrai ir jos teikiamas galimybes, administruojamų priemonių tikslus, turinį, tvarką, įgyvendinimo eigą bei pasiekimus, įgyvendino po vieną projektą. Pažymėtina, jog 2014–2024 m. pagal antrąją veiklos sritį buvo išmokėta beveik 10 mln. Eur (o tai sudarė 99 % antrajai veiklos sričiai skirtos paramos sumos), EK deklaruota beveik 8,8 mln. Eur paramos lėšų (87 % antrajai veiklos sričiai skirtos paramos sumos).

Įgyvendinami projektai. Nuo 2015 m. ŽŪM įgyvendina projektą „Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos informavimas ir viešinimas“. Projekto tikslas – pasitelkiant įvairius informavimo veiksmus, efektyviai skelbti informaciją apie kaimo plėtros procesus, paramos galimybes žemės ūkiui, miškų ūkiui ir kaimo plėtrai bei informuoti visuomenę apie Programos vaidmenį ir pasiekimus žemės ūkyje, miškų ūkyje ir kaimo plėtroje. 2024 m. iš projekto lėšų buvo apmokėtas tik dalyvavimas parodoje „Žalioji savaitė“, o viešinimo veiksmai buvo vykdomi pasitelkiant naujo projekto pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano techninės paramos veiklos sritį „Strateginio plano viešinimas, informacijos sklaida“ lėšas.

NMA nuo 2015 m. įgyvendina projektą „Programos viešinimas ir informavimas“. Projekto tikslas – objektyvios, tikslios informacijos sklaidimas apie EŽŪFKP paramą kaimo plėtrai tikslinėms auditorijoms. 2024 m. NMA dalyvavo trijose parodose žemės ūkio tematika, taip pat vykdė susitikimus su socialiniais partneriais, viešino priemones internetinėje svetainėje ir Youtube paskyroje. Detaliau ŽŪM ir NMA viešinimo veiksmai aprašyti ataskaitos 3.1.2.1. poskyryje.

Rodiklių pasiekimo lygis. Per 2024 m. panaudojant techninės pagalbos lėšas NMA dalyvavo trijose parodose žemės ūkio tematika. Kiti 54 renginiai / susitikimai buvo įgyvendinti be techninės pagalbos lėšų. Tai 10 susitikimų su savivaldybių žemės ūkio skyrių (SŽŪS) atstovais, 24 susitikimai su socialiniais partneriais, 18 susitikimų su instituciniais partneriais, 2 tiesioginės transliacijos. Kadangi daugelio susitikimų dalyvių skaičius nebuvo fiksuotas, todėl galima įvertinti tik 2 tiesioginių transliacijų peržiūrų skaičių, kuris siekė 1 448 asmenis. Per visą 2014–2024 m. laikotarpį buvo suorganizuoti 627 renginiai – planuotas tikslas pasiektas ir viršytas. Taip pat pasiektas ir viršytas renginių dalyvių skaičiaus tikslas.

Paskutiniaisiais metais stipriai išaugo organizuotų mokymų ir kitų renginių bei jų dalyvių skaičius, nes didelė dalis renginių vyko elektroninėje erdvėje, todėl jų organizavimui nepatirta išlaidų (arba jų patirta reikšmingai mažiau), o tokie renginiai sulaukė didesnio dalyvių skaičiaus.

Techninės pagalbos lėšomis 2024 m. viešinimas televizijoje, radijuje ir spaudoje nevyko.

Veiklos srities „Programos informavimas ir viešinimas“ rodiklių pasiekimas pateiktas paveikslėlyje.

Apibendrinant, visų keturių Programos viešinimo rodiklių siekiama reikšmė jau viršyta. Vertėtų pastebėti, jog šie 4 veiklos rodikliai neatspindi platesnės Programos viešinimo perspektyvos, tad norint įvertinti visapusišką informavimo apie Europos Sąjungos paramos programų įgyvendinimą į metinius 2023–2027 m. laikotarpio komunikacijos planus būtų prasminga įtraukti daugiau viešinimo veiksmus atspindinčių rodiklių, pavyzdžiui, unikalių lankytojų NMA ir ŽŪM internetinėse svetainėse skaičius, socialinių tinklų rodikliai (pasidalinimai, paskyrų sekėjų skaičius, video peržiūrų skaičius, vartotojų paliktų teigiamų / neigiamų atsiliepimų santykis, publikuotų pranešimų skaičius).

Veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos viešinimą

Vienas iš pagrindinių paramą gaunančių, ar dėl jos ketinančių kreiptis asmenų informacijos šaltinių – internetinė svetainė www.nma.lrv.lt – čia 2024 m. paskelbti 194 pranešimai, susiję su Programos įgyvendinimu. Dar vienas Programos informacijos šaltinis ŽŪM administruojama internetinė svetainė www.zum.lrv.lt. Šioje svetainėje skelbiama informacija apie Programą, jos priemones, organizuojamus kvietimus, administravimą, stebėseną ir vertinimą. 2024 m. nuolat buvo atnaujinama informacija apie Programos pakeitimus, aktualijas bei kitus einamojo laikotarpio įvykius.

Informacijos apie paramos teikimo sąlygas, pareiškėjams keliamus reikalavimus sklaida vyko ir specializuotuose žemės ūkio paskirties naujienų portaluose. NMA užsakymu juose buvo publikuoti 8 straipsniai. 2024 m. žiniasklaidoje Programos viešinimas sumažėjo, tačiau tai paaiškinama tuo, kad Programos įgyvendinimas artėja į pabaigą, kvietimai buvo paskelbti tik nedidelei daliai priemonių, todėl didesnis dėmesys buvo skirtas 2023–2027 m. Strateginio plano viešinimui. Programos viešinimas vyko pasitelkiant ne tik projekto pagal Programos priemonės „Techninė pagalba“ lėšas, bet ir projekto pagal Strateginio plano techninę paramą lėšas.

2024 m. buvo suorganizuotos 2 tiesioginės transliacijos – jose NMA atstovai pristatė reikalavimus pareiškėjams, planuojantiems pasinaudoti KPP paramos priemonėmis. 2024 m. pavasarį suorganizuota nuotolinė tradicinė konferencija „Tiesioginių išmokų bei Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano su plotu ir gyvuliais susijusių priemonių aktualijos“, kurioje dalyvavo daugiau kaip 500 NMA socialinių partnerių, savivaldybių žemės ūkio skyrių bei seniūnijų specialistų. Nors konferencijoje pagrindinis dėmesys buvo skirtas Strateginio plano priemonių pristatymui ir viešinimui, tačiau kartu buvo aptartos ir Programos plotinės priemonės, pagal kurias 2024 m. dar buvo vykdomi kvietimai teikti paraiškas.

Siekiant pagelbėti ūkininkams, parengtas informacinis leidinys, skirtas tiesioginių išmokų bei su plotu susijusių priemonių 2024 m. aktualijoms. Leidinys platinamas ūkininkams per savivaldybių žemės ūkio padalinius ir seniūnijas. Nors leidinyje daugiausiai dėmesio skirta Strateginio plano priemonėms, tačiau taip pat pateikta informacija apie KPP priemones (pavyzdžiui, KPP plotinių priemonių ūkio darbų kalendorius).*[žr. 2 išnašą]*

2024 m. NMA taip pat organizavo apskritųjų stalų diskusijas su socialiniais ir instituciniais partneriais. Per šiuos metus įvyko 24 susitikimai su socialiniais, 18 susitikimų su instituciniais partneriais bei 10 susitikimų su savivaldos atstovais. Aptartos įvairių sektorių, skirtingų veiklos sričių 2024 metų paramos aktualijos,

diskutuota įvairiais klausimais, sudaryti veiksmų planai konkreitiems partnerių siūlymams išanalizuoti ir įgyvendinti.

Panaudojant techninės pagalbos lėšas 2024 m. NMA dalyvavo trijose žemės ūkio tematikos parodose – „Ką pasėsi...“, „Agrovizija“, „Gyvulininkystė“. Parodų dalyviai buvo kviečiami aplankyti NMA stendą ir sužinoti naudingos informacijos apie paramą žemės ūkiui ir kaimo plėtrai bei užduoti aktualius klausimus. ŽŪM dalyvavo ir parengė ekspoziciją parodoje „Žalioji savaitė“ [žr. 3 išnaša]. Tarptautinė paroda Vokietijoje „Žalioji savaitė“ („Grüne Woche“) 2024 m. vyko sausio 19–28 dienomis. Tai pasaulyje labiausiai koncentruota žemės ūkio, sodininkystės ir maisto produktų pasiūla. Visose nacionalinėse šalių ekspozicijose stengiamasi akcentuoti savo šalies ir jos produktų bei patiekalų išskirtinumą, o tai renginį daro itin patrauklų.[žr. 4 išnaša]

Programos viešinimui pasitelkiami ir socialiniai tinklai. „Facebook“ socialiniame tinkle ŽŪM ir NMA paskyrose nuolat skelbiama aktualiusia informacija apie paramą ir vykdomas veiklas. ŽŪM „Facebook“ puslapio sekėjų skaičius 2024 m. pabaigoje buvo kiek daugiau nei 12,5 tūkst. sekėjų, NMA „Facebook“ sekėjų skaičius 2024 m. pabaigoje buvo daugiau kaip 22 tūkst. Siužetai ir informacija (vaizdo instrukcijos ir pan.) apie paramą skelbiami NMA ir ŽŪM paskyrose „YouTube“. 2024 m. NMA „YouTube“ paskyroje paskelbta 18 vaizdo ir audio siužetų [žr. 5 išnaša] apie KPP paramą, publikuoti robotų atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus, skelbiamos įvairios vaizdo instrukcijos, tęsiama rubrika „NMA radijas“, kuri kviečia klausytojus bet kuriuo metu jiems patogioje vietoje klausytis aktualią informaciją apie reikalavimus bei įsipareigojimus, paramos administravimo naujoves.

[1 išnaša] 2024 m. NMA dalyvavo trijose parodose žemės ūkio tematika, tačiau jų neorganizavo, todėl parodos į rodiklį nėra įtraukiamos. Kitos 54 veiklos buvo įgyvendintos be techninės pagalbos lėšų, tai 10 susitikimų su SŽŪS, 24 susitikimai su socialiniais partneriais, 18 susitikimų su instituciniais partneriais, 2 tiesioginės transliacijos.

[2 išnaša] NMA laikraštis: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://zum.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/4/UzIK1uXMP UE.pdf, informacija, susijusi su KPP pateikta 14-21 psl.

[3 išnaša] ŽŪM iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Techninė pagalba“ lėšų 2024 m. buvo apmokėtas tik dalyvavimas parodoje „Žalioji savaitė“, o viešinimo veiksmai buvo vykdomi pasitelkiant naujo projekto pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano techninės paramos veiklos sritį „Strateginio plano viešinimas, informacijos sklaida“ lėšas.

[4 išnaša] ŽŪM naujienos, <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/tarptautineje-parodoje-zalioji-savaite-2024-susitinka-tradicijos-ir-ateitis/>

[5 išnaša] Iš viso NMA Youtube paskyroje buvo paskelbta apie 90 vaizdo įrašų, tačiau iš jų su KPP parama susiję 18 vaizdo įrašų.

Veiklos rodikliai	2024 m.		2014–2024 m.		Siekta reikšmė	Įgyvendinimo lygis, %
	ŽŪM	NMA	ŽŪM	NMA		
Organizuotų seminarų, konferencijų, mokymų, kitų viešinio ir informavimo renginių skaičius (vnt.)	0	54 ¹	353	274	500	125%
Organizuotuose seminaruose, konferencijose, mokymuose, kituose viešinio ir informavimo renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.)	0	1 448	10 277	38 355	25 000	194%
Publikuojamos informacijos apie Programą kiekis (cm ²)	0	0	2 666 014,11	838 079,46	1 775 000	197%
Programos viešinio per radiją, televiziją trukmė (min.)	0	0	7 250,4	7 620,76	14 200	105%

Veiklos srities „Programos informavimas ir viešinimas“ rodiklių pasiekimas

5. VEIKSMAI, KURIŲ IMTASI SIEKIANŲ ĮVYKDYTI EX ANTE SĄLYGAS

Šis skirsnis taikomas tik 2015, 2016 MĮA

6. PPROGRAMIŲ ĮGYVENDINIMO APRAŠYMAS

Šis skirsnis taikomas tik 2016, 2018 MĮA

7. INFORMACIJOS IR PROGRAMOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO PAŽANGOS VERTINIMAS

Šis skirsnis taikomas tik 2016, 2018 MĮA

8. VEIKSMŲ, KURIAIS SIEKIAMA ATSIŽVELGTI Į REGLAMENTO (ES) NR. 1303/2013 5, 7 IR 8 STRAIPSNIUOSE NUSTATYTUS PRINCIPUS, ĮGYVENDINIMAS

Šis skirsnis taikomas tik 2016, 2018 MĮA

9. PASIEKTA PAŽANGA, SIEKIANŲ UŽTIKRINTI, KAD BŪTŲ TAIKOMAS INTEGRUOTAS POŽIŪRIS ĮGYVENDINANT EŽŪFKP IR KITAS SĄJUNGOS FINANSINES PRIEMONES

Šis skirsnis taikomas tik 2018 MĮA

**10. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA (REGLAMENTO (ES) NR. 1303/2013
46 STRAIPSNIS)**

30A. Ar pradėtas ex ante vertinimas?	Taip
30B. Ar baigtas ex ante vertinimas?	Taip
30. Ex ante vertinimo pabaigos data	09-04-2021
31.1. Ar jau pradėta atrankos ar skyrimo procedūra?	Taip
13A. Ar pasirašytas finansavimo susitarimas?	Taip
13. Finansavimo sutarties su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu pasirašymo data	28-06-2021

Finansinių priemonių sąrašas

Finansinės priemonės pavadinimas	Finansinės priemonės rūšis	Susijęs fondų fondas
KPP finansinių priemonių fondas	Fund of funds	
Pasidalytos rizikos paskolų finansinė priemonė - 1	Fund of funds specific fund	KPP finansinių priemonių fondas

I. Programa ir prioritetas arba priemonė, pagal kuriuos iš ESI fondų teikiama parama (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies a punktas)	
1. Prioritetinės kryptys arba priemonės, pagal kurias remiama pagal ESI fondų programą įgyvendinama finansinė priemonė, įskaitant fondų fondą	
1.1. Kiekvienos prioritetinės krypties arba priemonės, pagal kurią remiama pagal ESI fondų programą įgyvendinama finansinė priemonė, nuoroda (numeris ir pavadinimas)	M04. Investicijos į materialųjį turtą (17 straipsnis)
2. ESI fondo (-ų), iš kurio (-ių) pagal prioritetinę kryptį arba priemonę remiama finansinė priemonė, pavadinimas (-ai)	EŽŪFKP
3.01. Suma, kurią įsipareigota skirti iš ESI fondų finansavimo sutartyje atskiroms tikslinėms sritims, nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnyje pagal priemonę	M04 / 2A: 13 600 000,00 Total: 13 600 000,00
3.1. Suma, kurią įsipareigota skirti iš ESI fondų šiam teminiam tikslui remti	T03: 13 600 000,00 Total: 13 600 000,00
4. Kitos ESI fondo programos, pagal kurias teikiamas įnašas į finansinę priemonę	
4.1. Kiekvienos kitos ESI fondo programos, pagal kurią teikiami įnašai į finansinę priemonę, CCI numeris	
30. Ex ante vertinimo pabaigos data	2021-04-09
31. Finansinę priemonę įgyvendinančių subjektų atranka	
31.1. Ar atrankos ar paskyrimo procedūra jau pradėta?	Taip
II. Finansinės priemonės aprašymas ir įgyvendinimo tvarka (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies b punktas)	
5. Finansinės priemonės pavadinimas	KPP finansinių priemonių fondas
6. Finansinės priemonės įgyvendinimo oficialus adresas ir (arba) verslo vieta (šalies ir miesto pavadinimas)	Konstitucijos pr. 7, Vilnius, Lietuva
7. Įgyvendinimo tvarka	
7.1. Sąjungos lygmens finansinės priemonės, tiesiogiai arba netiesiogiai valdomos Komisijos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies a punkte, ir remiamos ESI fondo programos įnašais	Ne
7.1.1. Sąjungos lygmens finansinės priemonės pavadinimas	
7.2. Nacionalinio, regioninio, tarptautinio ar tarpvalstybinio lygmens finansinė priemonė, kuri yra valdoma vadovaujančiosios institucijos arba už kurios valdymą atsako vadovaujančioji institucija, kaip nurodyta 38 straipsnio 1 dalies b punkte, ir remiama ESI fondo programos įnašais pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 4 dalies a, b, c ir d punktus	Įgyvendinimo užduočių patikėjimas, tiesiogiai skiriant sutartį
7.3. Finansinė priemonė, kuria derinamas vadovaujančiosios institucijos finansinis įnašas su EIB finansiniais produktais iš Europos	

strateginių investicijų fondo pagal 39a straipsnį, kaip nurodyta 38 straipsnio 1 dalies c punkte	
8. Finansinės priemonės rūšis	Fondų fondas
10. Finansinės priemonės teisinis statusas pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 6 dalį (tik 38 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių): įgyvendinančio subjekto vardu ir vadovaujančiosios institucijos naudai atidaryta patikos sąskaita arba atskiras finansų padalinys finansų įstaigoje	Atskiras finansų padalinys
III. Finansinę priemonę įgyvendinantis subjektas ir, kai taikoma, fondų fondą įgyvendinantis subjektas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies c punktas)	
11. Finansinę priemonę įgyvendinantis subjektas	
11.1. Įgyvendinančio subjekto rūšis pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 4 dalį ir 39a straipsnio 5 dalį: esamas arba naujas juridinis asmuo, kurio paskirtis – įgyvendinti finansines priemones; Europos investicijų bankas; Europos investicijų fondas; tarptautinė finansų įstaiga, kurioje valstybė narė yra akcininkė; valstybinis bankas ar įstaiga, įsteigta kaip profesinę finansinę veiklą vykdančią juridinį asmuo; viešosios arba privačiosios teisės subjektas; vadovaujančioji institucija, kuri įgyvendinimo užduotis vykdo tiesiogiai (tik paskolų arba garantijų atveju)	Valstybinis bankas ar įstaiga
11.1.1. Finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto pavadinimas	Uždaroji akcinė bendrovė "ILTE"
11.1.2. Finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto oficialus adresas ir (arba) verslo vieta (šalies ir miesto pavadinimas)	Konstitucijos pr. 7, Vilnius, Lietuva
12. Finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto atrankos procedūra: viešosios sutarties skyrimo procedūra; kita procedūra	Tiesioginis sutarties skyrimas valstybiniais bankams ar įstaigoms
12.1. Kitos finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto atrankos procedūros aprašymas	
13. Finansavimo sutarties su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu pasirašymo data	2021-06-28
IV. Visa pagal prioritetą arba priemonę programos įnašais į finansinę priemonę sumokėta suma ir patirtos valdymo išlaidos arba sumokėti valdymo mokesčiai (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies d ir e punktai)	
14. Visa programos įnašų, įsipareigotų skirti pagal finansavimo sutartį, suma (EUR)	M04: 16 000 000,00 Total: 16 000 000,00
14.1. ESI fondų įnašų dalis (EUR)	M04: 13 600 000,00 Total: 13 600 000,00
14.1.1. ERPF dalis (EUR) (neprivaloma)	
14.1.2. Sanglaudos fondo dalis (EUR) (neprivaloma)	
14.1.3. ESF dalis (EUR) (neprivaloma)	
14.1.4. EŽŪFKP dalis (EUR) (neprivaloma)	M04: 13 600 000,00

	Total: 13 600 000,00
14.1.5. EJRŽF dalis (EUR) (neprivaloma)	
15. Visa programos įnašais į finansinę priemonę sumokėta suma (EUR)	M04: 8,000,000.00 Total: 8,000,000.00
15.1. ESI fondų įnašų sumos dalis (EUR)	M04: 6,800,000.00 Total: 6,800,000.00
15.1.1. ERPF dalis (EUR)	
15.1.2. Sanglaudos fondo dalis (EUR)	
15.1.3. ESF dalis (EUR)	
15.1.4. EŽŪFKP dalis (EUR)	M04: 6 800 000,00 Total: 6 800 000,00
15.1.5. EJRŽF dalis (EUR)	
15.2. Visos nacionalinės bendrojo finansavimo sumos dalis (EUR)	M04: 1,200,000.00 Other: 0.00 Total: 1,200,000.00
15.2.1. Visos nacionalinio viešojo finansavimo sumos dalis (EUR)	M04: 1 200 000,00 Total: 1 200 000,00
15.2.2. Visos nacionalinio privačiojo finansavimo sumos dalis (EUR)	
16. Visa pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą (JUI) programos įnašais į finansinę priemonę sumokėta suma (EUR)	
17. Visa iš programos įnašų sumokėtų valdymo išlaidų ir mokesčių suma (EUR)	M04: 193 951,79 Total: 193 951,79
17.1. Bazinio atlygio dalis (EUR)	M04: 163 751,46 Total: 163 751,46
17.2. Veiklos rezultatais grindžiamo atlygio dalis (EUR)	M04: 30 200,33 Total: 30 200,33
18. Kapitalizuotos valdymo išlaidos arba mokesčiai pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 42 straipsnio 2 dalį (susiję tik su galutine ataskaita) (EUR)	
19. Kapitalizuotos palūkanų normų subsidijos arba garantijos mokesčio subsidijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 42 straipsnio 1 dalies c punktą (susijusios tik su galutine ataskaita) (EUR)	
20. Paskesnėms investicijoms į galutinius naudos gavėjus skirtų programos įnašų suma pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 42 straipsnio 3 dalį (susijusi tik su galutine ataskaita) (EUR)	
21. Įnašai į finansinę priemonę žeme ir (arba) nekilnojamuoju turtu pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 37 straipsnio 10 dalį (susiję tik su galutine ataskaita) (EUR)	
VI. Finansinės priemonės veiklos rezultatai, įskaitant pažangą, padarytą steigiant finansinę priemonę ir atrenkant ją įgyvendinančius subjektus (įskaitant fondų fondą įgyvendinantį subjektą) (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies f punktas)	

32. Informacija apie tai, ar finansinė priemonė vis dar veikė ataskaitinių metų pabaigoje	Taip
32.1. Jei finansinė priemonė ataskaitinių metų pabaigoje neveikė, veiklos pabaigos data	
VII. Palūkanos ir kitas pelnas, gautas iš ESI fondų paramos finansinei priemonei bei jai iš investicijų gražintų programos lėšų, kaip nurodyta 43 ir 44 straipsniuose, ir investicijų į nuosavą kapitalą dydis, palyginti su ankstesniais metais (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies g ir i punktai)	
35. Palūkanos ir kitas pelnas, gautas iš ESI fondų mokėjimų finansinei priemonei (EUR)	85 083,55
37. Išteklių, kurie yra priskirtini ESI fondams, dydis, panaudotas pagal 44 ir 43a straipsnius	
37.1. Už skirtingų sąlygų taikymą investuotojams, kurie veikia pagal rinkos ekonomikos principą ir teikia analogiškų lėšų papildydami ESI fondų paramą finansinei priemonei arba kartu investuoja galutinio naudos gavėjo lygmeniu, išmokėtos sumos dalis (EUR)	
37.2. Dėl finansinės priemonės patirtoms valdymo išlaidoms atlyginti ir valdymo mokesčiams sumokėti išmokėtos sumos dalis (EUR)	
37.3. Finansinei priemonei skirto ESI fondų įnašo nominaliąja suma išreikštiems nuostoliams, atsiradusiems dėl neigiamų palūkanų, padengti, jeigu tokie nuostoliai atsiranda nepaisant finansinės priemonės įgyvendinančių subjektų vykdomo aktyvaus išdo valdymo (EUR)	
VIII. Pažanga, padaryta siekiant tikėtino investicijų, padarytų naudojant finansinę priemonę, ir dalyvavimo vertės svėrto poveikio (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies h punktas)	
38. Visa kitų įnašų, ne iš ESI fondų, į finansinę priemonę suma (EUR)	
38.1. Visa kitų įnašų, ne iš ESI fondų, įsipareigotų skirti pagal finansavimo sutartį su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu, suma (EUR)	2 400 000,00
38.1A. Iš EIB finansinio produkto skiriamas įnašas, kurį įsipareigota skirti pagal finansavimo susitarimą, sudarytą su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu (taikoma tik priemonėms pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą) (EUR)	
38.2. Visa kitais įnašais, ne iš ESI fondų, į finansinę priemonę sumokėta suma (EUR)	1 200 000,00
38.2.1. Viešųjų įnašų dalis (EUR)	1 200 000,00
38.2.2. Privačiųjų įnašų dalis (EUR)	0,00
38.2 A. Įnašas iš EIB finansinio produkto, išmokėtas finansinei priemonei (taikoma tik priemonėms pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą) (EUR)	

1.1. Kiekvienos prioritinės krypties arba priemonės, pagal kurią remiama pagal ESI fondų programą įgyvendinama finansinė priemonė, nuoroda (numeris ir pavadinimas)	M04. Investicijos į materialųjį turtą (17 straipsnis)
3.01. Suma, kurią įsipareigota skirti iš ESI fondų finansavimo sutartyje atskiroms tikslinėms sritims, nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnyje pagal priemonę	
3.1. Suma, kurią įsipareigota skirti iš ESI fondų šiam teminiam tikslui remti	
II. Finansinės priemonės aprašymas ir įgyvendinimo tvarka (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies b punktas)	
5. Finansinės priemonės pavadinimas	Pasidalytos rizikos paskolų finansinė priemonė - 1
6. Finansinės priemonės įgyvendinimo oficialus adresas ir (arba) verslo vieta (šalies ir miesto pavadinimas)	Lietuva, Vilnius
8. Finansinės priemonės rūšis	Fondų fondas. Konkretus fondas
8.2. Susijęs fondų fondas	KPP finansinių priemonių fondas
8.1. Specialiai nustatytos arba standartines nuostatas ir sąlygas atitinkančios finansinės priemonės, t. y. paruoštos naudoti priemonės	Specialiai nustatyta
9. Pagal finansinę priemonę siūlomų produktų rūšis: paskolos, mikrokreditai, garantijos, investicijos į nuosavą arba kvazinuosavą kapitalą, kiti finansiniai produktai arba kita parama, derinama su finansine priemone pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 37 straipsnio 7 dalį	
9.0.1. Paskolos (ne mažesnės nei 25 000 EUR)	Taip
9.0.2. Mikrokreditai (mažesni nei 25 000 EUR, teikiami labai mažoms įmonėms) pagal SEC/2011/1134 final	Ne
9.0.3. Garantijos	Ne
9.0.4. Nuosavas kapitalas	Ne
9.0.5. Kvazinuosavas kapitalas	Ne
9.0.6. Kiti finansiniai produktai	Ne
9.0.7. Kita parama, derinama su finansine priemone	Taip
9.1. Kito finansinio produkto aprašymas	
9.2. Kita parama, derinama su finansine priemone: subsidija, palūkanų normos subsidija, garantijos mokesčio subsidija pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 37 straipsnio 7 dalį	Subsidija, teikiama pagal M04. Investicijos į materialųjį turtą (17 straipsnis)
10. Finansinės priemonės teisinis statusas pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 6 dalį (tik 38 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių): įgyvendinančio subjekto vardu ir vadovaujančiosios institucijos naudai atidaryta patikos sąskaita arba atskiras finansų padalinys finansų įstaigoje	Patikos sąskaita
III. Finansinę priemonę įgyvendinantis subjektas ir, kai taikoma, fondų fondą įgyvendinantis subjektas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies c punktas)	

11. Finansinę priemonę įgyvendinantis subjektas	
11.1. Įgyvendinančio subjekto rūšis pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 4 dalį ir 39a straipsnio 5 dalį: esamas arba naujas juridinis asmuo, kurio paskirtis – įgyvendinti finansines priemones; Europos investicijų bankas; Europos investicijų fondas; tarptautinė finansų įstaiga, kurioje valstybė narė yra akcininkė; valstybinis bankas ar įstaiga, įsteigta kaip profesinę finansinę veiklą vykdančias juridinis asmuo; viešosios arba privačiosios teisės subjektas; vadovaujančioji institucija, kuri įgyvendinimo užduotis vykdo tiesiogiai (tik paskolų arba garantijų atveju)	Viešosios arba privačiosios teisės subjektas
11.1.1. Finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto pavadinimas	UAB "Medicinos bankas" / UAB "Urbo bankas"
11.1.2. Finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto oficialus adresas ir (arba) verslo vieta (šalies ir miesto pavadinimas)	Lietuva, Vilnius
12. Finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto atrankos procedūra: viešosios sutarties skyrimo procedūra; kita procedūra	Atranka pagal viešųjų pirkimų direktyvos nuostatas
12.1. Kitos finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto atrankos procedūros aprašymas	
13. Finansavimo sutarties su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu pasirašymo data	2021-10-15
IV. Visa pagal prioritetą arba priemonę programos įnašais į finansinę priemonę sumokėta suma ir patirtos valdymo išlaidos arba sumokėti valdymo mokesčiai (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies d ir e punktai)	
14. Visa programos įnašų, išipareigotų skirti pagal finansavimo sutartį, suma (EUR)	M04: 5 870 356,00 Total: 5 870 356,00
14.1. ESI fondų įnašų dalis (EUR)	M04: 4 989 802,60 Total: 4 989 802,60
14.1.1. ERPF dalis (EUR) (neprivaloma)	
14.1.2. Sanglaudos fondo dalis (EUR) (neprivaloma)	
14.1.3. ESF dalis (EUR) (neprivaloma)	
14.1.4. EŽŪFKP dalis (EUR) (neprivaloma)	M04: 4 989 802,60 Total: 4 989 802,60
14.1.5. EJŖŽF dalis (EUR) (neprivaloma)	
15. Visa programos įnašais į finansinę priemonę sumokėta suma (EUR)	M04: 3,632,678.00 Total: 3,632,678.00
15.1. ESI fondų įnašų sumos dalis (EUR)	M04: 3,087,776.30 Total: 3,087,776.30
15.1.1. ERPF dalis (EUR)	
15.1.2. Sanglaudos fondo dalis (EUR)	
15.1.3. ESF dalis (EUR)	
15.1.4. EŽŪFKP dalis (EUR)	M04: 3 087 776,30

	Total: 3 087 776,30
15.1.5. EJŖŽF dalis (EUR)	
15.2. Visos nacionalinės bendrojo finansavimo sumos dalis (EUR)	M04: 544,901.70 Other: 0.00 Total: 544,901.70
15.2.1. Visos nacionalinio viešojo finansavimo sumos dalis (EUR)	M04: 544 901,70 Total: 544 901,70
15.2.2. Visos nacionalinio privačiojo finansavimo sumos dalis (EUR)	
16. Visa pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą (JUI) programos įnašais į finansinę priemonę sumokėta suma (EUR)	
17. Visa iš programos įnašų sumokėtų valdymo išlaidų ir mokesčių suma (EUR)	M04: 32 628,42 Total: 32 628,42
17.1. Bazinio atlygio dalis (EUR)	M04: 17 539,88 Total: 17 539,88
17.2. Veiklos rezultatais grindžiamo atlygio dalis (EUR)	M04: 15 088,54 Total: 15 088,54
18. Kapitalizuotos valdymo išlaidos arba mokesčiai pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 42 straipsnio 2 dalį (susiję tik su galutine ataskaita) (EUR)	
19. Kapitalizuotos palūkanų normų subsidijos arba garantijos mokesčio subsidijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 42 straipsnio 1 dalies c punktą (susijusios tik su galutine ataskaita) (EUR)	
20. Paskesnėms investicijoms į galutinius naudos gavėjus skirtų programos įnašų suma pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 42 straipsnio 3 dalį (susijusi tik su galutine ataskaita) (EUR)	
21. Įnašai į finansinę priemonę žeme ir (arba) nekilnojamuoju turtu pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 37 straipsnio 10 dalį (susiję tik su galutine ataskaita) (EUR)	
V. Visa pagal finansinę priemonę galutiniams naudos gavėjams arba galutinių naudos gavėjų naudai sumokėta arba įsipareigota skirti pagal garantijų sutartis paramos suma pagal ESI fondų programą ir prioritetą arba priemonę, skirta investicijoms į galutinius naudos gavėjus (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies e punktas)	
22. Pagal finansinę priemonę siūlomo finansinio produkto pavadinimas	Pasidalintos rizikos paskolos
22.1. Pagal finansinę priemonę siūlomo finansinio produkto rūšis	Paskola
24. Visa programos įnašų, įsipareigotų skirti pagal šias paskolų, garantijų, nuosavo kapitalo, kvazinuosavo kapitalo arba kitų finansinių produktų sutartis su galutiniais naudos gavėjais, suma (EUR)	M04: 3 273 563,00 Total: 3 273 563,00
24.1. Visos ESI fondų įnašų sumos dalis (EUR)	M04: 2 833 286,30 Total: 2 833 286,30
25. Visa programos įnašais, galutiniams naudos gavėjams naudojant šias paskolas, mikrokreditus, nuosavą kapitalą ar kitus produktus,	M04: 3 133 544,70

sumokėta arba garantijų atveju galutiniams naudos gavėjams išmokėtoms paskoloms įsipareigota skirti suma pagal kiekvieną produktą (EUR)	Total: 3 133 544,70
25.1. Visos ESI fondų įnašų sumos dalis (EUR)	M04: 2,663,512.98 Other: 0.00 Total: 2,663,512.98
25.1.1. ERPF dalis (EUR)	
25.1.2. Sanglaudos fondo dalis (EUR)	
25.1.3. ESF dalis (EUR)	
25.1.4. EŽŪFKP dalis (EUR)	M04: 2 663 512,98 Total: 2 663 512,98
25.1.5. EJŖŽF dalis (EUR)	
25.2. Visos bendrojo finansavimo nacionalinės viešosios sumos dalis (EUR)	M04: 470 031,72 Total: 470 031,72
25.3. Visos bendrojo finansavimo nacionalinės privačiosios sumos dalis (EUR)	
27. Paskolos ir (arba) garantijos, ir (arba) nuosavo arba kvazinuosavo kapitalo, ir (arba) kitų finansinių produktų sutarčių, pasirašytų su galutiniais naudos gavėjais, skaičius pagal kiekvieną produktą	M04: 66,00 Total: 66
28. Paskolos ir (arba) garantijos, ir (arba) nuosavo arba kvazinuosavo kapitalo, ir (arba) kitų finansinių produktų investicijų į galutinius naudos gavėjus skaičius pagal kiekvieną produktą	M04: 66,00 Total: 66
29. Naudojant finansinį produktą paremtų galutinių naudos gavėjų skaičius	M04: 66.00 Total: 66
29.1. Didelių įmonių dalis	
29.2. MVĮ dalis	M04: 66,00 Total: 66
29.2.1. Labai mažų įmonių dalis	M04: 66,00 Total: 66
29.3. Pavienių asmenų / fizinių asmenų dalis	
29.4. Kitos rūšies paremtų galutinių naudos gavėjų dalis	
29.4.1. Kitos rūšies paremtų galutinių naudos gavėjų aprašymas	
33. Bendras išmokėtų, bet negrąžintų paskolų skaičius	
34. Visa išmokėtų, bet negrąžintų paskolų suma	
38. Visa kitų įnašų, ne iš ESI fondų, į finansinę priemonę suma (EUR)	
38.3. Visa kitų įnašų, ne iš ESI fondų, sutelktų galutinio naudos gavėjo lygmeniu, suma (EUR)	3 409 252,27
38.3.1. Viešųjų įnašų dalis (EUR)	470 031,72
38.3.2. Privačiųjų įnašų dalis (EUR)	2 939 220,55
39. Numatytas ir padarytas svarto poveikis, atsižvelgiant į finansavimo sutartį	

39.1. Numatomas paskolų svėro poveikis, atsižvelgiant į finansavimo sutartį	1,60
39.2. Padarytas paskolų svėro poveikis ataskaitinių metų pabaigoje	2,21
39.3. Investicijos, mobilizuotos vykdant ESIF finansines priemones, skirtos paskoloms (EUR) (neprivaloma)	5 102 866,72
VI. Finansinės priemonės veiklos rezultatai, įskaitant pažangą, padarytą steigiant finansinę priemonę ir atrenkant ją įgyvendinančius subjektus (įskaitant fondų fondą įgyvendinantį subjektą) (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies f punktas)	
32. Informacija apie tai, ar finansinė priemonė vis dar veikė ataskaitinių metų pabaigoje	Taip
32.1. Jei finansinė priemonė ataskaitinių metų pabaigoje neveikė, veiklos pabaigos data	
VII. Palūkanos ir kitas pelnas, gautas iš ESI fondų paramos finansinei priemonei bei jai iš investicijų gražintų programos lėšų, kaip nurodyta 43 ir 44 straipsniuose, ir investicijų į nuosavą kapitalą dydis, palyginti su ankstesniais metais (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies g ir i punktai)	
35. Palūkanos ir kitas pelnas, gautas iš ESI fondų mokėjimų finansinei priemonei (EUR)	0,00
36. Finansinei priemonei gražintos sumos, iki ataskaitinių metų pabaigos priskirtinos ESI fondų paramai (EUR)	924 840,05
36.1. Kapitalo gražinimo dalis (EUR)	924 840,05
36.2. Pelno, kitų pajamų arba uždarbio dalis (EUR)	
37. Išteklių, kurie yra priskirtini ESI fondams, dydis, panaudotas pagal 44 ir 43a straipsnius	0,00
37.1. Už skirtingų sąlygų taikymą investuotojams, kurie veikia pagal rinkos ekonomikos principą ir teikia analogiškų lėšų papildydami ESI fondų paramą finansinei priemonei arba kartu investuoja galutinio naudos gavėjo lygmeniu, išmokėtos sumos dalis (EUR)	
37.2. Dėl finansinės priemonės patirtoms valdymo išlaidoms atlyginti ir valdymo mokesčiams sumokėti išmokėtos sumos dalis (EUR)	
37.3. Finansinei priemonei skirto ESI fondų įnašo nominaliąja suma išreikštiems nuostoliams, atsiradusiems dėl neigiamų palūkanų, padengti, jeigu tokie nuostoliai atsiranda nepaisant finansines priemones įgyvendinančių subjektų vykdomo aktyvaus išdo valdymo (EUR)	
VIII. Pažanga, padaryta siekiant tikėtino investicijų, padarytų naudojant finansinę priemonę, ir dalyvavimo vertės svėro poveikio (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies h punktas)	
38. Visa kitų įnašų, ne iš ESI fondų, į finansinę priemonę suma (EUR)	
38.1. Visa kitų įnašų, ne iš ESI fondų, įsipareigotų skirti pagal finansavimo sutartį su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu, suma (EUR)	6 750 909,40
38.1A. Iš EIB finansinio produkto skiriamas įnašas, kurį įsipareigota	

skirti pagal finansavimo susitarimą, sudarytą su finansinę priemonę įgyvendinančiu subjektu (taikoma tik priemonėms pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą) (EUR)	
38.2. Visa kitais įnašais, ne iš ESI fondų, į finansinę priemonę sumokėta suma (EUR)	3 684 122,25
38.2.1. Viešųjų įnašų dalis (EUR)	744 901,70
38.2.2. Privačiųjų įnašų dalis (EUR)	2 939 220,55
38.2 A. Įnašas iš EIB finansinio produkto, išmokėtas finansinei priemonei (taikoma tik priemonėms pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą) (EUR)	
IX. Finansinės priemonės indėlis siekiant atitinkamo prioriteto arba priemonės rodiklių (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalies j punktas)	
41. Produkto rodiklis (kodo numeris ir pavadinimas), kurio siekiant prisideda finansinė priemonė	O1 - Bendros viešosios išlaidos (M04)
41.1. Produkto rodiklio siektina reikšmė	16 000 000,00
41.2. Finansine priemone pasiekta vertė, palyginti su produkto rodiklio siektina reikšme	2 842 058,48
41. Produkto rodiklis (kodo numeris ir pavadinimas), kurio siekiant prisideda finansinė priemonė	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius (M04)
41.1. Produkto rodiklio siektina reikšmė	100,00
41.2. Finansine priemone pasiekta vertė, palyginti su produkto rodiklio siektina reikšme	62,00

11. BENDRŲJŲ IR KONKREČIOS PROGRAMOS RODIKLIŲ IR KIEKYBINIŲ SIEKTINŲ VERČIŲ KODAVIMO LENTELĖS

Rodyti stebėsenos priedą

II priedas

Išsami lentelė, kurioje parodomas įgyvendinimo lygis pagal tikslines sritis, įskaitant produkto rodiklius

1A tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
1A	T1. Išlaidų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsnius procentinė dalis, palyginti su visomis KPP išlaidomis (1A tikslinė sritis)	2014-2024			1,59	67,89	2,34
		2014-2023			1,34	57,21	
		2014-2022			1,07	45,69	
		2014-2021			0,80	34,16	
		2014-2020			0,79	33,73	
		2014-2019			0,45	19,21	
		2014-2018			0,21	8,97	
		2014-2017			0,08	3,42	
		2014-2016			0,01	0,43	
		2014-2015					

1B tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
1B	T2. Bendras bendradarbiavimo veiksmų, remiamų taikant bendradarbiavimo priemonę skaičius (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis) (grupės, klasteriai / tinklai, bandomieji projektai ir kt.) (1B tikslinė sritis)	2014-2024			250,00	96,15	260,00
		2014-2023			213,00	81,92	
		2014-2022			152,00	58,46	
		2014-2021			105,00	40,38	
		2014-2020			73,00	28,08	
		2014-2019			25,00	9,62	
		2014-2018			15,00	5,77	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					

1C tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
1C	T3. Bendras mokymų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnį dalyvių skaičius (1C tikslinė sritis)	2014-2024			66 254,00	44,20	149 900,00
		2014-2023			50 972,00	34,00	
		2014-2022			35 559,00	23,72	
		2014-2021			24 081,00	16,06	
		2014-2020			21 820,00	14,56	
		2014-2019			14 329,00	9,56	
		2014-2018			6 168,00	4,11	
		2014-2017			1 523,00	1,02	
		2014-2016					
		2014-2015					

2A tikslinė sritis

FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
2A	T4. Žemės ūkio valdų, gaunančių KPP paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, procentinė dalis (2A tikslinė sritis)	2014-2024	2,43	84,34	2,43	84,34	2,88
		2014-2023	2,40	83,30	2,34	81,21	
		2014-2022	2,34	81,21	2,27	78,78	
		2014-2021	2,29	79,48	2,17	75,31	
		2014-2020	2,89	100,30	1,83	63,51	
		2014-2019	1,88	65,25	1,64	56,92	
		2014-2018	1,76	61,08	1,46	50,67	
		2014-2017	1,19	41,30	1,07	37,14	
		2014-2016	1,16	40,26	0,62	21,52	
		2014-2015	0,33	11,45			
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
2A	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	998 067 264,12	97,54	790 935 547,46	77,30	1 023 220 879,25
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	8 763 751,90	104,76	7 530 841,72	90,02	8 365 731,00
M01.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			2 743 355,93	89,57	3 062 732,00
M01.1	O12 - Mokymo dalyvių skaičius	2014-2024			31 853,00	49,10	64 878,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	2 400 388,06	92,32	2 400 388,06	92,32	2 599 983,00
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			3 302,00	183,85	1 796,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	814 933 963,30	96,07	645 175 011,48	76,06	848 254 914,65
M04	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			1 178 928 992,28	76,39	1 543 400 000,00
M04.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			518 372 438,31	72,18	718 163 286,41
M04.1	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			4 783,00	82,97	5 765,00
M04.3	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			122 126 610,99	93,88	130 091 628,24
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	140 046 888,95	104,38	108 855 314,09	81,13	134 172 155,65
M06	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			108 624 433,68	80,96	134 172 155,65
M06.3	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			9 395,00	88,72	10 589,00
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	25 796 942,86	108,84	20 864 648,64	88,03	23 702 765,54
M21	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	6 125 329,05	100,00	6 109 343,47	99,74	6 125 329,41
M21	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024					1 300,00

2B tikslinė sritis

FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
2B	T5. Žemės ūkio valdų, parengusių KPP remiamą verslo plėtros planą / gavusių investicijų jaunesiems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)	2014-2024	1,30	104,75	1,05	84,61	1,24
		2014-2023	1,32	106,36	0,88	70,91	
		2014-2022	1,34	107,97	0,70	56,40	
		2014-2021	1,04	83,80	0,54	43,51	
		2014-2020	0,85	68,49	0,43	34,65	
		2014-2019	0,67	53,99	0,35	28,20	
		2014-2018	0,49	39,48	0,23	18,53	
		2014-2017	0,47	37,87	0,13	10,47	
		2014-2016	0,27	21,76	0,02	1,61	
		2014-2015	0,15	12,09			
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
2B	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	103 303 959,08	100,62	84 317 026,06	82,12	102 670 951,64
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	256 211,13	110,89	174 126,80	75,36	231 053,00
M01.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			174 126,80	75,36	231 053,00
M01.1	O12 - Mokymo dalyvių skaičius	2014-2024			2 704,00	55,67	4 857,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	315 932,18	47,64	315 932,18	47,64	663 235,29
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			807,00	178,54	452,00
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	102 731 815,77	100,94	83 826 967,08	82,36	101 776 663,35
M06	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			94 387 507,47	92,74	101 776 663,35
M06.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			83 826 967,08	82,36	101 776 663,35
M06.1	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			2 094,00	84,40	2 481,00

2C+ tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
2C+	Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus (vnt.)	2014-2024			351,00	189,73	185,00
		2014-2023			351,00	189,73	
		2014-2022			275,00	148,65	
		2014-2021			206,00	111,35	
		2014-2020			151,00	81,62	
		2014-2019			92,00	49,73	
		2014-2018			51,00	27,57	
		2014-2017			35,00	18,92	
		2014-2016			12,00	6,49	
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
2C+	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	26 054 343,52	98,03	23 304 508,47	87,69	26 577 383,06
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	506 616,52	105,04	491 557,93	101,92	482 301,00
M01.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			92 781,45	114,59	80 966,00
M01.1	O12 - Mokymo dalyvių skaičius	2014-2024			638,00	37,09	1 720,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	463 698,00	96,96	463 698,00	96,96	478 235,00
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			341,00	107,91	316,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 777 469,00	116,02	1 532 045,36	100,00	1 532 045,88
M04	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			2 589 134,00	135,20	1 915 060,00
M08	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	23 306 560,00	96,77	20 817 207,18	86,43	24 084 801,18
M08.6	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			20 817 207,18	86,43	24 084 801,18

3A tikslinė sritis

FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
3A	T6. Žemės ūkio valdų, gaunančių paramą už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse / organizacijose, procentinė dalis (3A tikslinė sritis)	2014-2024	0,22	88,85	0,19	76,73	0,25
		2014-2023	0,22	88,85	0,19	76,73	
		2014-2022	0,19	76,73	0,17	68,66	
		2014-2021	0,19	76,73	0,16	64,62	
		2014-2020	0,15	60,58	0,13	52,50	
		2014-2019	0,14	56,54	0,15	60,58	
		2014-2018	0,12	48,46	0,12	48,46	
		2014-2017	0,10	40,39	0,10	40,39	
		2014-2016	0,08	32,31	0,08	32,31	
		2014-2015	0,01	4,04			
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
3A	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	144 371 653,75	91,44	86 272 286,30	54,64	157 887 046,82
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	2 691 193,44	104,85	2 516 481,15	98,04	2 566 702,00
M01.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			678 742,12	92,87	730 828,00
M01.1	O12 - Mokymo dalyvių skaičius	2014-2024			7 970,00	51,32	15 530,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	5 384,41	2,53	5 384,41	2,53	213 235,30
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			19,00	12,10	157,00
M03	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 328 688,49	92,68	1 327 908,64	92,62	1 433 691,76
M03.1	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			5,00	1,79	280,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	131 011 255,65	95,73	77 681 075,49	56,76	136 855 190,59
M04	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			271 508 099,74	99,19	273 735 000,00
M04.1	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			165,00	113,01	146,00
M04.2							
M09	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 500 000,00	107,14	1 183 108,07	84,51	1 400 000,00
M09	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			3,00	100,00	3,00
M09	O9 - (Ūkio) valdų, dalyvaujančių remiamose programose, skaičius	2014-2024			88,00	293,33	30,00
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	7 835 131,76	50,82	3 558 328,54	23,08	15 418 227,17
M16.4	O9 - (Ūkio) valdų, dalyvaujančių remiamose programose, skaičius	2014-2024			43,00	24,57	175,00

3B tikslinė sritis

FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
3B	T7. Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis (3B tikslinė sritis)	2014-2024			1,11	153,03	0,73
		2014-2023			1,10	151,66	
		2014-2022			0,94	129,60	
		2014-2021			0,73	100,64	
		2014-2020			0,56	77,21	
		2014-2019			0,41	56,53	
		2014-2018			0,29	39,98	
		2014-2017			0,20	27,57	
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
3B	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	27 460 920,35	97,90	26 458 693,67	94,33	28 049 716,47
M05	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	4 948 661,16	97,70	4 359 855,73	86,07	5 065 384,71
M05.1	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			63,00	87,50	72,00
M17	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	22 512 259,19	97,95	22 098 837,94	96,15	22 984 331,76
M17.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			22 098 837,94	96,57	22 884 331,76
M17.1	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			2 155,00	148,62	1 450,00
M17.3	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024					100 000,00
M17.3	O9 - (Ūkio) valdų, dalyvaujančių remiamose programose, skaičius	2014-2024					80,00

P4 prioritetas

FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.	
P4	T13. Miško paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)	2014-2024					0,00	
		2014-2023						
		2014-2022						
		2014-2021						
		2014-2020						
		2014-2019						
		2014-2018						
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	T8. Miškų arba kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)	2014-2024				1,42	278,67	0,51
		2014-2023				1,26	247,27	
		2014-2022				1,10	215,87	
		2014-2021				0,96	188,40	
		2014-2020				0,82	160,92	
		2014-2019				0,70	137,37	
		2014-2018				0,67	131,49	
		2014-2017				0,49	96,16	
		2014-2016				0,33	64,76	
		2014-2015						
	T12. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)	2014-2024				0,67	6,57	10,20
		2014-2023				9,81	96,16	
		2014-2022				9,43	92,43	
		2014-2021				6,73	65,97	
		2014-2020				8,94	87,63	
		2014-2019				8,88	87,04	
		2014-2018				8,63	84,59	
		2014-2017				7,56	74,10	
		2014-2016				7,58	74,30	
		2014-2015						
	T10. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)	2014-2024				0,20	30,47	0,66
		2014-2023				0,27	41,14	
		2014-2022				0,27	41,14	
2014-2021					0,26	39,61		
2014-2020					0,38	57,90		
2014-2019					0,31	47,23		

		2014-2018			0,31	47,23	
		2014-2017			0,12	18,28	
		2014-2016			0,12	18,28	
		2014-2015					
	T9. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)	2014-2024			1,49	43,78	3,40
		2014-2023			2,12	62,28	
		2014-2022			2,22	65,22	
		2014-2021			1,95	57,29	
		2014-2020			10,20	299,67	
		2014-2019			10,39	305,25	
		2014-2018			10,39	305,25	
		2014-2017			8,52	250,31	
		2014-2016			9,66	283,80	
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Išpareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
P4	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	917 219 460,88	100,94	907 147 600,24	99,83	908 677 332,56
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	2 812 594,43	108,63	2 786 748,18	107,63	2 589 094,00
M01.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			1 733 155,90	109,19	1 587 236,00
M01.1	O12 - Mokymo dalyvių skaičius	2014-2024			18 155,00	53,64	33 847,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 206 154,53	83,73	1 206 154,53	83,73	1 440 565,00
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			3 954,00	408,47	968,00
M04	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 514 080,06	99,97	1 488 802,15	98,31	1 514 461,33
M04	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			1 582 149,61	104,47	1 514 461,33
M04.4	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			247,00	75,08	329,00
M08	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	13 154 512,70	78,90	11 731 319,55	70,36	16 673 036,47
M08.3	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			877 847,47	80,67	1 088 235,29
M08.3	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024					17,00
M08.4	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			1 654 582,88	82,73	2 000 000,00
M08.5	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			9 198 889,20	67,71	13 584 801,18
M08.5	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			1 990,00	180,91	1 100,00
M08.5	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			23 638,00	363,66	6 500,00
M10	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	72 180 907,39	98,45	70 220 045,97	95,77	73 319 638,51
M10.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			37 573,87	25,53	147 150,00
M11	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	304 040 180,89	103,12	304 001 620,81	103,10	294 851 824,00
M11.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			12 445,56	20,74	60 000,00
M11.2	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			2 114,39	1,34	158 000,00

M12	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	30 981 591,18	111,45	29 829 570,84	107,31	27 798 738,66
M12.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			28 541,08	109,77	26 000,00
M12.2	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			8 298,00	118,54	7 000,00
M13	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	490 168 856,85	100,31	484 722 756,09	99,20	488 645 697,33
M13.2	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			94 470,10	12,11	780 000,00
M13.3	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			8 330,14	10,41	80 000,00
M15	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 093 028,85	100,05	1 093 028,70	100,05	1 092 442,67
M15.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024					960,00
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	67 554,00	8,99	67 553,42	8,99	751 834,59

5C tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
5C	T16. Bendros investicijos į atsinaujinančiosios energijos gamybą (EUR) (5C tikslinė sritis)	2014-2024	10 803 212,00	53,32	10 803 212,00	53,32	20 260 872,00
		2014-2023	16 310 529,00	80,50	10 803 212,00	53,32	
		2014-2022	13 168 462,00	64,99	2 637 288,00	13,02	
		2014-2021	13 168 462,00	64,99	2 637 288,00	13,02	
		2014-2020	2 637 288,00	13,02	2 637 288,00	13,02	
		2014-2019	2 637 288,00	13,02	2 637 288,00	13,02	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
2014-2015							
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Išpareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
5C	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	6 402 014,10	52,56	6 398 120,29	52,53	12 179 430,53
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	19 641,10	85,74	19 641,10	85,74	22 907,00
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			17,00	106,25	16,00
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	6 382 373,00	52,50	6 378 479,19	52,47	12 156 523,53
M06	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			10 803 212,00	53,32	20 260 872,00
M06	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			4,00	57,14	7,00
M06.2 M06.4	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			4,00	57,14	7,00

5D tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
5D	T18. Žemės ūkio paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)	2014-2024			0,66	25,86	2,55
		2014-2023			1,23	48,19	
		2014-2022			1,64	64,25	
		2014-2021			1,57	61,51	
		2014-2020			2,39	93,64	
		2014-2019			2,21	86,59	
		2014-2018			2,11	82,67	
		2014-2017			0,86	33,69	
		2014-2016			1,25	48,97	
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
5D	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	24 647 904,77	85,44	24 286 297,84	84,19	28 848 351,73
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 059 150,00	102,93	881 249,34	85,64	1 029 010,47
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 171 385,41	105,77	1 171 385,41	105,77	1 107 460,00
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			2 104,00	268,03	785,00
M10	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	22 006 065,36	87,30	21 905 399,09	86,90	25 208 212,08
M10.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			33 091,30	53,37	62 000,00
M16	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	411 304,00	27,35	328 264,00	21,83	1 503 669,18

5E tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
5E	T19. Žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės ploto, kuriame vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija ir išsaugojimu, procentinė dalis (5E tikslinė sritis)	2014-2024			0,82	192,16	0,43
		2014-2023			1,17	274,18	
		2014-2022			1,48	346,83	
		2014-2021			1,25	292,93	
		2014-2020			2,67	625,70	
		2014-2019			2,40	562,43	
		2014-2018			1,85	433,54	
		2014-2017			1,01	236,69	
		2014-2016			0,51	119,52	
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
5E	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	76 453 504,81	100,05	73 899 137,71	96,71	76 415 706,42
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	10 317,06	100,00	10 317,06	100,00	10 317,00
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			17,00	340,00	5,00
M08	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	45 814 382,68	103,08	43 594 857,87	98,09	44 443 702,67
M08.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			43 594 857,87	98,09	44 443 702,67
M08.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			4 369,00	82,43	5 300,00
M10	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	30 628 805,07	95,83	30 293 962,78	94,78	31 961 686,75
M10.1	O5 - Bendras plotas (ha)	2014-2024			27 635,75	172,72	16 000,00

6A tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
6A	T20. Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus (6A tikslinė sritis)	2014-2024			3 790,00	126,97	2 985,00
		2014-2023			3 626,00	121,47	
		2014-2022			2 976,00	99,70	
		2014-2021			1 730,00	57,96	
		2014-2020			726,00	24,32	
		2014-2019			273,00	9,15	
		2014-2018			53,00	1,78	
		2014-2017			7,00	0,23	
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
6A	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	99 432 383,37	95,41	91 127 682,85	87,44	104 213 176,64
M01	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	476 304,48	105,58	393 248,68	87,17	451 146,18
M01.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			393 248,68	87,17	451 146,18
M01.1	O12 - Mokymo dalyvių skaičius	2014-2024			4 934,00	51,57	9 568,00
M02	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	42 139,15	80,58	42 139,15	80,58	52 297,70
M02.1	O13 - Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius	2014-2024			40,00	100,00	40,00
M06	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	97 522 254,07	95,29	89 356 669,24	87,31	102 339 497,47
M06	O2 - Iš viso investicijų	2014-2024			151 342 859,06	84,52	179 071 000,00
M06.2 M06.4	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024			2 137,00	111,07	1 924,00
M21	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	1 391 685,67	101,57	1 335 625,78	97,47	1 370 235,29
M21	O4 - Valdų / paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius	2014-2024					190,00

6B tikslinė sritis								
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.	
6B	T23. Sukurtos darbo vietos įgyvendinant remiamus projektus (LEADER) (6B tikslinė sritis)	2014-2024			2 349,00	212,77	1 104,00	
		2014-2023			1 895,00	171,65		
		2014-2022			1 369,00	124,00		
		2014-2021			848,00	76,81		
		2014-2020			463,00	41,94		
		2014-2019			164,00	14,86		
		2014-2018			6,00	0,54		
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	T22. Kaimo gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis / infrastruktūra, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)	2014-2024				33,14	232,37	14,26
		2014-2023				33,14	232,37	
		2014-2022				33,13	232,30	
		2014-2021				29,02	203,48	
		2014-2020				27,31	191,49	
		2014-2019				25,62	179,64	
		2014-2018				11,28	79,09	
		2014-2017				6,56	46,00	
		2014-2016				0,25	1,75	
		2014-2015				0,01	0,07	
	T21. Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)	2014-2024				102,28	102,28	100,00
		2014-2023				102,28	102,28	
		2014-2022				102,28	102,28	
		2014-2021				102,28	102,28	
		2014-2020				102,28	102,28	
		2014-2019				102,28	102,28	
		2014-2018				102,29	102,29	
		2014-2017				102,29	102,29	
		2014-2016				102,29	102,29	
		2014-2015						
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.	
6B	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	224 752 626,02	105,85	192 243 565,24	90,54	212 326 265,89	
M07	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	78 191 544,47	106,71	73 066 083,45	99,72	73 272 617,65	
M07.1 M07.2 M07.4	O15 - Gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis arba infrastruktūra (IT ir kitos), skaičius	2014-2024			348 531,00	232,35	150 000,00	

M07.5							
M07.6							
M07.7							
M07.8							
M07.2	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			8 273,00	117,35	7 050,00
M07.6	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			34,00	75,56	45,00
M19	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	146 561 081,55	105,40	119 177 481,79	85,71	139 053 648,24
M19	O18 - Gyventojų skaičius, tenkantis VVG	2014-2024			1 075 726,00	102,28	1 051 768,00
M19	O19 - Atrinktų VVG skaičius	2014-2024			49,00	98,00	50,00
M19.1	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			1 318 987,52	93,63	1 408 683,06
M19.2	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			89 465 489,58	83,01	107 779 320,71
M19.3	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			2 364 635,66	65,60	3 604 694,59
M19.4	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024			26 028 369,03	99,11	26 260 949,88

6C tikslinė sritis							
FA/M	Tikslo rodiklio pavadinimas	Laikotarpis	Remiantis patvirtintais rodikliais (kai tinkama)	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Siektina reikšmė 2025 m.
6C	T24. Kaimo gyventojų, kurie naudojami naujomis ar geresnėmis paslaugomis / infrastruktūra (IRT), procentinė dalis (6C tikslinė sritis)	2014-2024			4,09	215,08	1,90
		2014-2023			4,09	215,08	
		2014-2022			4,09	215,08	
		2014-2021			4,09	215,08	
		2014-2020			4,09	215,08	
		2014-2019			4,09	215,08	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Produkto rodiklis	Laikotarpis	Įsipareigota	Panaudojimas (%)	Įvykdyta	Panaudojimas (%)	Planuojama 2023 m.
6C	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	4 431 200,00	100,16	4 424 049,20	100,00	4 424 049,41
M07	O1 - Bendros viešosios išlaidos	2014-2024	4 431 200,00	100,16	4 424 049,20	100,00	4 424 049,41
M07.3	O15 - Gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis arba infrastruktūra (IT ir kitos), skaičius	2014-2024			43 029,00	215,15	20 000,00
M07.3	O3 - Remiamų veiksmų / operacijų skaičius	2014-2024			1,00	100,00	1,00

Dokumentai

Dokumento pavadinimas	Dokumento rūšis	Dokumento data	Vietinė nuoroda	Komisijos nuoroda	Kontrolinė suma	Rinkmenos	Išsiuntimo data	Išsiuntė
KPP 2024 m. ataskaitos santrauka visuomenei	Santrauka piliečiams	05-06-2025		Ares(2025)6956788	3449930894	KPP 2024 m. ataskaitos santrauka visuomenei	28-08-2025	nrasialm
AIR Financial Annex 2014LT06RDNP001	Finansinis priedas (sistema)	12-08-2025		Ares(2025)6956788	4218463490	AIRfinancialAnnex2014LT06RDNP001_lt.pdf	28-08-2025	nrasialm

